

311366

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14

చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూలై నెల 15-వ తేది గురువారము

No 90

సంపుటము ౧౪

శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర ఆషాఢమాస శుద్ధ పంచమి గి.

సంచిక ౯౦

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే నేలకు నేలు యోగ్యతావత్తములు పొందియున్నది. సంపదాప చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు నంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

విజేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

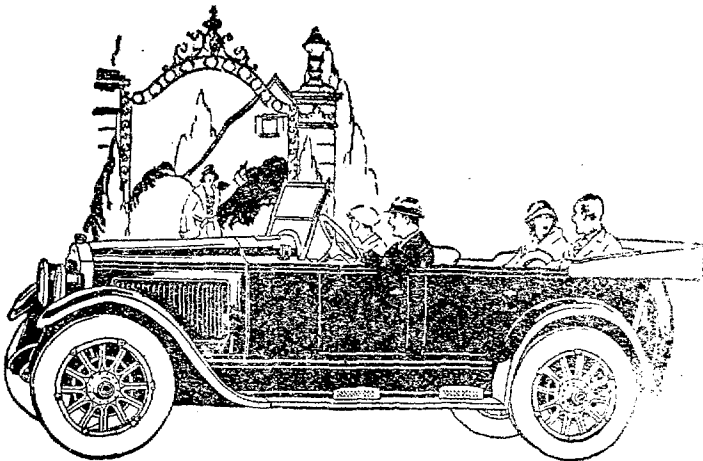
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్వు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్వు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 వేరి రోడ్డు, ఫోర్డు బొంబాయి.

సుఖముగాను, భద్రముగాను

నందు ప్రయాణము చేయుదు

బెల్మాన్ టైరులు:— బ్యూక్ కారుకు మునుపటి
కంటెను పెద్దదైనట్టియ, మేలైనట్టి టైరులు
ప్రస్తుతము అమర్చబడి యున్నవి. అన్ని
పరిస్థితులందును ప్రయాణ మొనర్చుటకు
అధికమైన సౌఖ్యము నిచ్చును.

4 చక్రములకు బ్రేకులు:— ఇదివరలో తయారు
చేయబడిన మోటరులచే గలిగిన లాభము
ననుసరించి మునుపటి చక్రముల బ్రేకులను
తయారు చేయువారు పూర్తిగా మూసి
యన్నారు.

దక్షిణ ఇండియాకు సోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—

సింప్సన్ అండు కంపెనీ, లిమిటెడ్.,

మదరాసు,

ఉదకమండలము.

మధ్యరాష్ట్ర గ్రామపంచాయతులు

కమిటీ సిఫార్సులు

మల్లా, కేసు, గుప్తా, గావై గార్లు

అభిప్రాయభేదముల జూపిరి

ఇయోతిహాలు, జూలై 18:—మధ్యరాష్ట్ర (పశ్చిమ) ముఖ్య నియమింపబడిన గ్రామ పంచాయతుల కమిటీ నివేదిక ప్రచురింపబడింది. నివేదిక ముఖ్యమైన డాక్యుమెంటు. 26 పుటలుగలవు. పంచాయతుల స్థాపనము కొనసాగించుట రాష్ట్ర మందెల్ల ప్రజామోక్షమునుబట్టియు నివేదికయందెన్నియో ఉపయోక్తములగు నూచనముగలవు. సహకారోద్యమము కై శ్రమ దశయందున్నప్పుడు దొరతనము అవలంబించిన విధానమే గ్రామ పంచాయతులందుగూడ దొరతనము అవలంబింపవలయు నని కమిటీ గావించిన తీర్మానములలో మొదటి తీర్మానము. స్థానిక స్వపరిపాలనామంత్రి యాజమాన్యముక్రింద పంచాయతుల సక్రమముగ నడపబడుటకు రాష్ట్రీయ పంచాయతుల ఉద్యోగి యొకని నియమింపవలయునని కమిటీ ప్రత్యేకముగ సిఫార్సుజేసెను. ఎన్నికైనట్ల స్థాపింప బీలుగలదో ఆచోట్ల యందు 10 సంవత్సరములలోపున పంచాయతులు స్థాపింపవలయును. స్థాపింపబడిన ప్రతిపంచాయతికిని న్యాయనిర్వహణ, పరిపాలన అధికారముల నీయవలయును. కొన్ని వృత్తులపై పన్ను వసూలు జేయుఅధికారము పంచాయతీ కీయవలయును. గ్రామ పంచాయతులు స్థాపింపబడినప్పుడు ఆరంభపు ఖర్చు నిమిత్తము జిల్లాపంఠము ధనసహాయము మొసంగుటకు రాష్ట్రప్రభుత్వము తగిన గ్రాంటుల నీయవలసిన పూచిగలను. రిజిస్టర్లు ఓటరులసంఖ్యలో నాల్గవంతు పోలింగునకు రావలయునను నిబంధన రద్దు జేయవలసినదని కమిటీ సిఫార్సుజేసెను. మధ్యరాష్ట్ర, మహారాష్ట్ర, బీకానరులందు కొత్తవారు నియమించుట, డిస్మిసుచేయుట పంచాయతుల అధీనముం దుండవలయును.

సి. వి. బిల్లు, బి. సి. ఎస్ గారు కమిటీ అధ్యక్షులు. కమిటీయందు తొమ్మిదుగురు సభ్యులుగలరు. వారిలో నల్లరు, ఆర్. ఎస్. మల్లా, డి. కె. కేసు, బి. ఎస్. గుప్తా, జి. ఎ. గావైగార్లు భేదాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుచున్నారు. నిమ్న జాతుల దృష్ట్యాధముతో దిలకించుచు రాష్ట్రమందెల్లడలను పంచాయతులు స్థాపింపవలయుననుట వెనుకబడియున్న వారల నిర్బంధించుటయని గావైగారు దలంచుచున్నారు. నిమ్న జాతుల యీ సంస్థల పరిపాలననుండి మినహాయంపవలయునని గోరుచున్నారు. స్వరాజ్యవాదియగు గుప్తాగారు తొందరగ పంచాయతుల స్థాపింపవలసినదని 10 సంవత్సరములలోపున రాష్ట్రమందెల్ల జాగ్రత్తగనడుపబడుచున్న పంచాయతుల స్థాపించుట సాధ్యమగునాయని సందేహించుచున్నారు. పంచాయతుల నడుపబడుటకు ప్రత్యేకముగ గవర్నరు మెంటు ఉద్యోగిని నియమింప అవసరమేదని స్వరాజ్యవాదియగు ఆర్. ఎస్. కుక్లగారు చెప్పుచున్నారు. శక్తిసామర్థ్యములగల అసభికారిని పదిసంవత్సరములపాటు కంట్రాక్టుపద్ధతిమీద పంచాయతుల సక్రమముగ నడపుటకు నియమించవలసినదని కుక్లగారు చూచించిరి. కేసులను పంచాయతుల స్థాపించుటకును, రాష్ట్రమందెల్లరి ఆమోదమును గలుగజేయుటకును బూతుకొను జాతీయ అభిప్రాయములు గలవారిని నియమించవలయునని కుక్లగారు గోరుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp. 287 Imperial Telegraph College, DELHI.

(2) అమ్మకమునకు

లండనులో నున్న లైట్ డిజిన్ అండు సన్ను గార్చే తయారుచేయుబడిన కొలత టాపుగల కాపర్ పాడరు ప్లాస్టు 1 కి ధర రూ 3-12 0.

Spencer & Co, Ltd, Madras & Branches

అక్షరహంసలు

అపూర్వశైలి భజనకీర్తనలు అపురూప పద్య రత్నములు ప్రతికీర్తనచరణముల ప్రథమాక్షరములు చేరిన భగవన్నామములగును. వెల పోస్టేజి గాక 8 అణాలు. 2837

చిరునామా:-గోపరాజు వేంకటసుబ్బారావు, రిటైర్డ్ హుజూరు క్యాంపుకిసరు, కాకినాడ.

పాపా పరిస్థితులు

రాజమహి వార్త

కలకత్తా, జూలై 18:—ఈదిన ప్రకటన గావించ బడినది:—రాజమహి కమిషను నకు • జి. ఎ. చిన్న న వార్త వలన క్రొత్త యల్ల డలమియు జరుగలేదనియు పరిస్థితులప్పుడు శాంతివహించిన ననియు తెలియచున్నది. పోలీసుదళములు రెండుఆయుధ పాణులై తిరుగుచుండుటవలన యీపరిస్థితు లేర్పడినవి. ఇప్పటికి 455 మంది అరెస్టుచేయబడిరి. ఇప్పుడన్నిచోట్లను పోలీసువారు తిరుగుచున్నార గానభయము లేకుంజూచున్నది.

ప్రస్తుతము గూర్ఖాలనుగాని యితరులనుగాని గ్రామము లలోనికి దిగుమతిచేయుట కూడదని ప్రభుత్వమువారు చెప్పుచున్నారు. సాయధులైన పోలీసువారుగాక గూర్ఖాలు గ్రామము లలోనికివచ్చినచో మహమ్మదీయుల కుద్రేకముకలిగి వెమమ్మభావములు మరింతెచ్చు పెరుగుననియు ఇతరు లెవ్వరైనవచ్చినట్లయిన క్రొత్తయల్లరులు పుట్టవచ్చుననియు స్థానికాధికారులు తలచుచున్నారు. ఇట్లొక గ్రామములో జరిగెను. హిందువులను పోలీసువారితో మాడగానే గ్రామముల కుద్రేకముకలిగి పోలీసు వారిపై బడిరి. దానిపై పోలీసువారు తుపాకులను ఒకసారి ప్రేల్చినవని చెప్పెను. (ఆ. ప్రె.)

60 వేల రూపాయలనోట్ల

దొంగతనము

పోలీసువారికి 30 వేలు దొరికినది

లాహోరు, జూలై 18:—లాహోరు జిల్లా న్యాయాధికారియెదుట 60 వేల రూపాయల దొంగతనములో పాల్గొనిన దిహారిలను మహమ్మద్ కిసు రి గురు ఇతర ముద్దాయిలను విచారణకువచ్చిరి. మత్రాయను దొంగయొకడు అప్రూచు. అక్కడే మొదటిసారి. ఇదివరలో చాలసార్లు ప్రభుత్వించగా దిహారిలను ఇతిగులును ఈసారిమాత్రమే జయమందిరిని తెలిపెను. ఆతని సాక్ష్యము మిగియగలమునే కోర్టుమిగిసినది.

60 వేలలోను 30 వేలు తిరుగ దొరికినవి. (ఆ. ప్రె.)

మొహరం అడ్డావుడే

అల్లరులు లేకుండుటకుముందే జాగ్రత్తపడుచున్నారు

నాగపురము, జూలై 18:—అసాధ వివాదాధి, మొహరములు రెండును ఒకేకోజున వచ్చుటచేత హిందూసభవారు అల్లరితేకుండుటకు ఊరేగింపులు ఉదయమునుండి మధ్యాహ్నము వరకు జరుగుటకు ఏర్పాట్లుచేయుచున్నారు పోలీసువారు మహమ్మదీయుల ఊరేగింపులు మధ్యాహ్నము బయలుదేరుటకు ఏర్పాట్లుచేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

ఆత్మహత్య

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాలిపై కురుపులుండుటే కారణము?

బొంబాయి, జూలై 18:—ఆత్మహత్యలు ఇక్కడ తరచుగా జరుగుచున్నవి. ఏ స్వల్ప కారణమున నోమంది శేఖరసుగారి భార్య కాలిపైకురుపులు జేయగా బాధపడలేక నల్ల మందు మ్రుంగి ఆత్మ హత్య గావించుకొనెను. పిల్ల ఏమృత జూచి పది నెలగా రామెను లేపవచ్చెనుగాని ఆమె లేవలేదు. భర్త లేచి ఆమె స్వృతికస్పియించుట గాంచెను. ప్రక్కనే నల్లమందుండుట గూడ కనుగొనెను. తక్షణమే వైద్యశాలకు గొనిపోయిరిగాని రెండుగంటలలో మృతి నొందెను. భర్త విచారణలో తమ యిరువుర మధ్య తిగవేదియు రాలేదనియు కురుపులవలన ప్రాణము విసికినదనియు ఆదివారము సుఖముగానే యుండెననియు చెప్పెను. జూరీ ఆత్మహత్య యని తీర్మానించిరి.

* మెయిలు నీమరు

రంగూను, జూలై 18:—‘అరంకోలా’ యనబడ కల కత్తానుండి టపాలో ఇక్కడకువచ్చినది. దానిలో ఒకరికి కలరాయు ఒకరికి మహాచియు వచ్చుటవలన వారినిప్పుడు వైద్యశాలలో నుంచిరి. (ఆ. ప్రె.)

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

జాతక నకలు లేక ప్రశ్న ప్రాయశ్చలము తెలపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన ప్రశ్నలకు రూ 1.0.0 పై ప్రశ్న ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మాస, వార్షికములు ప్రాయశ్చలములు. 2-0-0 వి. పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి, 2509 (చిత్రూరుజిల్లా)

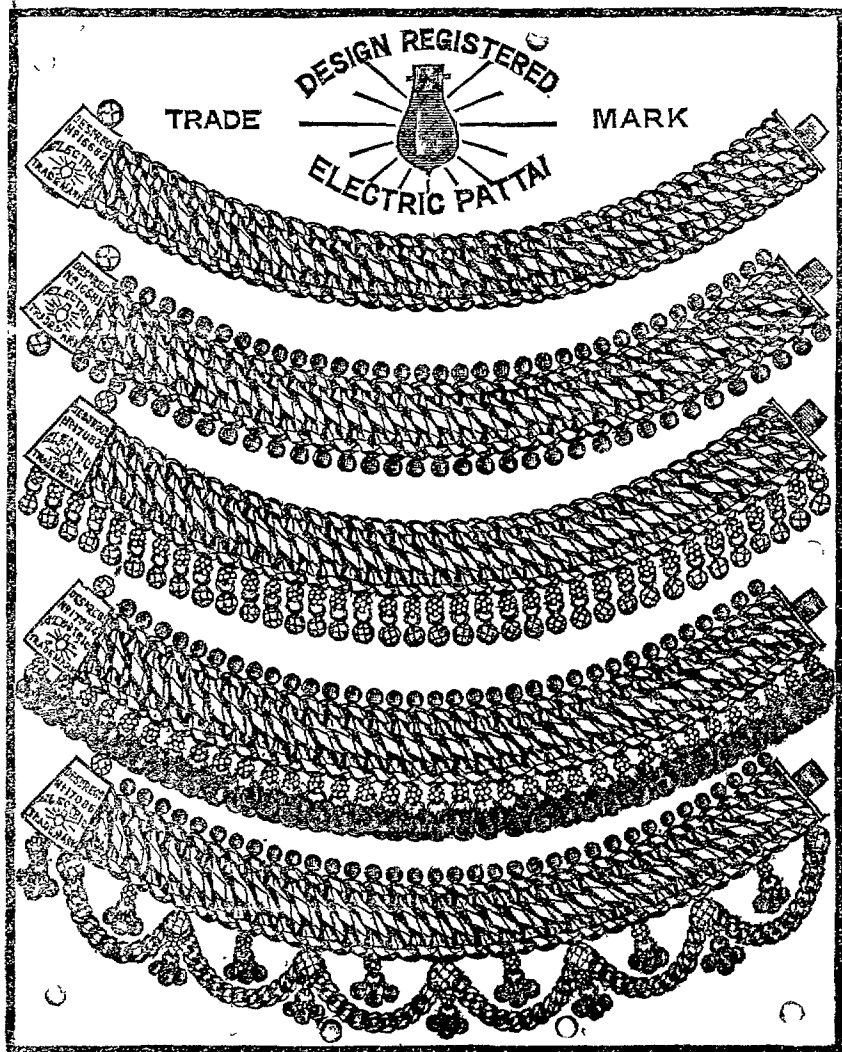
కౌను థియేటరు 2253

14-7-26 బుధవారమునుండి 16-7-26 శుక్రవారము వరకు ప్రతిదినము 2 ప్రదర్శనములు సా॥ 6 గం 15; రా॥ 9 గం 30 ని

మదన్ థియేటరు లిమిటెడ్ వారు “వాగన్ ట్రాక్సును” ప్రదర్శింతురు

విల్లియం. ఎస్. హార్టు ప్రధానకథానాయకుడు ఉద్రేకమును పుట్టించునట్టియు ప్రేమాశ్పదమైనట్టి కథ.

5 రీల్సుగలది. ఇతర అనేక ఫిల్ములకూడ చూపబడును. త్వరలో వచ్చుచున్నది “టూర్కిషూర్”

సాతనముగా ప్రదర్శింపబడిన “ఎలక్ట్రిక్”

వట్టెగొలుసులు మొదటితరము

వెండికి గ్యారంటీ

పేటెంటు ఆఫీసున రిజిస్టరు చేయబడినది. ప్రేమ మార్కు రిజిస్టరు అయినది.

ఆరడులపై నిగొలుసులు వి. పి. ద్వారా పంపించ గలము. కాళ్ళకొలయు ఎంతమానిక వెండితో గొలుసు చేయవలసినదియు వ్రాయించ కోరెదము. వెండికి నానాటి ధరల చార్జి చేయుదుము.

జత 1-కి మజూరి:—

పెద్దనెజా.	చిన్ననెజా
నెం. 1 రూ 6 రూ 4	
నెం. 2 " 7 " 5	
నెం. 3 " 8 " 6	
నెం. 4 " 8 " 6	
నెం. 5 " 9 " 7	

సోల్వ్ జెంటు:-

నారాయణదాస్ పీట్రి, 191. చైనాబజారు, రోడ్. మదరాసు.

కలకత్తా కార్పొరేషను మహమ్మదీయసభ్యుల రాజీనామా

పునర్విచారణ కొకవారము పురుషత్తు నిచ్చుట

కాంగ్రెసు మ్యునిసిపల్ పార్టీ నిర్ణయము

కలకత్తా, జూలై 14:—మహమ్మదీయకార్పొరేషను రాజీనామాగూర్చి విచారించుటకై సేటిసాయంత్రము మేయరుగారి గదిలో కాంగ్రెసు మునిసిపల్ పక్ష సమావేశము జరిగెను. కొందరు మహమ్మదీయసభ్యులు అదివరకు తమనిర్ణయమును మార్చుకొనుటలేదని వ్రాసిన లేఖ నుపసంహరించుకొనుచు రాజీనామా విషయమై పునర్విచారణకేసెద మని వ్రాసిన లేఖ సభయెదుట బెట్టబడెను. సేటిపార్టీసభ్యుల వారినిర్ణయమును గూర్చి పునర్విచారణకు ఒకవారము పురుషత్తు నిచ్చుటమయ్యె తీర్మానము చర్చింపబడెను. ఈతీర్మానమును చాలమంది స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు ప్రతిఘటించి వెంటనే పరిష్కరింపగోరిరి. చాలమంది చర్చజరిగినపిదప మహమ్మదీయసభ్యులకు ఒకవారము పురుషత్తు నిచ్చుట కంగీకరింపబడెను.

కార్పొరేషన్ సభానిర్ణయము

కలకత్తా, జూలై 14:—సేటి కలకత్తా కార్పొరేషను సమావేశమునందు 15 మంది మహమ్మదీయసభ్యుల రాజీనామల గూర్చి చర్చింపవలెనని యంగీకరించుటకు సి. సి. బిశ్వానుగారు మేయరుగారిని కోరిరి. ఈవిషయము నెత్తుకొనుటకు ముందు మేయరుగారు మహమ్మదీయసభ్యులు కొంతమంది దగ్గరనుండి ఆ ఉదయము కార్యదర్శికి వచ్చిన రెండు లేఖలనుగూర్చి తెలిపిరి. ఆ లేఖలయందు తమ రాజీనామలను గూర్చి మరల నాలుగింపుకొనుటకు ఒకవారము వ్యవధిగావలెనని కార్పొరేషను గోరబడెను. ఈవిషయమై వచ్చే సమావేశమువరకును చర్చ నావలన ననియు, అప్పటికైనను అన్ని కరగతులవారికిని పరిష్కారము గురుదునని తోచిననే అట్లు చేయవలెననియు మేయరుగారు చెప్పిరి. మేయరుగారు పరిష్కారము గురుదుటకు అవకాశము లెక్కువ గాన్పించక పోయినను అందుకు ప్రయత్నముల జేయుచున్నందులకు బిశ్వానుగారు రెంతయు ప్రశంసించిరి. అందుచేత వా రావిషయమును ఒత్తిడి జేయరైరి.

(ఆ. ప్రె.)

బొంబాయిలో కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

రెస్పాన్సివిటీలు హడావిడి

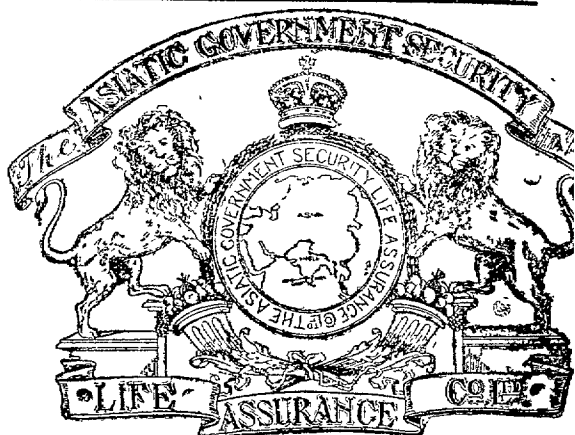
సభయందల్లరి జరుగుట

బొంబాయి, జూలై 14:—రానున్న యెన్నికల సందర్భమున ఎన్నికల ప్రచారమును ప్రారంభముజేయుటకై కాంగ్రెసు అభ్యర్థులపక్షమున నొక బహిరంగసభ జరుపబడెను. మొట్టమొదట సీసభ స్వరాజ్య రెస్పాన్సివులపక్ష సభ్యుల డబ్బులాటతో ముగియానని భయముగల్గెను గాని తుదకు వాక్కుల హముతో సరిపాయెను.

సభ కన్యకుత వహించిన జమ్నాదాసు మెహతాగారు దేశమునం దిప్పటి పార్టీలస్థితిని విరించుచు రెస్పాన్సివిటీలు బహుహీనస్థితిలో నుండుటవలన లిబరలు, మాడరేటు పక్షము వారిని బిరుదులుగలవారిని తమయభ్యర్థులుగ పెట్టుకొనవలసి వచ్చెననిచెప్పిరి. దీనిని సభలోనున్న రెస్పాన్సివిటీ లూకరు లేచి “మీమాటయేమి, అహమ్మనాబాదులో స్వరాజ్యపక్షము వా రే మి జేయుచున్నాడు” అనెను. రెండు పక్షములవారును కేసులు వేసికొనిరి. కొంచెము సద్యుభిగిన పిదప నిట్టి సభలో నల్లరికి కారకుడు రెస్పాన్సివు పక్ష సభ్యుడొకడని చెప్పి ఆయన డబ్బు పుచ్చుకొని అల్లరి జేయువాడు అనెను. ఈ మహాశయము నొకరు గారు వేదికపైనుండి అధ్యక్షుడు ఆ మాట నుపసంహరించుకొనగోరిరి. మరల నల్లరి చెలరేగెను. సభలో కొందరు వానిని పట్టుకొనిలాగినను క్రిందికి రాలేదు. తుదకు అధ్యక్షుడు తానన్నమాట నుపసంహరించుకొనిరి. సభ ఒకమోస్తరుగా ఎత్తున అల్లరి లేవండ జరిగెను.

భారత వర్తక సంఘ కార్యదర్శియగు జే. కే. మెహతాగారు ప్రసంగించుచు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు శాసనసభలలోనికి బోవుటకు జేయు ప్రయత్నములు శాసనసభలను దోహతుంచాలా లు ముట్టడింపవండ జేసి సిపాయిలాలె పోట్లాడుకొని జ్ఞాపకముంచుకొనవలెననియు ఆవకాశము వచ్చినపుడెల్ల ఒత్తిడిజేసి ప్రతిష్ఠంధ మాచరింపవలెననియు జెప్పెను.

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు తోడ్పడవలెనని గోరుచు మరి కొన్ని యుపన్యాసము లైవబిదప సభ ముగిసెను. (ఆ. ప్రె.)

పర్సనల్ ఇన్ వెస్టు మెంటు ఏర్పాటు ననుసరించి ఋణములు యిచ్చుటకు లాట 81-7-1925 లేదిన జరుగును.

భీమావ్యాపారము, పర్సనల్ ఇన్ వెస్టు మెంటు బాండ్లు కన్వానుచేయుటకు ఏజంట్లు ప్రతిజాగాలోను కావలెను. సామర్థ్యముగలవారికి ధారాళ మైనపద్ధతులు గలవు. పూర్తివివరములకు ఏజన్సీవరతులకు ఈదినువిలాసమునకు వ్రాయవలెను.

వి. రంగసామి ఎస్టేట్స్ బి. ఏ. బి. ఎల్.

సెక్రటరీ, ఏషియాటిక్ బిల్డింగ్సు, బెంగళూరు.

మెసర్సు సి. కె. రావుసన్సు

చీఫ్ ఏజంట్లు, చెన్నపురి రాజధాని

289, తంబులెట్టిపేడి, మద్రాసు.

ఉత్తరములు ఆంగ్లభాషయందే వ్రాయవలెను.

శతావధాని చిదంబర శాస్త్రిగారి గ్రంథములు

1. హైమవతీ విలాసము రు 0-12-0, ఇది సవరణాలకార భూయిష్టమున నవీన శృంగార ప్రబంధము. పార్వతీ పరిణయ కథ.

2. శ్రీరామాంజనేయ నాటకము 0-12-0 రామాంజనేయుల యుద్ధము బహు చమత్కారము. -

3. కృష్ణ సందేశ నాటకము 0-12-0 కృష్ణుని రాయబారము అత్యద్భుతము. పోస్టేజీ ప్రత్యేకము.

అడ్రసు—చిదంబర గ్రంథమాలా

పొన్నూరు పోస్టు, గుంటూరుజిల్లా.

ప్రాముఖ్య ప్రకటన

“స్వాస్థ్యార్థిగారి పండ్లెండు బౌషధములు” అను గ్రంథము శ్రీరామకృష్ణ మిషన్ సేవాశ్రమమువారివల్ల మహోత్సాహములారాధారములబట్టి నేకరింపబడి రెండవ ముద్రణములో 1120 పుటలకు పైగా గల రెండు భాగములుగా ముద్రించబడినది. ఇందు, హోమోపేతిక్ శాస్త్రీయ, ఓషధ శాస్త్రీయ తత్వములు చెప్పబడియున్నవి. గ్రంథ వికయములలోని లాభము ఆలహాబాద్ ముదిగంజ్ రామకృష్ణ సేవాశ్రమనిధికి చేర్చబడును. వెల రూ 5/-/- వి. పి. ఛార్జీలు ప్రత్యేకము ఈక్రింద కనివారివద్ద దొరుకును.

డి. రామకృష్ణమిషన్ సేవాశ్రమధర్మ బౌషధశాల, ముదిగంజ్ ఆలహాబాద్.

అతిమాత్ర వ్యాధికి అద్భుతమైన నివారిణి

తిరువల్వేలిజిల్లా, కృష్ణాపుర నివాసియును, ప్రస్తుతము బెన్నపట్లము, మైసూరులో శివ్ ధోమనందు పెరారియా వీధిలో అల్పర్థి లాజియందు కాపురమున్న శ్రీమాన్ పండిత శ్యామి శ్రీనివాస ఆయ్యంగారు వారు తన అద్భుత బౌషధములచే వ్యాధులకు చేయు చికిత్సలన ఆయుర్వేద బౌషధముల ఖ్యాతిని పెంచుచేసిరి. వారు చేయు చికిత్సాపద్ధతులను సేను స్వయముగా చూచుటకు ఆవకాశము కల్పించి. వారు అతిమాత్ర వ్యాధిని అద్భుతముగా కుదిర్చి రని నా శ్యామభవమువలననే చెప్పగలను. మిక్కిలి కఠినపద్ధతులు లేకను, శరీరము నీరసము కాకుండను, 10 దినములలో మాత్రమునం దుండిన తీవ్ర పూర్తిగా కుదిర్చిరి. మరియు మామూలుగా నుండు తీవ్రతలె తగ్గినవి.

ఏ. ఎస్. కృష్ణారావు బి. ఏ. బి. ఎల్

హైకోర్టువక్తలు, రావుబహదూర్

చెన్నపురి శాసనసభాసభ్యుడు, జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుడు 27-4-25 నెల్లూరు. (5)

బ్రిటిష్ సల్ఫేట్ ఆఫ్ అమ్మోనియా షెడరేషన్ (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండు దేశములో స్థాపించబడినది)

ఏజెంట్లు:- షావాలెస్ అండ్ కంపెనీ, మదరాసు.

వ్యవసాయదారులకు

ఈ అత్యుత్తమమైన ఎరువును దయచేసి కొంచె ముపయోగించి చూడుడు. ఈ ఎరువును వాడినవారికి అద్భుతముగా ఫలంలలో ఫలితము కనుపించియున్నది. ఆచారవ్యవహారములకు విరుద్ధమైన యెట్టి పదార్థము గాని యిందు చేరియుండలేదు. వరిపంటలు, చెఱుకు, ధాన్యము వగైరా అన్ని పంటలకు దీనిని ప్రయోగింపవచ్చును. ఇతర వివరములకు సమీక్షమున వ్యవసాయశాఖాధికారులకు (Agricultural Demonstrator) గాని, క్రింద కనుపరిచిన ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ డిపోలలో మా ప్రతినిధులకు గాని వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

డిపో

విలాసము

ప్రతినిధి

తెనాలి	ఆర్. బి. పోడ్డర్.	జి. హెచ్. వి. పి. సుబ్రహ్మణ్యం.
నెల్లూరు	జి. లక్ష్మీనరసింహం.	జి. పట్టాభిరామయ్య.
కడప	126, బదర్ ఖాన్ ముశీదుబీది	యం. సర్వజ్ఞరావు.
హన్స్వేటు	హన్స్వేటు కో-ఆపరేటివ్ ప్రెడింగ్ యూనియన్, లిమిటెడ్	జి. వీరాసామి నాయుడు.
సామల్ కోట	నెం 36, గోళిగారి వీధి
అనకాపల్లి

ఇండో-అగ్రి లిమిటెడ్ (Indo-Agri Ltd) డిపోలలో రొక్క అమ్మకపు ధర 80 పౌనుల బస్తా 1.కి రూ 8—8—0.

SULPHATE OF AMMONIA

సర్వేంబు ఆఫ్ ఇండియా సొసైటీ

సహాయ నిధి

ఇంతవరకు 50,000 రూపాయలు లభించెను. మరల పని ప్రారంభింపవలె ననిన కనీసము రెండులక్షలై న కావలెను. సర్వేంబు ఆఫ్ ఇండియా అను వారపత్రికను మరల ప్రకటింపటకు చాల కష్టముతో గడంకుచున్నారు. రాజకీయకటలతో నిమిత్తము లేకుండా అన్ని పక్షములవారును ధనసహాయ మొనరించి త్వరలోనే రెండులక్షలను పూర్తిచేసెద రని నమ్మెదను.

(మో. క. గాంధీ-యంగు యిండియా, 8-7-26)

నైతిక బలాభావము

II

“గర్భస్రావములతోపాటు, శిశుహత్యలు, వ్యభిచారము మున్నగు పాపకార్యములును జరుగుట సహజము. ఇపుడు అవి వానహిత లగు స్త్రీలు గర్భవతులు కాకుండుటకును గర్భవతులైనచో గర్భస్రావములను కలిగించుటకును చాల సదుపాయములు చేయబడినను శిశుహత్యలు చాల ప్రబలుచున్నవే గాని తగ్గుటలేదు. శిశుహత్యలను తగు మనుష్యులనబడువారు వెనుకటివలె నిరసించుటలేదు. జూరరులు సాధారణముగా నిర్దోషియనియే తీర్పు చెప్పెదరు.

వ్యభిచారమునుగూర్చిన వాఙ్మయ మిపుడు మితిమీరిపోయినది మనుష్యుల మానసికవిక్రాంతికిరకు వాఙ్మయమును నాటకమును సినిమాయను సమకూర్చుచున్న అవకాశములను దుర్విత్తకరమగు దురుద్దేశముతో స్వలాభమున కుపయోగించుకొనుటయే యీ వ్యభిచారవాఙ్మయాభివృద్ధికి కారణము. ఈ వ్యాపారము చేయు దైర్ఘ్యరులు కొల్లకొలదిగా పెట్టుబడిపెట్టి అనేకచోట్ల కాఖుల సేర్పించి అనేకదేశములలో పీనిని విక్రయించుచున్నారు. అనేకయుక్తలను పన్నినందున కొల్లకొలది ప్రజలు కొనుచున్నారు. దీనివలన కలిగినభావము గాఢతమమై మానవుని మానసికజీవితము నంతయు మార్చివేసినది. తిష్ఠితిముగి కలిగిన స్త్రీపురుష సంబంధము అప్రాధాన్యమును మానసికమునైనది.

“ఈ వ్యభిచారవాఙ్మయమును కొల్లకొలదియంది కొని చదువుచున్నారు. వాని ప్రచార మపారముగా నున్నది. దీనిని జటి సంభోగానందమున కేవలము మానసికముగ ననుభవించువారి సంఖ్యయే మిక్కిలి హెచ్చుగా నున్నదని రూఢిగా చెప్పవలసియున్నది. ఉపాధ్యక్షద్యశాలలలో నున్నవారిమాట యటుండదు. దుర్విత్తకరములగు పత్రికలును గ్రంథములును మితిమీరుటచే ప్రతివ్యక్తికిని ప్రత్యేకాంతరప్రపంచ మేర్పడుచున్నది. ఆవృత్తి అందు మునిగి తన్మయుడై తన్నును తనవిధ్యుక్త ధర్మములనుగూడ మరచిపోవుచున్నాడని డబ్బు. జేమ్స్ నుడివెనని ఎం. రయసె ను వ్రాసెను.

“సంభోగానందముకొరకే స్త్రీపురుషులు సంభోగమునొసరింపవలెను గాని సంతానముకొరకు గారు. సంభోగము మానవుల కత్యవశ్యకము. సంభోగము కలిగిన గాని స్త్రీలకును పురుషులకును సంపూర్ణవికాసము కలుగదు” అనునట్టి దురుద్దేశ మొక్కటి కలుగుటవలననే యీ అనర్థకము లన్నియును దానివలననే ప్రాప్తించుచున్న నను విషయమును ఎన్నటికిని మరుచు గూడదు. ఇట్టి దుర్భిప్రాయ మొకటి కలిగినవెంటనే అదివరకు పాపకార్యముగా తలపడుచున్న సంభోగలాలనత్యము సద్గుణమువలెనే కనపడును. అందువలన సంభోగసౌఖ్యము ననుభవించుటకు తగినమానసోద్రేకమును కలిగింపజాలిన ప్రక్రియలనన్నిటిని జరుప నారంభింతురు.

దినపత్రికలు మాసపత్రికలు కరపత్రికలు నవలలు చిత్రపుటలు నాటకశాస్త్రము మున్నగు నవిన్నియు నిపుడు వ్యభిచారమునే హెచ్చుగా ప్రోత్సహింపరుచుచున్నవి.

వివాహము చేసుకొనినవారిలో వ్యభిచారమును దుర్మితి ఎంత ప్రబలముగా నున్నచో చేసికొనినవారిలో గూడ సంతప్రబలముగానే యున్నది. ధనికులలోను సామాన్యులలోను పేదవారిలోను గూడ చాల వివాహములకు దంభమును లోభమునే కారణములు. మంచి ఉద్యోగంబుకొరకును, అధికమగు సొత్తునుబడయుటకొరకును, వెనుకటి బాంధవ్యముతోలిపోకుండ చేయుటకును, వివాహము కాకముందే స్త్రీవ్యభిచార మొనరించి గర్భవతి యగుటవలన కలిగిన బిడ్డ కుటూసుతుడను నపఖ్యాతికి పాలుగాకుండ చేయుటకును, వృద్ధులను వ్యాధిగ్రస్తులను నగు పురుషులకు ఆధారముగా నుండుటకును, వ్యభిచారముపై కోతెట్టుటవలన దానిని విరమించి మరియొకరిని సంభోగసౌఖ్యము ననుభవించుటకును, వారసత్వమును నిలుపుటకును యిట్టి అనేకకారణముల నిమిత్తము గూడ పెండ్లిండ్లు జరుగుచుండును.

ఈ వివాహములవలన సంభోగవాంఛ తగ్గుటకుబదులు మరల వృద్ధియగుచున్నే యుండును. సంభోగ మొనరించినను సంతానము కలుగకుండుటకు చాల సాధనములను కనిపెట్టుచుండుటచే యీసంభోగ లాలనత్య మింకను పెరిగిపోవుచున్నది. వ్యభిచారము మితిమీరినది. వివాహములను రద్దుకేయవలె నను

దావాలు గత 20 ఏండ్లలోను రెట్టింపుగా పెరిగినవి. సంతానము కలుగకుండుటకును గర్భ మేర్పడినచో దానిని తొలగించుటకును సాధనములు హెచ్చుచున్న కొలదియు స్త్రీలలో వ్యభిచారము మితిమీరుచున్నది. అన్నిటిలోను స్త్రీలు పురుషులతో సమానముగా నుండ గోరుచుండుటచే వ్యభిచారమునందుగూడ నటులే సమానముగా కోరుచున్నారు. చివరకు వివాహము పరిహాస పాత్రముగూడ నైనది. “ప్రపంచమున నున్న సాంఘికములగు కట్టుబాటు లన్నిటిలోను వివాహము మిక్కిలి మోటుగు కట్టుబాటు. మానవులలో శ్వాసమును హేతుబలమును అధికమైనచో వివాహమును కట్టుబాటు తొలగిపోవుట నిశ్చయము. ప్రస్తుతము పురుషులలో సంభోగలాలనత్యమును స్త్రీలలో భీర్ష్యమును చాల హెచ్చుగా నుండుటచే ఉత్తమన్యాయ మిపుడు చేపూరజాలదు.” అని చాల పలుకుబడి గల ఒక గ్రంథకర్త వ్రాసెను.

సంతాననిరోధమున కిపుడు కనిపెట్టబడుచున్న సాధనములు మానవసంఘముయొక్క నైతికనియమములను నిర్మూలించుట కుపకరించునవే గాని వాని యభివృద్ధికి సహాయకములగునని కావు. సంఘవిశాసనకరములే గాని సంఘభివృద్ధికరములు గావు. భావిశకములవారు లజ్జతో స్మరింపదగినవే గాని గర్భముతో స్మరింపదగినవి కావు. ఈవిషయము సంతోభకరమే గాని సమ్మోదకరము కాదు.” అని బూరోగారు వ్రాసిరి.

(మో. క. గాంధీ - యంగు యిండియా, 8-7-26.)

మిత త్యాగము

ఒక జాతీయకళాశాలకు వెనుక ప్రిన్సిపాలుగా నుండినట్టి యు. ఎం. ఏ. పరీక్షలో కృతార్థులైనట్టియు నొకరు నాకొక దీర్ఘ మగు లేఖను వ్రాసిరి.

“త్యాగమునుగూర్చి మీరు వ్రాసిన వ్యాసము అత్యంత సంతోషకరముగ నున్నది. త్యాగము చేయుటకు సమ్మతించినవారును ఇదివరకు అధికమగు త్యాగము చేసినవారు నగు దేశీయులే యింకను త్యాగము చేయవలె నని మీ రాశించుచున్నట్లు లున్నది. మీ అనుచరుల మని చెప్పకొనుచు జాతీయోద్యమమునకు స్వలాభముకొర కుపయోగించుకొనుచున్నవారిని మీరు మందలించినట్లు లగుపడదు. గ్రామాభివృద్ధికొరకు పనిచేయుటానిన దేశారాధకుల వార్తరిని పోషించుటకు ఒక్కొక్క ధనికుడు పూనుకొనవలెను. అట్టి ధనికులను కొంతమందిని బడయగలిగినచో దేశీయులకు చాల మేలు కలుగును.” అను వాక్యముగూడ వా లేఖలో నున్నది.

త్యాగమునకు మితి ఎచ్చటను లేదు. లేకపోతే సేదముతోను గూడిన త్యాగము త్యాగమేకాదు. స్వరాజ్యమును బడయగలిగిన యితరదేశీయులవారు స్వరాజ్యమును బడయటకు చేసిన త్యాగముకంటె హెచ్చుగా భావతీయము త్యాగమును చేయవలె నని నేను కోరలేదు. మన దేశమునందు గూడ నట్టి వహా త్యాగమును చేసినవారు లేకపోలేదు. గాఢవిశ్వాసమువలననే అట్టిత్యాగమును చేయగలుగుదురు. ఇపు డట్టి విశ్వాసమే మన దేశీయులకు లోటుగా నున్నది.

దేశారాధకులవలె నటించు కపటమతుల నెవరును అడుగి పనిలేదు. వారివలన నేపనియును జరుగదు. దాతలనే మరల మరల నడుగుటయు వారే మరలమరల నిచ్చుటయును లోకధర్మమై యున్నది. వారు మనఃపూర్వకముగను సంతోషముగను యిచ్చెదరె గాని విధియా కర్మనూ యని యియ్యరు. ఇచ్చునపుడుగూడ సంతకంపె హెచ్చుగా నియ్యజాలకపోతి మనియే చింతించుచుండురు.

నిష్కపటముగను శ్రద్ధగాను మరుకుగాను పనిచేసెడువా రొక్కరైన పని దొరకక పుట్టుపడి యున్నారని నే నెచ్చటను వినియుండలేదు. దేశారాధకులు మరతులను విధించినపుడే చిత్తులు కలుగును. కొంతమంది కులచార మతచార వంశచారదులకు బద్ధులై చాల కోరికలను కోరుచుండురు. వారు ధైర్యము గలవారైనచో వాని నన్నిటిని త్రిణికుమున వదిలివేయగలుగుదురు. దేశభక్తి గల ధనికులు కొద్దిమందియే యున్నారు. వారే పెక్కు ఉద్యమములకు ధనము నొసగుచున్నారు. వ్యాయమైన కార్యమునకు నిష్కపటములును సమర్థులు నగు దేశారాధకులు పూనుకొనినచో ధనలోప మెన్నడును కలుగదని నా అనుభవమువలన నేను చెప్పగలను. యువజనులు పలువు రిపుడు గ్రామాభివృద్ధికై పనిచేయుచున్నే యున్నారు గాని ఎన్నివేలమంది వచ్చినను సరిపడునంత పని యున్నది. ధనలోపమును లేదు. దేశస్థితినిబట్టి కొద్ది జీతముతో తనివినోందు దేశారాధకులు మాత్రమే లభింపకుండ నున్నారు. నా పరిశీలనక్రింద నున్న పనులలో ఖద్దరు, అస్పృశ్యతానివారణము, జాతీయవిద్య, గోసంరక్షణము, చర్యముల పరిశ్రమ మున్నగునవి కలవు.

(మో. క. గాంధీ- యంగు యిండియా, 8-7-26.)

చెన్నపురిరాష్ట్రమున ప్రాథమిక పాఠశాలలు

తంతుకరణమునుగూర్చి దొరతనమువారు ప్రకటించిన నిబంధనలు

దొరతనము ప్రజాభిప్రాయమును తిరిస్కరించినపుడు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వ ముండినను లాభము కలుగదనుట కీని బంధనలే నిదర్శనముగా నున్నవి. జమిందారుల ఓట్లపై నాధారపడియుండు దొరతనము ఓటులేని రైతుల కెటుల నుపకారము చేయగలదు? కావున నిజమున బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వము లభింపక నామమాత్రముగ లభించినచో జరుగు కార్యములు కేవలము నిరంకుశప్రభుత్వమునందుకంటెను గూడ అగమముగ నే యుండును. నిరంకుశప్రభుత్వ మెవ్వరిఓట్లపైనను ఆధారపడ నవసరములేదు గాన నిష్పక్షికముగా నుండగలదు. నామమాత్ర బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ ములు నుండజాలదు.

నిర్ణీత నియోజకుల కు త్తరవాది యని తలపడుచున్న విద్యాశాఖామంత్రియే యీనిబంధనలకు ప్రకటించెను. అతనికి గ్రామముల సంగతి తెలియదు గాన ప్రాథమికపాఠశాలలలో తంతుకరణ మవసరమని తలచెను. అటుల ధారాళముగ తంతుకరణమును నిషేధింపకుండ ద్రావిడ ప్రాణాయామ మొనరించెను. “విద్యాశాఖాధికారి అనుమతిని బడయకుండ నాల్గవ స్టాండర్డుకు క్రిందితరగతులలో పనిచేయుపద్ధతిని నేర్పగూడదు. ఆపని ఆవిద్యార్థులకు కులవృత్తిగా గాని ఆప్రాంతమున వాడుక వృత్తిగా గాని యుండవలెను. నేతపనినిగూడ నేర్పుట కవకాశమున్న నే తంతుకరణమునుగూడ నేర్పవలెనే గాని కేవలము తంతుకరణమును మాత్రము నేర్పగూడదు.” అని విధించెను. ప్రాథమికపాఠశాలలలో చేయిగ్గమును ఏర్పరుచుటకు తావును నేతగానికి జీత మిచ్చుటకు ధనమునుగూడ లభింపజాలవు గాన తంతుకరణమును నిషేధించుట కీకడపటి మర తొక్కటియే చాలును. సాధారణముగా పాఠశాలలలో రాట్టములుగూడ సంతగా నుపయోగకరములు కావనియే యూహింపబడుచున్నది. వానికి గూడ ఫలము చాలదు. ఖరీదుగూడ హెచ్చు. తక్కిలకు ఖరీదు చాల తక్కువ. ఫలమే అవసరములేదు గాన పాఠశాలలలో నూలువడుకుటకు తక్కిల నే యుపయోగింపవలె నని భారత తంతుకారక సంఘమువారు ఆందరికిని నూచించుచున్నారు. తక్కిలలు త్వరితగా పాడైపోవు. తంతుకరణమును యితరవృత్తులతో పాటు నిరసముగా చూడగూడదని యీమంత్రికిని ఇతని సలహాదారులకును గూడ తోచకపోవుట చాలవలెగా నున్నది. ఇది భారత దేశమున వెనుక ప్రధానమగు జాతీయకృషిగా నుండి పిమ్మట నశించి నామమాత్ర మైనది గాన దానిని మరల దేశమునం దు తలచు వ్యాపింపజేయవలసి యున్నది. ఈ విషయమునే శ్రీమంత్రి సి. రాజగోపాలాచారి గారు విన్నవించి యున్నారు. ఇతరవృత్తులను పాఠశాలలో నేర్పుట నిరుపయోగము. కులవృత్తులను, అనుభవమును, శ్రద్ధయును లేని ఉపాధ్యాయులకంటె నిపుణులగు తల్లిదండ్రులే వాగుగా నేర్పగలుగుదురు. మంత్రి ప్రకటించిన చిత్తు నిబంధనలను చిత్తురుక్కొని విద్యోపసంఘము వారు నిరసించుట చాల సంతస ప్రదము. ఇతరసంఘములుగూడ నటులనే నిరసింపవలె నని నేను కోరెదను.

(మో. క. గాంధీ - యంగు యిండియా 8-7-26.)

ఖద్దరులెక్కలు

మేనెలలో నిర్మాణము విక్రయము

రాష్ట్రము	నిర్మాణము	విక్రయము
	రు	రు
అట్మీరు	1150	2664
ఆంధ్ర	15968	26579
బెంగ	88211	30566
బొంబాయి		27650
బర్మా		1357
మధ్య (హిందీ)		285
ఢిల్లీ	1242	1647
కర్నాటక	8456	5040
మహారాష్ట్ర (దక్షిణ)		327
” (మధ్య)		3129
” (ఉత్తర)	1915	9094
పంజాబు	5517	5621
ద్రవిడ	40049	66064
సంయుక్త	5544	14864

మొత్తము 1,18,052 1,94,887
(మో. క. గాంధీ-యంగుయిండియా 8-7-26)

దేశబంధు సంస్కృతి

డాక్టరు అన్నారీగారి ధైర్యమగు ప్రకటనము

శ్రీలీ బహిరంగనభ

శ్రీలీ, జూలై 12:— దేశబంధు శ్రాద్ధదినము శ్రీలీలో 11 వ తేదీన జరుపబడెను.

జాతీయపతాకము నూరేగించుచు, జాతీయ గీతముల బాదుచు ఉత్సవము పెట్టినట్లు గుండ నడచెను. డాక్టరు అన్నారీ నెల్లిన నేమియు లేకుండగ కాళ్ళ కేమియు లేకుండను ముందు నడచిరి.

లాలా శంకరలూ సేట్ అగ్యత్యతను యమున ఒడున బహిరంగ సభ జరుపబడెను. హిందువులను మహమ్మదీయులు ను సిక్కులును దేశబంధు ఆత్మశాంతి కై ప్రార్థనల జేసిరి.

గతించిన మహామహుని పాదచ్ఛాయల నడువవలె ననియు స్వరాజ్యమునకును హిందూమహమ్మదీయ మైత్రికిని ప్రాణమును ధారపోయవలెననియు నుద్ఘోషించుచు నుపన్యాసములు గావించబడెను. శ్రీయుత చిరరంజనదాసు ఆకాల మరణమును చెప్పుచును బసంతిదేవినిన్ని ఆయనకోడలినిన్ని ఓదార్చుచు తీర్మానములు గావించబడెను.

డాక్టరు అన్నారీ ప్రకటనములు

సాక్షిత్వము రాణి తోటలో మరియొకసభ జరుప బడెను. డాక్టరు అన్నారీ ఆసహాయమున చాల గొప్ప ప్రకటన ము గావించుచు నిట్లు జెప్పెను.

“హిందూమహమ్మదీయ ఐక్యత్య సందేశహరుడైన దేశబంధు సాంవత్సరికమునకు నేటినుండియు నేను మన్ని తీసికొని, కిలాఫతు సంఘములోగాని మరియే మత సంస్థ యందు గాని సభ్యుడుగ నుండుటకు విరమించుచున్నాను. ప్ర జలందరును నాతో జేరి యీర్ష్యకుల మీద భారతమాత మోక్షమునకై పనిజేయువలెనని కోరుచున్నాను. శ్రీలీలో నట్టి వారు పనిచేసి దొరికిన నాకు జాలును. శ్రీయుత లాలాశం కర లాలు అప్పుడే నాతో జేరినారు.

ఈ ప్రకటనము శ్రీలీ యంతటను అలజడి గల్గించెను.

డాక్టరు సత్యపాలుగారి ప్రకటనము

ప్రాధేసరు గుల్లనరాయ కాంగ్రెసు సంస్థను ఖండిం చగా అందులకు డాక్టరు సత్యపాలుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు నీ క్రిందివిధముగ చెప్పిరి:— సిక్కు మహమ్మదీయ నేషనలిస్టు లను కాంగ్రెసు పేరుతో కాననసభలకుబంపుటకుగట్టిప్రయత్న ములు జరుగుచున్నవి. మంచి ఫలితమేగల్గునని నాకు నమ్మకము గలదు.

ఇతరు లేమన్నను యేమిచేసినను నిజమైన జాతీయవాది కాంగ్రెసుయొక్క ప్రతిష్ఠను కాపాడవలసి యున్నది. పంజా బులో నికను కాంగ్రెసు అజ్ఞులను విధేయతతో పవిత్ర ధర్మ ముగ పాలించువారనేకులు గలరన్న వృద్ధా ప్రసంగముగాదు. వారికి దాని ప్రయోజనమునందును మాహాత్మ్యమునందును నమ్మక ము గలదు. నేను హిందూస్థానీలో చాసిన వ్యాససంబర్ధము ను వదిలి ప్రాధేసరు గుల్లన రాయగారు కొన్ని వాక్యములనుద్ధరించి ప్రకటనముయమున కాంగ్రెసుకు బలములేదని నా నమ్మక మైనట్లు బుజువుజేయ బూసిరి. దుర్బలముగ నున్నచని అం గీకరించుట, కాంగ్రెసు నేను దలంచినట్లు పనిజేయగలదనుటకు నూచనయని ఆయన చెబుకుకొని యుండవలసినది. ఆయుదంత ము కాంగ్రెసును భక్తితో నేవించుచు కాంగ్రెసు అత్యంత ప్రతిష్ఠను గాంచువలె ననుకోరిక గల వాని హృద యమునుండిగూడ నచ్చినదై యున్నది. ఇదివరకొనలె నిప్పుడు కాంగ్రెసు ప్రజామానసముల నావరించుకొనుటకు యెడల అం దులకు నునము గర్వపడవక్కరలేదు. ఈలోపము నవకాశముగ గొని ప్రాధేసరు గుల్లనరాయ గారు జాతీయసంస్థను గోరజేయు ట యేమియుబానుండలేదు. ఇట్టి దుర్వృత్త దేశమునకుగల్గెనని ఆ యన కన్నీళ్లు గార్చవలసినది. కాంగ్రెసునం దేమాత్రములోపము న్నదన్నను స్వాతంత్ర్యోద్యమము దుర్బలముగ నున్నదనవలెను. నాకన్న వెక్కువగ ప్రేమించునట్టియు, అత్యంత భక్తివిశ్వాసములు గలట్టియు కాంగ్రెసు విగ్రహమును ఛేదించుమని నన్నులులలో ప్రాధేసరు గుల్లన రాయగారు నాకు మహాపచారమునజేసిరి. ఎన్ని బునుచుకుంటున్నాను, నందరిలోజాలు చెబుకోజాలు నచ్చినను యేకాలముచుగాని నేను కాంగ్రెసునందే ముక్తిగాంచు నట్లు భగవంతుడు నాకు బలమును ప్రసాదించునాక. నాకు కాంగ్రెసునందు దృఢవిశ్వాసముగలదు. దానికే చిత్తపట్టితో నమ్ముచున్నాను. సమయమువచ్చినపు డందులకు నుహాత్యగ మేమైన జేయవలసినప్పుడెల్ల నే నేను ప్రాధేసరు నెనుదీయనని

AMRUTANJAN

అ
మృ
తాం
జ
న
ము
అ
మృ
తాం
జ
న
ము
అ
మృ
తాం
జ
న
ము

అ
మృ
తాం
జ
న
ము
అ
మృ
తాం
జ
న
ము
అ
మృ
తాం
జ
న
ము

నకలు మందులు అనేకములు

తయారైనవి వాటినిచూచి

మోసపోకుడు

అమృతాంజనము

చిరకాలమునుండి చాలా

ప్రసిద్ధిగాంచినది

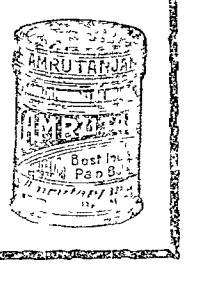
అన్ని నొప్పులకు దివ్యోషధము.

పంచభాష చీటినిచూచి కొనవలెను

అన్ని దుకాణములలోను దొరకును.

ARUTANJAN DEPOT. MADRAS and BOMBAY.

నాకునమ్మకముగలదు. ప్రాధేసరు గుల్లన రాయనంటివారు తమకేక్కిని కాలమును యిట్లు భారతమాత్య నాశమునకై విని యోగింపక వచ్చి మాతోచేరి స్వాతంత్ర్యోద్యమక్రములు మతసం రంభము లను రొంపినుండిట్లుబడి బాహుళముగబోవుటకు దోడ్పడిన యెంతబాగుండునో గదా.

మాలానా అజదుగారి యుద్వృత్త

దేశబంధు చి త్తరంజనదాసు కాలభర్తయునొందియు ఆత నును కన్నీటిధారలతో పువ్వుములను వర్షించుచు శృకానము న కీపిధులగుండా గొంపోయియు ఒక్కసంవత్సరము, సరిగా ఒక్కసంవత్సరమైనది. ఆమహర్షిబలముంతయు ప్రాణములేని ఆతనమందు మనకుగల ప్రేమ గౌరవములకు నిదర్శనముగాదు. ఎన్నడును నశింపక ఆనాడు చుట్టుపరివేష్టించియున్న జనము లకు సందేశమొసంగుచున్న దాసుగారి స్వాతంత్ర్యోద్యమేక్ష దేశ భక్తికే మనమానాదు గౌరవము కనబరచినది.

అట్టి చాణిత్రాత్యనైన దృశ్యమును మనముమాని ఒక సంవత్సరము ఆనాడు పండ్రెండువలెలుచుత్రము గతించినవి. ఇంతలో మనమెంతవారిపోయితిమి! ఆదేశభక్తి ఆ పుష్పముల ఆస్వాతంత్ర్యోద్యమేక్ష యేమైనది? స్వాతంత్ర్యమునకు సంక్షోభా వమునకు ప్రాణత్యాగమునవచ్చిన ఆమహాపురుషునిపై యేకరం ద్రులై తే పువ్వుములను వర్షించినవో నే దా క ర ము లే ఒండొరుల కం నాళములను త్రెంపుకొనుచు దాస్యశృం ఖలములను మరింత గట్టిగా బిగించుచున్నవి. ఆ మహామహుని అస్తమయ సమయము కన్నీటిధారలు గురిసిన నేత్రములే నేకు నిప్పుకణములయై ఒండొరులయొడ కిచ్చు న్నువ్వులబ్రస రించుచున్నవి. భాగవత జాతీయతను ఉన్నదామని ౩ సంవత్సరముల పాటు బాంబేకలహము కాలవాలమై యున్నది.

దేశబంధుని సాంవత్సరికోత్సవమును చేయవలసి మనము తగుచుమా? ఇదియే యిప్పుడు గొప్ప ప్రశ్నయైయున్నది. దేశ బంధుని స్మరించుచు ఆత్మదోషనిన సంజేతమును పెడకొనిగట్టు ట ఆమహామహునియొద్ద మహాపచారము గావించిట్లుగను. అదియెంత సిగ్గుబాటుపని. పంగదేశజాతీయతయంతయు హాస్యా

స్వరము కావలసికేనా? పంగదేశ యవజనులు తమ వీరులను స్మరించు టిట్లేనా?

పంగదేశగౌరవమును తలంచి, పంగదేశీయుల మంచి కం తయు పట్టుకొమ్మయను నా దేశబంధువుకు దలంచి, ఆమహామ భావుని మరణదినమును యీ దినమును తలంచి మీరందరును దేశములోని వివిధ మత ధర్మములందును మాతృదేశమునందును ప్రేమను వహించి దేశబంధునివంటి వీరులు భాగవతూత కడుపు న అవ్వడపప్పును జన్మించి అస్తమించుచుండుట నివృత్తయోజనము కాదని పంగదేశములోని శ్రీ పురుషుల సంపరిని హెచ్చరించు చున్నాను. పంచమాతరం. (ఫాల్గుణ.)

అపరాధపరిశోధకుని దౌర్జన్యము

వాది సాక్ష్యమునందలి అసందర్భములు

రంగూరు, జూలై 14:— అపరాధపరిశోధకుడు ఆ ట్రిబ్యునలగారు పరిశోధనచేయుచు భర్తాపుర జంబీది 400 రూపాయలు తీసికొనిపోయిన కేసు చేయబడినది. వాదియగు ముద్దాయియే స్వయము దానియొకొను వాదని ప్రాగుకేసె ను క్రాసులో వారి అసందర్భములు చెప్పుటకని ద్వారాభి కారి వాది అనుమానముడిని ప్రాసకొనెను. ఇంతకు ప్రాగు జరు గుచుండగా పల్లికు ప్రాసిక్యూటరు పోలీసు కనిపెనరుగారి నడిసి కేసును ఉపసంహరించుకొందు నని చెప్పగా నాయుడా వేయ బడెను. (ప. ప్రె.)

తర్వాత సాక్ష్యమునకు శిక్షించబడి

అప్పీలుచేయుట

రంగూరు, జూలై 14:— తర్వాత సాక్ష్యమునకు శిక్షించబడిన ముద్దాయి ఖాదీయిగాను తప్పు చేసినందునగాను దెబ్బపై విరుదల చేయుబడిరి. (అ. ప్రె.)

సిక్కు జూలై 14:— సిక్కులు గవర్నరును విమర్శించుచు పరిశోధకుల అతిచూరక గొప్ప విమర్శనలు చేయి నారీకి వెడలిరి. (అ. ప్రె.)

చెన్న పురి శాసనసభ

మలబారు తెనస్సిబిల్లు

(చెన్నటి తెనవాండు)

ప్రభుత్వసభ్యుల ప్రవర్తన

రిజిస్ట్రారు కాఫీసర్లు తామున్న ప్రవర్తన కలయునో ముందుగానే నిర్ణయించుకొనిరి. ఈవిల్లుపై ప్రభుత్వ ర్యవ్వి ఉండవలసినదిగా లేదని మేమెరుంగుదుము. ప్రభుత్వమువారి సహాయము నడపబడినందున నిన్న కొందరు సభ్యులు లేరు. అంతటా ప్రభుత్వ విల్లును నిలువరాదు. నియోజకవర్గములకు మేము ప్రభుత్వమును బాధ్యతలను నిర్వహించి లెనియన్నాము. ప్రభుత్వమువారి సేవయే బాధ్యతలను నిర్వహించి నిర్వహించియున్నాము. అవిబాధ్యతా కమిషన్ మేగాని బాధ్యత అనబడును. ఇకముందు నుండినములు రాగల వని విశ్వసించుచున్నాము." అని బట్టిరి.

సర్ సి. వి. రామస్వామి అయ్యగారు:— మాట్లాడుచు తాముగిరిలో చక్కయందు పాల్గొనుట కిష్టములేంపాడునను గొలి సభ్యుల ప్రవర్తనములను మాట్లాడుట నవసరమయ్యెననిరి. మాట్లాడగలగాన నామలను ఎట్టి యుద్ధాగము బడదు లేదు. కాంచెనేమను విషయముపై సభ సేర్పాటుచేయటకు వీలందునే మేము అని సి. వి. గారు. సరసింహరాజుగారు నిన్నటిదినము నాను ఆంధ్రరంగముగ నొక ఉత్తరమునంపిరి. అందు కొందరికేగను నూచించబడినది. మామూలుగ గొలి సభ్యుని వద్దకుంచి ఎచ్చెడి వార్తల కన్నిటికి వరనే కానిని గూర్చియు ఉచితగౌరవముతో దుక్రలన ఇతర ప్రభుత్వ సభ్యులతోడ విచారింపితిని. ఈ కిల్లునకు బాధ్యుడగు సభ్యుని వద్ద నుండి ఉపపాదన రావంతిగను అట్టి కాన్సర్వేషన్ మాట తలంపబాలమని నిర్ణయమునకు వచ్చితిని. విల్లుకు నిలువలసినదని ఈ యుపపాదన వచ్చునని 10 నిమిషముల వరకు నేనెరుంగను.

రిజిస్ట్రారు కాఫీసర్లు బాధ్యతలేమడ ప్రవర్తించుచున్నారని జెప్పబడినది. విల్లునియమమే ఏదో యొక నిర్ణయమునకు వచ్చుటకై సభ్యులందరి వరే నే సమానముగా ఆచరణగిరి బాధ్యతతో వర్తించుచున్నాము. విల్లునానిరి, 7 వ క్లాజులు విల్లునందుండరాని రిజిస్ట్రారు కాఫీసర్లు నిర్ణయముగా వచ్చిందొకరి. ఎట్లునను ఈవిషయముపైగల అభ్యర్థనావ్యములు గవర్నరుగారిపై నాధారపడియున్నవి. ఈ 6, 7 క్లాజులు రెండును విల్లునందుండరాని కార్యనిర్వాహక కాఫీసరుల తలంపుచున్నారు.

యమ్. కృష్ణన్ నాయగారు:— ఉపపాదనను తీవ్రముగ నెవరైనా తమ కీశాసనసభయందు తెలికాలము నుండియో అనుభవముగలవరియో, ఇన్ని సంవత్సరముల నుండియు నేడు లామెంబరుగారు ప్రవర్తించిన తీరున తామున్న గాంధీజీదనియు బట్టిరి. ప్రభుత్వము బాధ్యతతో ప్రవర్తించుచున్నదని బట్టిరి.

మనజాలు తమమంటలచేగాక ఆచరణలన పరిశీలించబడెదరు. రిజిస్ట్రారు కాఫీ ఎంతటి బాధ్యతాకామిగా ఉపాదను అందజాలను. విల్లు చర్చించబడుచుండగానే గొలి లామెంబరుగారు తపస్థానమును నిలిపి "ఈ సభయందు విల్లు ఆమోదించబడినను దానిని కీటాకీయటకు తన హావభృత్తి నడవయోగించునని పలుకుటకు సాహసము గలిగెను!

లామెంబరుగారు:— నేనటు అనలేదు.

కృష్ణన్ నాయగారు:— ఆచరిములే గానపోయినను వానియర్థముదయే. ఈవిల్లునందరి 6, 7 సెక్షన్లు ఇవటతీర్మానించబడినను వానిని తొలగించుటకు గవర్నరుగారి కధికారముగలవని పట్టిరి. నానియర్థమేమి? ఈ యల్లిప్రాయము ముగిల వివరితముగ నున్నది. తనకును ప్రభుత్వమునకును కాదనభేదము ఎంతయో బాధ్యతగలసభ్యులు ఈతీతిబల్లననునా? బాబాపురి సెటిల్మెంట్ నిరాకరణయియున్న ఈవిల్లును నిలిపివేయనలెననుచునా? నావనా? ఇక ఉపపాదన గావించిన మాగ్నిగలుగారు లామెంబరుగారివరే అంతటి బాధ్యత వహించువారు గాకపోయినను ఈసభయందు కొందరికాలమునుండియు అనుభవము గలవారగనా? తమ కీముద్దేశమున విల్లు నడపాదించుటకు చూడగ నాలో మోద్యుగించుచుండరాదా? ఈ సమస్య యందుగలవిల్లులు వారి కేమాత్రము అగ్గులు నూలబల్లు. చెన్న పురియందు మాన్యుండి మలబారు ధోరణులతోగాని ప్రజలతోగాని ఎట్టి సంబంధము లేనివారి కేవిషయము లో ప్రజలకు గల కష్టములను లేమి తెలియజెల్ల?

సర్ మాగ్నిగలుగారు:— మా కామగ్ని తొలగించు తెలియదని అంగీకరించుచున్నాను. నావరేనే తెలియని సభ్యులు చెప్పుచుండుటల్ల నే నీ యుపపాదన గావించితిని.

యమ్. కృష్ణన్ నాయగారు:— ఇంకను మాట్లాడుచు అడ్డొకటి జనరలుగారు ఉపపాదనలకు ఉపపాదన యెల్లు మార్చవలెనో నూచించి విల్లుపై చర్చనిజపుటకు ఆచరణగిరించుట తమ కార్యక్రమమును గంపించుచున్నదని పట్టిరి.

సర్ మాగ్నిగలుగారు:— ప్రభుత్వ తర మొసంగినవికను ఉపపాదన వోటునకు బెట్టుబడి విగిపోయెను. పోలుగై కొనగ 20 అను కూలరు, 49 ప్రతిహారు, నూమారు 18 తిట్లులు లెక్కింపబడిరి.

సభవారు అంతట ఫలహారములకు లేచిరి.

స్వంతము సేవ్యమొనర్చుని కవులుదార్లకు జిరాయితి హక్కు

చెన్న పురి శాసనసభ నిన్న సాయంత్రము తిరిగి సమావేశమైనపుడు మలబారు తెనస్సిబిల్లుపైన ఇంకను చర్చజరిగెను. వరుచాటముదార్లకునూడ జిరాయితిహక్కు నొసగవలెనని చిదంబరనాదారుగారు 7 వ క్లాజునకు సవరణనుపాదించిరి కాని ఆధికసంఖ్యాకు లెదుర్చుటచే ఒక్క వోటు లో విగిపోయెను.

వరుచాటముదార్లు

ఎ. చిదంబరనాదారుగారు:— వరుచాటముదార్లకునూడ కాశ్యత జిరాయితిహక్కు బంపవలెనని 7 వ క్లాజులో తేర్చవలెనని ఒకసవరణ నుపపాదించిరి.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయగారు:— సవరణను బలపరచిరి.

ప్రభాకరలింపనుగారు సవరణ నెదుర్చుచు, వరుచాటముదార్లకును మామదార్లకును చాలభేదము గలదని నుడిగిరి.

సి. వి. ఎస్. సరసింహరాజుగారు, మాటలాడుచు, ఇట్టి సవరణలన పరస్పరసంఘటనములు సంభవించుననియు అందుచే ప్రతిపాదకుని యుద్దేశముల తెలుపవలెననిగోరిరి.

డి|| బి|| కృష్ణన్ నాయగారు ప్రభుత్వ తర మొసగుచు ఈసవరణ సంగీకరించు నెడల సరసింహరాజుగారు చెప్పిన భయముల కవకాశముండదనియు నుడిగిరి. వి. మునిసామినాయగారు గూడ, ఈసవరణసంగీకరించునెడల చాలచిక్కలు గలగుననిరి.

జె. ఎ. సాల్వానాగారు సవరణను బలపరచుచు, ఈకృత్త చిక్కుల నన్నిటిని తొలగించుట కొక్క యేమార్గము. అన్నిరకముల కృత్తలను, సిగరెట్టు నొసగునెడల ఈచిక్కులన్నియు తొలగిపోగలవు.

సవరణ వోటునకు బెట్టుగా ప్రభుత్వమువారు తిట్లులు ఒక నుడిగిరి. జట్టి ముత్తములో చాలమంది సవరణ నెడిగిరి. ప్రతిపాదన కనుకూలరు 21, ప్రతిహారు 22 మంది యగుటచే, సవరణ విగిపోయెను.

72 సత్వరముల భుక్తము

18:30 స|| నుండి గాని అంతకు పూర్వమునుండి గాని ఎడతెగకుండా కృత్తుల సభభవించుచున్న వారికి ప్రమే ఈ నాజా ప్రకారము కాశ్యత జిరాయితిహక్కు గలుగునని సవరణను ఎ. చిదంబరనాదారుగా రుపపాదించిరి.

సి. రామన్ గారు సవరణ నెదుర్చుచు, ఈవిల్లులన అల్ప సంఖ్యాకులను జన్మిల హక్కులను హాకూయ్యమంటి మను అభిప్రాయము వ్యాపించియున్నదని నుడిగిరి. స్వంతముగా వ్యవసాయమొనర్చుని కవులుదార్ల సందర్భమున 72 భుక్తముండవలెనని నిబంధనవలన అట్టి అభిప్రాయమున కవకాశముండదని నుడిగిరి.

డి|| బి|| కృష్ణన్ నాయగారు సవరణ సంగీకరించుమంటి నని తెలిపిరి.

సి. వి. ఎస్. సరసింహరాజుగారు సవరణ నెదుర్చుచు, ఈసవరణ పైకి లాభకరముగ గనుపించుచున్నది గాని, ఇందు నలన లాభముపొందువారి సంఖ్య అత్యల్పమని నుడిగిరి. 60 వత్తిరములుగా తామే ఈసభభవించుచున్న కవులుదార్లకు జిరాయితి హక్కు నొసగుట వ్యాయముగాని, అది మరియొకరికి బ్రాహ్మపురు శేయబడినపుడు, క్రొత్తగా భుక్తములోనికి వచ్చువారికి కాశ్యతహక్కుల నొసగుట వ్యాయముగాదు.

జె. ఎ. సాల్వానాగారు సవరణ నెదుర్చుచు క్రొత్తగా హక్కులలోనికి వచ్చినవారి యెడల నీ విధేవాభిప్రాయమేమని ప్రశ్నించిరి.

నేటి దినచర్చ

మలబారు తెనస్సిబిల్లుపై చర్చ

గ్రామోద్యోగుల జమాబందీబత్తాలు

నేడు ఉదయము సమావేశమైన శాసనసభయందు ప్రశ్నితములు ముగియగనే ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు గ్రామోద్యోగులలో కొందరి కింతవరకు జమాబందీభత్తులు లొడగ పోవుచుండునని ప్రశ్నించిరి. చాలజిల్లాలయండింకను, గ్రామోద్యోగులకు అల్పవెన్నుల చెల్లింప లేదు. కొన్నిజిల్లాలలో కొన్నితాలూకాల గ్రామోద్యోగులకు అల్పవెన్నుల నొసగిరి గాని మిగిలినవారి కొనగలేదు.

రెవెన్యూమెంబరు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు, ఇదివరకు తొలగింపబడిన గ్రామోద్యోగులకు తిరిగి నియమించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుటవలన నిట్లుజరిగెనని నుడిగిరి. గతతయవ్యయపట్టిక తయారుచేయబడినపుడు, వారిశీతములు అంచనాలలో తేర్చబడలేదు. ముందుగా నెమరుజూడని ఈవ్యయము వలన, గ్రామోద్యోగుల కందరతును అల్పవెన్నుల చెల్లించునెడల, సభవారి సంగిన గ్రామోద్యోగుల మించవలసినవచ్చును. అందుచే ఈవిషయమున ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపులు వచ్చువరకు రెవెన్యూ బోర్డువారు గ్రామోద్యోగుల అల్పవెన్నుల నిలిపియుంచిరి. అయినను చెట్టివాళ్లు నాయకులు మొదలగు చిన్న పనులవారికి అల్పవెన్ను లిదివరకే చెల్లింపబడెను. గ్రామోద్యోగులవిషయము ప్రభుత్వమువారి వారిచేయవచ్చును.

శ్రీలక్ష్మి అంతయు తొలగించుట

శ్రీలు శాసనసభాభ్యర్థకులగు నిలువరావారి ప్రభుత్వమున్న విధేమును తొలగించుటకు నోటికు ఒకగబడిన తీర్మానములగుంచి ఎ. రంగనాథ మొదలియారుగారు మరియొక ప్రశ్ననడిగిరి. ఈతీర్మానము కార్యక్రమపట్టిక చివరగలదు. వలబారు తెనస్సిబిల్లు శనివారముగూడ పట్టునట్లున్నది. ఈనెలయందీ సభ శనివారముతో ముగియవలసి తెలియచున్నది. అందుచే నీతీర్మానము ఈనెలలో చర్చకువచ్చు ననకాశము గనుపించుట లేదు. ఈతీర్మానము చాలముఖ్యమైన దగుటచే వెంటనే పరిష్కరింపవలసినదని. కనక ఆతీర్మానము నీసమావేశమున చర్చకు వచ్చునట్లు జూడవలెను.

డి. బి. కృష్ణన్ నాయగారు, లామెంబరు, అభ్యర్థుల డెట్టేర్చవలసిన నట్లుజరుగవచ్చుననియు తమ కాశ్యతల లేవనియు నుడిగిరి. వలబారుబిల్లుపై చర్చనుచుక్రము నిలిపియుంచుటకు వీలులేదని కృష్ణన్ నాయగారు డెలిపిరి.

ఈవిషయము రేపుచెప్పెదనని అభ్యర్థుడు నుడిగెను.

మలబారు తెనస్సిబిల్లు

7 వ క్లాజునందలి "ఈవిల్లు తీర్మానింపబడిన పిదప గాని, ముందుగాని ఏర్పడిన కాలు" అనుపదములకు బదులు "తమవలనగాని, తమ వారసులవలనగాని, తమ ప్రతినిధులవలనగాని వశమందుండిన కాలకారణమున అవిచ్ఛిన్నముగ హక్కుగలిగియుండి, అట్టిహక్కు 1858 స|| నుంచిగాని, అంతకు ముందు నుంచిగాని ఉండిన" అనుపదములను తేర్చవలయునని ఏ. చిదంబరనాదారుగా రుపపాదించిరి.

"ప్రతినిధులవలనగాని" అనుపదమును తీసివేయవలసినదిగ ఏ. యస్. కృష్ణరావుగారు వరొకసవరణ నుపపాదించిరి. ఏ. రామస్వామి అయ్యగారు ఒకటిరెండవపదముల మార్పు నూచించగ క్రిష్ణరావుగారు వాని సంగీకరించిరి.

సి. వి. వెంకటరమణయ్యగారు:— కృష్ణరావుగారి సవరణ నాశ్చేదియను ఇన్ని భేదములు కేయటవలన ప్రతికెట్టి లాభమును గలగిపోగ వాలా తెరుగననియు, అందుచే మొదటిసవరణయే అంగీకరింపవలసినదనియు బట్టిరి.

ఎడతెగ నాదారుగారు క్రిష్ణరావుగారి సవరణను తమ సవరణలో తేర్చుకొనుట కంగీకరింపజాలవని. యస్. ముత్తయ్య ముదలియారుగూడ కృష్ణరావుగారి సవరణ నెడిగిరి.

ఉప్పిసాహెబుగారు సవరణపై మాట్లాడుచు సవరణ సంగీకరించిన మట్టా క్రిష్ణము ఎడరెటకు కారణమైన అసంశ్లిష్టతలులే యుండగలదని పట్టి.

డా|| సి. నల్లెముడలేయారుగారు సవరణకు ప్రతిహారులగు మాటాడచు కామదారు ప్రభుత్వమునందీయు భూమిపై హక్కుగలవాడనిరి.

పిదప సవరణ వోటుకు బెట్టుబడి విగిపోయెను. పోలుగై కొన, 24 అనుకూలరు 29 ప్రతిహారు లెక్కింపబడిరి.

డి|| బి|| యమ్. కృష్ణన్ నాయగారు అభ్యర్థుని పీఠమును సమాపించి అభ్యర్థునితో సవరణలూర్చి ఏమియో మాటాడుచుండగ ఒకటిరెండునిమిషములు సభయందెట్టివని జరుగకుండెను. సత్వరమార్తిగారు క్రమభిన్నాంశమును నూచించుచు సవరణ అప్పటికపుడు తయారుచేసిన సభ్యులందరి తీసుకరాగూడదనియు, ముందుగ సభ్యులకెరుకపరచక ఇట్లు హాత్యుగ సవరణ గావించుట సక్రమముగాదనియు బట్టిరి.

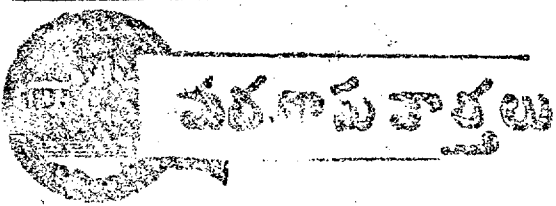
అభ్యర్థులు:— సభ్యులకెరుకలేక హాత్యుగ సవరణలు చేపడవని పట్టిరి.

8 వ క్లాజును విల్లునుండి తీసివేయవలెనని డి|| బి|| యమ్. కృష్ణన్ నాయగారు సవరణనుపాదించగ, రామునిమినసుగారు బలపరచిరి. చర్చలేవనేసవరణ అంగీకరింపబడెను. 9 వ క్లాజును విల్లు తీసివేయవలెనని ఏ. యస్. క్రిష్ణరావుగా రుపపాదించిరి. కృష్ణన్ నాయగారు బలపరచినపిదప చర్చలేకయే అంగీకరింపబడెను.

10 వ క్లాజును తీసివేయవలెనని డి|| బి|| యమ్. క్రిష్ణన్ నాయగారు రుపపాదించిరి.

వి. మునిసామినాయగారు, టి. యమ్. సరసింహరావులు, ఉప్పి సాహెబుగారులు ఉపపాదన నెదుర్చుచు దీనివలన జమియికుండెడి స్వల్పకామ్యుగూడ పోవుచున్నది గావున దీని సంగీకరింపరాదనిరి. ఏ. యస్. క్రిష్ణరావుగారు ఉపపాదన నాశ్చేదిచిరి. ఉపపాదన వోటుకు బెట్టుబడి విగిపోయెను.

మరికొన్ని సవరణ క్రిలపపాదించబడినపిదప సభ్యులు ఫలహారములకై లేచిరి.

రాకపోకలు... జోధాధారక క. నాగేశ్వరరావు గారు, టి. రంగాచారిగారు నేడుదయ్య వచ్చిరి.

కర్నూల్ కామరానుగారు నిన్నరాత్రి కడపకుపోయిరి.

రైలులో దొంగతనము... నేడుకలకత్తామెయి లులో నోక పక్షిలు కాసనసభ్యుడు పచ్చయండగా శింగరాయ కొండ ప్రేమనంద్ర రాత్రి 2 గం. వేళకు పక్షిలుగారి కమానుపంచి యు కాసనసభ్యుని తాళముచెవులుపోయినట్లు గాంచిరి. కోటు అతని కలకైంద నుండెను. జేబు క త్రించబడి యుండెను.

మైలాపూరు సంగీతసభ:... గోపాలనాయకరు పాకళాలయందు నడు విధిలో 18 వ తేదీ సాయంకాలము 4-15 గం. గొప్ప వేణుగానసభ జరుగును. పల్లడం సంచేవరావు గారు వేణు, తిరుదివాపల్లి గోవిందస్వామిశిల్పిగారు ఫిడెలు. పురుక్కోట దక్షిణామాత్రిగారు వ్యవంగం.

కాంగ్రెసు-ఉద్యోగస్వీకారము

బ్రెయ్యూను పత్రిక యిట్లు వ్రాయుచున్నది:—(శ్రీనివా సయ్యంగారు కలకత్తా నుండి మదరాసు చేరినవివర్తలు అసోసి యేటెను ప్రతినిధితో ఉద్యోగస్వీకారము గూర్చియిట్లు చెలి పిరి:—కాంగ్రెసు విధానము ఎల్లప్పుడు ఎట్టి సంస్కరణలందు గూడ ఉద్యోగుల సంగీతంపరాచినకాదు. ఉద్యోగుల నిరాక రించు టనుపేరన మన కార్యము సాధించుట కుద్దేశింపబడినది కాసనసభలో మర్యాదగ స్వరాజ్యీయులు చెప్పిన జాతీయశ యములకు ప్రభుత్వమువారు అర్హమగు సమాధానము చెప్పవలె ననియే అందరి కోర్కె. ఇండిపెండెంటుగూడ యందు కంగీక రించిరి. తాము సరియగు సమాధానము చెప్పవలెనను ప్రస్తుత సంస్కరణ ల ను మ న ము ఉ ప యో గి య కొ న మనియే ఉద్యోగుల సవ్యకరింపమనియే జెప్పి ఆ మరతుపై కాసనసభలలో యెక్కువ మంది సభ్యులు ప్రవేశించినచో ప్రభుత్వమువారిని లొంగింపపెట్టును. కాన్పుగు కాంగ్రెసు తిర్యాగ మిదియే.

ప్రస్తుత నాయకునితో అన్ని విషయములందు యేకీభవించి వారు గూడ వారి పతకము విధాననియ మముగూర్చి పేరుగ సర్దుము జెప్పరు. ప్రభుత్వమువారి సరియగు సమాధానము అనగా యెట్టిదను విషయము అంగ విశేషముగ తెలుపబడలేదు. అవిషయమున తాత్కాలికముగ పనిచేయుచు న్ను నాయకులు సరియగు భావమును తెలుపజాలరు.

ఆంధ్ర సేనలు ఆభ్యర్థి

ఎక్. క. వెంకటేశంగారు ఎం. ఎ. ఎల్. టి రాజ మండ్రి ప్రభుత్వకళాశాల ప్రధాన ఇంగ్లీషు ఉపాధ్యాయులు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము సేనలునకు నేను ఆభ్యర్థిగ నిలచుచున్నాను. ఆంధ్రదేశమునకు ప్రత్యేకముగ నోకవిశ్వవిద్యాలయ ముండుట ఆసక్తికరమనియు అందువలన చాల లాభముండు ననియు నేను మొదటినుండియు నమ్మియుంటిని. ఇప్పుడ స్థాపిం పబడిన నూతన విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి తోడ్పడి ముమ్మందు ప్రత్యేకరాష్ట్రము ఏర్పడుటకు సహాయ పడగలదు. నేను ఘట్టుగేను కళాశాలలలో ఉపాధ్యాయునిగ 37 ఏండ్లనుండి పనిచేయుచున్నాను. దత్తమండలముల కళాశాల తరఫున మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ ప్రథమ ఆకెడమికొన్నియ సభ్యునిగ నుంటిని. ఆకొన్నియరిపొద్దు జూచినచో నేనుజేసిన పని తెలియగలదు. లలితకళలకు పరిశ్రమలకు ప్రత్యేకకళాశాల నేర్పరుచవలె ననియు స్త్రీల విశ్వవిద్యాలయము పరిశ్రమలకు పోషకసభ్యుడు పురుషుల విషయమున నుండు నిబంధన లన్నియు నుంచరావనియు తీర్మానముల గాంచితిని. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములో గూడ సెట్టి యేర్పాటు లుండవలెను. నేను నియోజక సభ్యువారి ఆశయముల సంతృప్తికరముగ నెర వేర్పగలనని నమ్ముచున్నాను. కావునమీరందరు నాకు ప్రథమ ఓట్లవలేదా మీ కు అర్హతగోచితరువాలె స్థానములలో ప్రీఫరెన్సు ఓటునో యొసంగవేడెదను. నన్ను ఎన్నుకొనినచో రిజిస్టరు గ్రాడ్యుయేటులకు ఆకాభంగము లేకుండ పనిచేయగల నని జెప్ప సాహసించును.

తిరువల్లిక్కేణి హత్య కేసు

సాక్షివిచారణ ముగియుట

కల్యాణరామయ్యగారి భార్యను కాల్చిచంపె నని లేబి డిసకేసుప్రాసిహ్యమనుసాక్షుల విచారణ నిన్నటితోముగి సెను.

శేషయ్య యను పోలీసుజనుడు క్రాసుపరీక్షయందు నిట్లుచెలిపెను. ఆరాత్రి ధర్మాంబరండ్రికి అతడు చూపెను. తాను ఆస్పత్రిలో 20 నిమిషము లుండెను. ఆస్పత్రిగేటవద్ద ముద్దాయినితప్ప వేరెవరిని జూడలేదు. ధర్మాంబ తంభర్త కా లుచుండగ జూచినట్లు చెప్పెను. గదిలో బొంతజంబుకానా తప్ప వేరేమియు పోచియుండలేదు. అది రెండవరసనాయులు నీళ్లతో తడిసియున్నవి. గదిలో తలగడలేదు. గదివద్దనీటితో పై పీచుయూలేదు.

పి సామినాథయ్యగోమాతస్పత్రి స్త్రీవర్గ ఆకృతు సా హేబువిధిని వాసియట్లు సాక్షియునిచ్చెను. తానారాత్రి ధ ర్మాంబ నీటిపైపుకింద నుండగ చూచెననిచెప్పెను. అందరితో గూడ తాను ఆరాత్రిబడితెచ్చెను. ఆమెను అపాయమునుండి తప్పించుటకు భర్తనుడ యత్న ముజేయులేదు. ఎట్లు కానిసాయె నని పలువురు ప్రశ్నింపగా ఆమె జవాబుచెప్పెను. సాక్షికి బిన బులేదు. ఆమెయేడబి బుడివరకు వచ్చెను. తల్లి సహాయము చేసి బండికెక్కించెను. తనసూచనపై ఆమెనుగోమాతస్పత్రిలో లోపేరిరి. పినతండ్రి వైద్యనాథయ్యగారు ఆమెను ప్రశ్నించెను. ఆమె జవాబుచెప్పెను. వైద్యనాథయ్యగారు తనఅన్నగారికి ఈ విషయమై ఉత్తమవ్రాసెనని సాక్షితో జెప్పెను. దానిపై సా షితో ముద్దాయియే యాధారకర్తయ్య మొనర్చెనని డాక్టరువట్టు కుట్టి అమ్మలుగాతో జెప్పెను. రాత్రి 1 1/2 గ. ఆమె చాలబాగ పకుచున్నదని తాను తెలియజేయగా వైద్యనాథయ్యగారు పెరంబూరికిపోయిరి. మరునాడుదయమున ఆమెరెండ్రెచ్చి పీల యనుంతరకు తనపలుకుటకే నుపయోగించి, ముద్దాయిని విడిచి పెట్టునట్లు చూడుమని సాక్షితో జెప్పెను.

క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షియిట్లు చెప్పెను:— తండ్రిచె ప్పినమాట సబబుకాదని సాక్షిచెప్పలేదు. కాని అదిసాధ్యపడ దుచెల్పెను. పీలయినను తానట్లుగేను నుద్దేశింపలేదు. ఈవిష యము యిదివరకెవరితోను సాక్షి చెబుపలేదు. పినతండ్రిచెప్పిన ఉత్తమగూర్చి తాను పోలీసుజనునతోచెప్పినట్లు జ్ఞాపకము న్నది. సబ్ ఇన్ స్పెక్టరుగారు సాక్షిని నిన్న కేవిచారించెను.

దుకాణదారుని సాక్షియు

పైకాపుగోడు 81 దుకాణదారుడు ముద్దాయి తలవద్ద కిరసనాయుల తలుపుపాకులు కొనుట అలవాటనియే ఆరాత్రి యే ఈ 0-2-9 నగదిచ్చి ఒకసీసాకొనిపోయెననియు జెప్పెను. సీసాను తాను గుర్తించలేననెను.

డాక్టరు. ఎ. ఎన్. రావు, ఆపిధిలో నేయున్న వైద్యుడు యిట్లుసాక్షియు చెల్పెను. ఆరాత్రి 9, 20 గ. ఎవరో పిలువగా ముద్దాయియింటికిపోయి పైపుక్రిందనున్న ధర్మాంబను చూచెను. ఆమె మొగము, చేతులు, మెడనుండెలు కాళియొన్నవి. నీరుపడు చున్న పైపునిగీచి, చాల అపాయకరముగ కేసగుటచే గోమా ఆ స్పత్రికి గొంపొమ్మని చెప్పెను. చేయిమాడగ నాడి నమ్మిదిగకొ ట్లొనుమండెను. సాక్షి ఆమెను కారణముడగలేదు. గదిలోనికి జూడలేదు. ఆమె ఆస్పత్రికి బండిమీద పోయినవివర్తలు తాను యింటికి పోయెను. ముద్దాయితోగూడ మాటాడలేదు.

రాయపేట ఆస్పత్రిలోని వైద్యుడు జుకయ్యగారు, మరునాడు తననద్దకు ముద్దాయి వచ్చెననియు ఆతని చేతులు ఒడలు కుడిపక్క కాలియొండెననియు, బహుశో కాలమున్న వారికి తప్పించుయత్నములో ఆల్లు జరిగియుండుననియు జెప్పెను.

మేజిస్ట్రేటు సాక్షియు

భా. సా. మొహిద్దీను లాడీఖాను, రెండవ రెజిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారు యిట్లు సాక్షియు చెల్పిరి:—19 వ తేదీన సబు ఇన్ స్పెక్టరుగారు పిలువగ తానుపోయి ఆస్పత్రిలో ధర్మాం బనద్ద వాజ్ఞాలము గైకొనెను. ఆమె తెలివిగ నున్నప్పటికీ వ్రా తజరిగెను. కాని తిరిగి ఆమెకు చదివి వినిపించు లోపు న ఆమెకు తెలివి తప్పిపోయెను. మరల తెలివి రాగా చదివి విని పించిరి. ఆమె సరిగనున్నదనెను. సరికము చేయగల్గును కాని నేకులు కన్నులు కాలటచే సంతకము చేయజాలననెను. భర్త యే కాల్చెననెను. ఆమెకు చివరవరకు స్వార్థకముండెను. వై ద్యురాలు వాజ్ఞాలమును మార్చెను.

క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షి యిట్లు చెల్పెను. తాను వచ్చునకి అసిస్టెంటు కమిషనరు స్వామినాథయ్యగారు, స్త్రీ వై ద్యురాలు రోగిని పరీక్ష చేయుచుండిరి. ఆమె యేమియో వ్రా యుమండెను. వీ భాషలో ప్రశ్నించుమండెనో అతనికి జ్ఞాపక ములేదు.

యాకూబుహుసేనుగారి ఆంక్ష

ప్రభుత్వచరణ

యాకూబుహుసేనుగారు 1925 మే 25-వ తేదీన ఇండి యా ప్రభుత్వమువారికి బంపిన ఆస్తి స్థానిక ప్రభుత్వమువారికి చేరెను. ఎడెన్టీఫికేషన్ రిజిస్ట్రేషన్ నిబంధన ప్రకారము వారిపైగల ఆం ట్ల లొంగించుటకు పిలువలేదని వారికి చెలియజేయడమయినది.

వి. టి. కృష్ణమూచారి ప్రభుత్వకార్యదర్శి

సత్యమూర్తిగారి క్షమాపన

యస్. సత్యమూర్తిగారు హిందూపత్రికా ప్రతినిధితో గావించిన సంభాషణ 10 వ తేదీ తేలివారము ఆపత్రికలోను, 12 వ తేదీ సోమవార చంద్రావృత్తికలోను ప్రచురించిన దానిని గూర్చి యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:—

నే నా సంభాషణసంస్కరణను ప్రయోగించిన మాటలు కొన్ని, కాసనసభలోని కాంగ్రెసు సభ్యులపై అన్యాయజేతము లు గావించ నా పుట్టేమున్నటుల చెబుచున్నవని కొందరు యి త్రులు దలంచుచున్నటుల చెలియచున్నది. నాకునమ్మనం దంత కన్న దూరముగ నుండు విషయ మింకొకటిలేదని నేను జెప్ప నక్కరలేదు. ఒకవేళ నేను యేమైన పొరబాటున నెవరికైన అయిల కట్టము గలగజేయుచున్నయెడల క్షమాపణ నేను చున్నాను.

కార్య కేసును ఎన్ని కలేదీలు

మదరాసు కార్యకేసునుసభకు యాదినవ దివిజనులలో ఆయా కేటెలుయందు ఉదయం 7 నుండి సాయంకాలము 6 గం వరకు జరుగను.

ఈదిగువ దివిజనులకు ఎన్నిక ఆగష్టు 4 వ తేదీన జరు గును. నామినేషను కేటె జూలయి 19.

దివిజను. స్థలము.

- 8. సంచేవరాయనకోవిలి పిడి, మాడలున్కూలు.
4. మింటు సుబ్బరాయలనాయకుపిడి.
22. రాయనాయకపిడి, మాడలున్కూలు.
25. బెల్లూరోడు మాడలున్కూలు.
28. మాధవ పెరుమాళుపిడి, మాడలున్కూలు.
ఈ దిగువ దివిజనులకు ఎన్నిక కేటె సెప్టెంబరు 2 వ తేదీ.
నామినేషను కేటె ఆగష్టు 17:—
5 అంగప్పనాయకపిడి, మాడలున్కూలు.
9. వనపమోడు వ్రాడ్డో, మాడలున్కూలు.
26. వెంకటరంగండ్లపేడి, మాడలున్కూలు.
27. జానీజునానానాయకపిడి, మాడలున్కూలు.
29. అమియప్పముదోపిడి, మాడలున్కూలు.

అశ్వపైలు కమిషనరు విచారణ

కె. వి. స్వామినాథయ్యగారు తాను అసిస్టెంటు కమిషనరుగా యాకేసు పరిశోధించుచున్నాననిరి. స్త్రీలవైద్యురాలు వాజ్ఞాలము గైకొనెను. ఇన స్పెక్టరు మానుగారు విచారించిరి.

కోర్టు:— ఆరాత్రి సబు ఇన్ స్పెక్టరుని బంపక కనిపే పు నేల బంపిరి.

సాక్షి:— స. ఇన్ స్పెక్టరు స్త్రీవర్గలో నుండెను. ఆయ న కనిపేయని పంపియండెను. నాకు మరునాడువరకు యా విషయము తెలియదు.

పోలీసు ఉద్యోగి స్త్రీలుమెంటు తీసికొనరాదని నిబంధన లేదని క్రాసుపరీక్షయందు సాక్షి చెలిపెను. తాను తీసికొనిన వాజ్ఞాలమునకు బలముగ నుండుటపై స్త్రీ వైద్యురాలిద్వార స్త్రీలుమెంటు వ్రాసికొరి. అరెషటునందే ప్రశ్నిస్తరములు జరిగెను. పరుగట్టి అమ్మకు అరవమురాను. ధర్మాంబ భర్తతో గలదాంతప్రశ్నసంబంధముగూర్చి ప్రశ్నింపగా జవాబు చెప్పలేదు.

తండ్రిని విడిచి మరల విచారింపగా తాను గోమాఆస్పత్రి ఉద్యోగియగు స్వామినాథయ్యగారిని యెరుగననియు, తనకూ తుక పోయినరమెర మరలాభములేదు. ముద్దాయిని తప్పించమని చెప్పలేననియు, యిచ్చట తప్పిపోయినను నేరముని జేవుడు శి క్షింపకనానడనియెలా నడిచియుంటినిని జెప్పెను. శిక్షనుగూర్చి, అతనితో నేల మాట్లాడవలెనని కోర్కెవారడుగగా, ఆతను కుమార్తెకు చాల సహాయముజేసినట్లు తెలియుటచే నట్లంటిననెను. పినతండ్రిని మరల విచారింపగ, తాను 17 వ తేదీన ఆస్పత్రి ఉత్తమ వ్రాసినట్లు అందు ధర్మాంబ నుండే లేనంటచే ఆనదిజ్ఞమ పంపమని కోరెననియు, కాని ఆమెను త్రవము చింపివేసెనని జెప్పె ను.

అంతటితో ప్రాసిహ్యమను సాక్షియు ముగిసెను. నేడు 8 గం. మరల విచారించిరి.

ఆరోగ్యశాఖ - మద్యపాననిషేధ ప్రచారము

రాజకీయములోకి మారునని మంత్రిగారి భయము

సాలదానాగారు: జి.వి. సాలదానాగారు యీ దినపత్రికలో, ఆరోగ్యశాఖ ఉద్యోగులు మద్యపాననిషేధ ప్రచారము చేయరాదు అని ప్రభుత్వము గూర్చి ప్రశ్నింపగా మంత్రిగారు ఆట్టి ప్రచారము రాజకీయ ప్రచారములోనికి మారునని భయము చెప్పిరి. ఈ దినపత్రిక ప్రశ్నితరులు జరిగెను.

ప్ర:— ఆరోగ్యశాఖ ఉద్యోగులు మద్యపాననిషేధ ప్రచారము చేయరాదు ప్రభుత్వమువారు ఆజ్ఞాపించిరా? అవిషయమున ఉద్యోగుల నడవడి గూర్చి ఏమైన రిపోర్టులున్నవో తెలియబడుచున్నా?

జ:— మద్యపానము గూడదను ప్రచారములో ఆరోగ్యశాఖ ఉద్యోగులు పాల్గొనరాదని 1925 ఆగస్టు 25 తేదిన యీ దినపత్రిక ప్రకటించబడెను.

ప్ర:— జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులును, 1924 జూలైలోను, ఆరోగ్యశాఖ డైరెక్టరు 1924 అక్టోబరు, నవంబరులలోను ఎక్స్ ప్రెస్ కమ్యూనికేషన్లు 1925 మే లోను రిపోర్టులు బంపిరి. దానిపై ప్రభుత్వము వారి ఉత్తరువు: “ఆరోగ్యశాఖ ఉద్యోగులు మద్యపాన నిషేధ ప్రచారము చేయరాదని ప్రభుత్వమువారు తీయమన్నారు.”

ప్ర:— యీ దినపత్రిక ఉపప్రశ్నలు వచ్చెను.

జి.వి. సాలదానాగారు:— ఏకాంతములచే ఉద్యోగులట్టి ప్రచారము చేయరాదని?

జానగల్గూజాగారు:— ఈ విషయము రాజకీయ ప్రచారమునకు సంబంధించినది.

ఈ ఉద్యోగులను మద్యనిషేధ ప్రచారము చేయ అనుష్ఠానించినచో వారు ఆరోగ్యప్రచారమే జేయుచున్నారో, లేక రాజకీయప్రచారము చేయుచున్నారో తెలిసికొనుట కష్టపాత్రమగును.

సాలదానాగారు:— ప్రభుత్వ ఆరోగ్యశాఖోద్యోగులు ఆరోగ్యప్రచారము జేయుచురా?

జ:— అవును.

సాలదానాగారు:— ఏ విధమైన సారాంశము (తాగుట ఆరోగ్యమునకు మంచిదని ప్రభుత్వమువారు నమ్ముచున్నారా?)

మంత్రిగారు:— ఆ ఉద్యోగులవద్ద కెవరైన బోయినచో సలహా జెప్పవచ్చును.

ఎ. రంగనాథం మొదలగు:— మితపాన ప్రచారము, రాజకీయప్రచారముగ మారగలవని మంత్రిగారినిరి. ఆరోగ్య శాఖోద్యోగులు యీ ప్రచారమును అదివరకే జేయుచుండిరి. నాకు యిదివర కల్ల తమకుల అవకాశములను దుర్వినియోగపరచిరిని మంత్రిగారు దలంచెదరా?

పానగిలు రాజాగారు:— ఈమధ్య కొన్ని సంవత్సరములనుండియే యీ ప్రచారము రాజకీయ రూపుదాల్చినది.

సాలదానాగారు:— త్రాగుడు విషయమున రాజకీయ ప్రచార మేమున్నది. దానికి దీనికి సంబంధమేమి? అధ్యక్షుడు:— అది చాల పెద్ద ప్రశ్న!

సాలదానాగారు:— కాని జబ్బులు చెప్పట ముఖ్యముగదా?

* * * మహమ్మదీయులు-జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులు

ఖా|| జి|| హాజీ అబ్దుల్ హాజీ కాసిముగారు:— జిల్లా బోర్డు అధ్యక్షులుగ మహమ్మదీయులను లేదా వెనుకబడియున్న యితరసంఘములవారి నెవరినైన జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులుగ నియమించవలెనని యీసభవారు గావించిన తీర్మానముగూర్చి ఏమి జేసిరి.

జ:— జనశ్రీ యీ దినపత్రికలోని (18-12-28) ను దూరించియుండురు:— “అన్ని జిల్లాలకు బోర్డు అధ్యక్షుల నెన్నుకొను అధికార మొసంగవలెను. మహమ్మదీయులు, తిదితర అల్ప సంఖ్యాకసంఘములకు తమ ప్రాతినిధ్య మొసంగుటకు గాని లేదా యితరకారణముల దెబ్బను గజిటులో ప్రకటించినగాని యీ తీర్మానమునకు ప్రతిహతులుగా నిర్ణయింపరాదని యీసభ వారు శిఫార్సు జేయుచున్నారు.” ఈ తీర్మానము ప్రశ్నలో దెప్పినట్లు మహమ్మదీయులను తిదితరలను అధ్యక్షులుగ నియమించవలెనని కోరుటలేదు.

ప్ర:— ఈ తీర్మానమును యెన్ని జిల్లాలో అమలు జరిపిరి.

జ:— తీర్మానము గావించిన పిమ్మట యీ దినపత్రికలో బోర్డులకు అధ్యక్షుని ఎన్నిక అధికార మొసంగబడెను:— తిన్నవెల్లి, నేలం, విశాఖపట్నం, ద. ఆర్కాటు, చెంగల్పల్లి, కృష్ణా, గంజాం, బళ్లారి, జి. ఆర్కాటు, అనంతపురం.

ఈ దినపత్రికలో ప్రభుత్వమువారు గెజిటులో ప్రకటించిన కారణములపట్టి అధ్యక్షులను ప్రభుత్వమువారే నియమించుచున్నార:— కడప, గుంటూరు, మలబారు.

తాలూకాబోర్డులు

కె. రఘుచంద్ర బాలాగారు:— ఈ రాష్ట్రమునందు ఏయే తాలూకాబోర్డులకు అధ్యక్షుని ఎన్నుకొను అధికారము యివ్వలేదు? కారణము లేమి?

జ:— ఈ దినపత్రికలో బోర్డులకు సకమముగ చక్కగ పరిపాలనపడవలెనన్న అధ్యక్షులను ప్రభుత్వమువారే నియమించుట మంచిదని దుంచి అట్లు జేయుచున్నార:— 1. రాజంపేట, 2. వెంకటగిరి, 3. పెరంబూరు, 4. హోన్నేటి, 5. దేవోలి.

ఈ దినపత్రికలో బోర్డుల క్రొత్తగయ్యేటట్లు చేసిరి. కావున అధ్యక్షులను నియమించుట మంచిదని దలంచిరి:— 1. కాలికట్ల 2. చిరకాల 3. పాపనాశనం.

స్వరాజ్యపక్షమునుండి విడిపోవుట

రామలింగ చెట్టి, వెల్లింగిగొండరుగార్ల జూబు

గత మార్చిమాసమున కాంగ్రెసు పక్షములో జేరుట కంగీకరించిన మేమున్ను చాలమంది ఇతర జాతీయవాదులును చెందు కారణములచే నట్లుంగీకరించితిమి. అందు మొదటిది; దేశమం దితరరాష్ట్రము లన్నిటియందు కాసన సభలలో కాంగ్రెసుపక్షమువారు రధికసంఖ్యాపలుగ జచ్చెదరనియు మదరాసు రాష్ట్రమీ విషయమున వెనుకబడుటగౌరవప్రథము గావనియు మీరు అనేకమార్లు చెప్పియుండుట అందులో మొదటికారణము. ప్రతిరోధవిధానము, ఉద్యోగ బహిష్కరము ఎన్నికల లోప లనే మార్చబడుననియు గూడ మీరు చెప్పియున్నారు. కొన్ని ఆదర్శముల నందుటకు ప్రతిరోధవిధానమువలంబించుటకు మేము సిద్ధముగ నున్నను సంపూర్ణ ప్రతిరోధ విధానమున మేము ప్రతి కూలరమను విషయమందరికిని దెలిసిన విషయమే. మీరు చెప్పినవిషయమును చేసెద రను నమ్మకముతో మేము కాంగ్రెసు పక్షమును జేరితిమి.

సంపూర్ణ యోడంబడికను గురించియు వర్గింపు కమిటీ చర్చలగురించియు అఖిలభారత జాతీయోపసంఘ చర్చల గురించియు జరిగిన దుర్భాష్టకరమున ప్రసంగముల నవన మీరు గాని ఆఖిల భారతకాంగ్రెసు సంఘమువారు గాని వివాసంపూర్ణ ప్రతిరోధవిధానమును మార్చుకొను నుద్దేశములేదని స్పష్టము గుచో ఆవిధానము నింకను కఠినతరముగ నొనర్చునట్లు గూడ గన్పడుచున్నది. భారతదేశ పరిస్థితుల జూడగా అన్ని రాష్ట్రములందును కాంగ్రెసు పార్టీ అత్యధికసంఖ్యాపలుగ వచ్చువైఖరి ఏమాత్రమును గన్పించుటలేదు. పై చెందుకారణములను నిష్ఫలముగనుటచే, మేమింకను కాంగ్రెసుపక్షమునుండి కాంగ్రెసు తరపున ఎన్నికలకు నిలుచుట న్యాయముగాదు.

సంపూర్ణ ప్రతిరోధమునకును, ఉద్యోగనిరాకరణమునకును, కాసనసభల వెలుపలనుండ ఇతరసంఘము స్థానిక కాసన సభాకార్యక్రమమును విధానమును నిర్ణయించువిషయమునకును మే మిదివర కెంతప్రతిహతులుగనున్నామో ఇప్పుడుగూడ సంత ప్రతిహతులుగనేయున్నాము. ముందెప్పుడో కాంగ్రెసు తన విధానమును మార్చునను నూహతో కాంగ్రెసుపక్షము తరపున మానియోజకవర్గముతరపున అధ్యక్షులుగ నిలువజాలము. మీ తోచేరీసతరువాత ఇంత స్వల్ప కాలములో నేమి నుండి విడిపోవుటకు మే మెంతయు విచారిం చుచున్నాము. కాని ప్రధానసిద్ధాంతములందు మనకు విభేదములుండుటచేతను గత కొలదిమాసములలో దేశమున గలిగిన మార్పులు అనుకొనినట్లు గాక మరొకవిధముగ నుండుటచేతను మాయద్వేషమునందు దేశప్రయోజనముల కొరకు మేమిట్లు విడిపోవలసి వచ్చెను. ఈకారణములచే కాంగ్రెసుపక్షమును వదిలి స్వతంత్రముగ నెన్నికలకు నిలుచుటకు మేము సిద్ధులైయున్నాము.

(సంతకము) టి. ఎ. రామలింగచెట్టి, వి. సి. వెల్లింగి గొండరు.

హబీబుల్లాసతి కంత్యక్రియలు

ప్రభుత్వోద్యోగులు పలువురు పాల్గొనిరి

సిద్ధా, జూలై 14:— విద్యాంగసభ్యుడు హబీబుల్లా గారి సతి కంత్యక్రియలు ఈమధ్యాహ్నముజరిగినవి. తన పేటికను చెన్నపురి తీసికొనిపో నుద్దేశించిరి గాని ఆపుచేయబడెను. అన్నిసంఘములవారును పేటికను సమాధివరకు అనుకరించిరి, రాజప్రతినిధితరపున కల్లులు హోర్చిగారును సైనికకార్యదర్శియు కార్యనిర్వాహకసభ్యులు, ప్రభుత్వకార్యదర్శులు, కాఖాధికారులు, చాలమందివచ్చియుండిరి. నిన్న పలువురు సర్ మహమ్మదు హబీబుల్లాగారిని పరామర్శించిరి. దేశమంతటనుండియు భరామర్శ లేఖలు వచ్చుచున్నవి. (ఆ. ప్రె.)

హోంమెంబరుగారి యింటనే దొంగతనమా!!

పూర్వ మాభవనమందే రాజప్రతినిధి యుండినను

సిద్ధా, జూలై 14:— హోంమెంబరు క్రేరారుగారి బసయందు 12 వ తేదీ రాత్రి దొంగతనము జరిగెను. దొంగ కిటికీలు పగులగొట్టి వెండిసామాను సారాయములతో పారిపోయెను. కాంపాండులో కొంత వెండి సామాను నుబడిచిపోయెను. మరునాడుదయమున పోలీసువారికి దెలియపరపబడెను. పోలీసువారి కింకను అచోకి చిక్కలేదు. ఈ బసయందే పూర్వము రాజప్రతినిధి యుండెడివాడు. (ఆ. ప్రె.)

కోభన్ వైమానిక ప్రయాణము

బుమైరునుండి బందరు బందురు అబ్బానుజేసిరి

కరాచి, జూలై 14— కేటి ఉదయమున స్థానిక టైము ప్రకారముగ 6-45 గంటలకు కోభన్ వైమానికుడు యిచట బయలుదేరి 10-30 గంటలకు బందరు బందరు అబ్బాను జేర నున్నాడు.

కరాచి, జూలై 14— బందరు అబ్బాను నేడు 2 గంటలకు అల్లాన్ కోభన్ గారు జేరిరి. (ఆ. ప్రె.)

రైల్వే రేటుల సలహాకమిటీ

కలకత్తాయందు ఉఫీసు తెరువబడెను

కలకత్తా, జూలై 14— రైల్వేరేటు సలహాకమిటీ కార్యాలయము కలకత్తాయందు తెరువబడెను. గవర్నమెంటు చేతుల కిచ్చినందున రెండవ అంశములో 575 నెంబర్ల గడులము కార్యాలయముగలను. కొంతకాలమువరకు కమిటీ విచారణము ప్రారంభమైనది. కమిటీ కంప్లయింటుదారుల ముఖ్యమైన గాని లేక హైకోర్టునందు ప్రాక్టీసుజేయుట కర్తవ్యమైనవారుల ద్వారాగాని కమిటీ పార్టీలు జెప్పుకొనవలసిన సలహాకులు వివరము. కంప్లయింటు ఫరములు చేసినయెడ, భాగ్యముల కంప్లయింటు కమిటీ ఎగుటబడి చెప్పవలసిన సంగతుల దెబ్బబుచ్చును. (ఆ. ప్రె.)

హాజియాత్రికులరాక

అచ్చటి విషయములను తెలుపుట

కరాచి, జూలై 14:— నిన్న రాత్రి యస్. యస్. అక్బరు అనుష్ఠీమరులో జెడ్డానుండి 1481 హాజియాత్రికులు వచ్చిరి. వీరినందరిని పంజాబుకు వెంకాటుకు గొంపోవుటకు ప్రత్యేక రైలు బండ్లను మరొకొన్ని స్థానికరైలుబండ్లనుగూడ రేవువద్ద కనిపెట్టుకొనియుండినను. అసోసియేటెడు ప్రస్తుతప్రతినిధి మాన్వీ మహమ్మదు అహమ్మదును కలుసుకొని మాట్లాడగా ఆయన యిట్లు చెప్పెను:—

గోరీలు సమాధులు కుబ్బాలు చాలవరకు నాశనముచేయబడినవి. మూడవ ఖలీఫా హజరత్ అబూబకర్ ఉస్మాన్ గారి గోరీయు వీవీ బహాద్దీ గారి సమాధియు పూర్తిగా నాశనము చేయబడినవి. ఇంతవరకు కరాచీకిచేరిన యాత్రికులసంఖ్య మొత్తము 4292. కొద్దిరోజులలో మరియొక యోడ రానున్నది.

శిక్కు గురుద్వారముల బోర్డు

ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులపేర్లు పంజాబు గెజిటునందు

ప్రచురింపబడుట
లాహోరు, జూలై 14—1925 సంవత్సరపు గురుద్వారముల కాసనముప్రకారముగ జరిగిన ఎన్నికయందు మొదటి బోర్డు ఎన్నికలందు విజయలైనవారి పేరులు పంజాబు గెజిటు నందు ప్రకటించబడెను. నూలుయిరువది ఎన్నిక స్థానములనుండి అభ్యర్థులు పోటీజేసిరి. అన్నిస్థానములకు సభ్యు లెన్నుకొనబడిరి.

ఎవరికి వోటు జేయవలెను?

ముమ్మాటికి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే

భారత కానసభ చెన్నపురి:—శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు.

మహమ్మదీయసంఘము (దక్షిణదేశము):— సయ్యద్ ముక్తాజాసాహెబుగారు.

చెన్నపురికానసభ:—శ్రీ సామి వెంకటాచలం శ్రేష్ఠి, పి. భక్తవల్సలనాయుడు, వి. మాళిమణిశెట్టి, డా॥ యస్. మల్లయ్యగారు.

మహమ్మదీయసంఘము:—అబ్దుల్ హమీదుఖానుగారు.

* * *

హైందవ క్రైస్తవులు—కాంగ్రెసు

డి. కొళండైగారి అభ్యర్థితవ్యము

కాంగ్రెసు సభ

భారత క్రైస్తవ సంఘమునకు కాంగ్రెసు పక్షమున అభ్యర్థిగ నిలచిన డి. కొళండైగారి అభ్యర్థితవ్యమును బలపరచుటకు నిన్నటి సాయంత్రము మన్నడి పాలన్ నాటకశాల ప్రక్కనున్న మైదానములో సభ జరుపబడెను. పి. యస్. ఆదికేశవులు నాయకగారు సభ కధ్యక్షత వహించిరి.

డి. కొళండై గారు:—సభ ప్రారంభమవుటకు ముందు మాట్లాడుచు ఖాళీను కమీషనరుగారు సభల నిషేధించుచు నొసంగిన ఉత్తర్వును ఉల్లంఘించి సభనుజరుపుటకు గాను తెంబుదాసు వీధిలో బహిరంగసభ జరుపబడునని నిన్నటి దినము ప్రకటించియుంటి మనియు అట్లు కాననొల్లంపున మొనర్చిన చెన్ననగర పౌరులెల్లరు కనీసము బహు సంఖ్యాకులయినను కాంగ్రెసుయొడ అభిమానమును జూపి తోడ్పడెదనని విశ్వసించితిమనియు అట్టి అభిప్రాయముతోడనే తామా ప్రయత్నము నకు పూనితిమనిరి. కాని నేటి ప్రయము తస్య తనపక్ష నాయకుల శ్రీమన్ శ్రీనివాసయ్యగారు పిలిపించి తదితర కాంగ్రెసు నాయకులతో సంప్రదించి ప్రస్తుత మొ. వారము చనుక కమీషనరుగారి వుత్తరువు ననుసరించి పురపిఠులయందు తప్ప తదితర బహిరంగసభలములను సభల పరిషింపవలయు ఐచ్చులకు అసౌకర్యముగ నుండినయెడలను యీవారములోగా కమీషనరుగారు తమ యుత్తర్వును ఉపసంహరింపుకొనని పక్షమునకు కమీషనరుగారి వుత్తర్వును ఉల్లంఘించుచు పురమందు ఎల్లయెడల సభల జరిపి అంశులను కంఠం పురతములకు సంసిద్ధుల మయ్యెదమని పక్కియుండిరి. అట్టితరీ జయింపకు నడువలసి నచ్చినను వెదకియుం లేదనిరి. ఇదియే సమిష్టి కాననొల్లంపునము. దీనికి కాంగ్రెసువారు అనుమతించలేదు.

“కావున పోలీసుకమీషనరుగారికి పోచ్యరిక గావించుచున్నాను. ఒకపక్షముననులలో కమీషనరుగారు తమ యుత్తర్వులను ఉపసంహరింపుకొననినో పట్టామునంతయు సభలుజరిపి వారియుత్తర్వుల ధిక్కరించగలము. అందుచే మేము శిక్షలకు భీతికొని సభల జరుపలేరని ప్రజల తలంపజనను. కాంగ్రెసువారికి గల సుఖంబలంబు విధేయత నాయకుల ఆజ్ఞకు శిరసావహించి మితివిరలంబులు శిక్షలు, కష్టబాటలు ప్రభావనాత్రములందు యెన్నగనవి. అందు యెట్టి సంవర్ధనలందైనను నాయకుని అనుమతి తెలవాల్సిందైనవి మని యొరింగియే యిట్లు గావించితి మనిరి.

పి. యం. ఆదికేశవు నాయకగారు:—మాట్లాడుచు మానవునకుండు ప్రధానాత్మ్యముగ నొకటియు వాక్యాతంత్ర్యమును కమీషనరుగారి ఉత్తరువు నరికట్టుమన్నదనిబోరి. గుం తెండుసంవత్సరములకుండు లేని ప్రయోజనము క సౌకర్యము ఈవత్సరమెట్లుగలిగినదో తెలియపన్నది. ఇట్టి అక్రమమును ఉత్తరువు నుల్లంఘించలేనని కాంగ్రెసువారిలో మే మెల్లరముత్సహించితిమి. కాని నాయకుల యానతిచనుననించి కొన్ని దినములు ఆగవలసిదగ నిశ్చయించితిమి అని బోరి.

ఉపన్యాసకులు కొళండై గారి అభ్యర్థితవ్యమును బలపరచుచు కాంగ్రెసుపక్షముయొక్క సంప్రదించుట ప్రజాసేవలను, జప్తినుసక్తువు దుష్కార్యములను వివరించిరి. అభ్యర్థుల ధనదాన్యములను పటాటోపములనుజూచి వోట్లవొంగక, వారి పక్షముయొక్క కార్యక్రమమును, మూలసిద్ధాంతములను గమనించి వోటుజేయవలెనని బోరి.

డి. కొళండై గారు:— మాట్లాడుచు జప్తిను పక్షము వారు కాంగ్రెసు నాయకులను దుర్భాషలాడుటకంటె ప్రజల

కొనంబలసిన సందేశమేమియు లేదని బోరి. 6 సంవత్సరములనుండి జప్తిను పక్షమువారు దేశపరిపాలనపై అధికారము వహించి మానవసమునకు రు 15000 ల మంత్రివేతనములు గైకొనుట తప్ప ప్రజలకుగావించిన మేలేదీయు లేదనిరి. మీరు మిక్కిలి చేజిక్కిన యధికారమును దుర్వినియోగ మొనర్చి, స్వీయభావములకై ప్రజాప్రతిహతకార్యము లొనర్చిరి. స్థానిక సంఘములకు తమ కనుకూలగువారి నే అధ్యక్షులుగ నియమించిరి. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ సభయందు గాంధీమహాత్ముడు సభ్యులుగ నుండరాదని బల్కిన సర్ కె. వి. రెడ్డిగారుగాని వారి పక్షమునకు గాని ప్రజలు వోటు జేయదగినా? మాపితృభ్రాతృలను ఘోరమరణముల పాల్పెసిన వారి నభిమానింతురా? మహామహులగు జాతీయ నాయకులు జైల్ల కను పబడినపుడు రాజకీయ భ్రాతృలను సామాన్య భ్రాతృలకంటె హీనముగ జూడవలసినదని బల్కిన నాయకుని అనుసరింపవలయునకు తోడ్పడెదరా యని ప్రశ్నించిరి. ఉపన్యాసకు లింకను మాట్లాడుచు కార్యోరేషనులో మహాత్ముని ప్రతిమను ప్రతిష్ఠించుటకు ప్రతిహతముగ జప్తినువారు గావించిన ప్రయత్నములను వివరించిరి. పాఠశాలలందు హిందీ రాటమును నిషేధించిన విద్యామంత్రిగారి చర్యను వివరించిరి. ఇదియే గాక ఇంక అనేక దుష్కార్యముల వల్ల జప్తిను పక్షము విదేశ పరిపాలనకు సరాధీనతకు తోడ్పడుచున్నదని తెలియగలవని బోరి. కాంగ్రెసువారు పట్టుకులకు గాని పదవులకు గాని ఆశింపక స్వార్థత్యాగము చేసేనయే పరమాధ్యక్షుగ నెంచుకొని పాటుబడుచున్నారని బోరి.

పిదప పురన్యాసకులు హైందవ క్రైస్తవసంఘము నుద్దేశించి మాట్లాడుచు హైందవ క్రైస్తవులకు యీతరణము అత్యంత ప్రాధాన్యమునియు తమ సౌకర్యములను అభివృద్ధిపరచుకొనుటకు తమకష్టముఖములను నివేదించుకొనుటకు కాంగ్రెసు సంఘాధిపతికాశమును ఒసంగుచున్నదనియు దీనిని గోల్పోయిన నిక సర్వదా అధోగతియందు పడియుండెడి స్థితి సంభవించుననియు భారతక్రైస్తవులు భారతవర్షమే తమజన్మస్థానమనియు విదేశీయదరిపాలనక్రింద భారతీయులందరినలె తామును బానిసలే యనియు గమనించవలెనని బల్కిన దేశస్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడు కాంగ్రెసుపక్షమునకే తోడ్పడి కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్లవొంగవలసినదిగా ఉద్బోధించుచు విరమించిరి. అంతటినో సభ ముగింపబడెను.

* * *

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

చింతాద్రిపేటలో సభ

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులను బలపరచుటకై చింతాద్రిపేటయందు వెంకటేశ పెరుమాళుని గోపురమును సభజరిగెను. దొర స్వామి ఆచార్యగారు అగ్రక్షతవహించిరి.

శ్రీమంతుల కృష్ణస్వామి దువల్లూరుగారు జప్తిను స్వరాజ్య పక్షములకు గుర్తొనరిన గంగవాజనభలనో పోస్ట్ జప్తికుపక్షము వల్ల అంతయు ముగింపునకు యెదుకొనరాదనిరి. వీమాకుల జప్తికుపక్షము కేడీని కొందరు అల్లరిజేయబోయిరి. కాని కాంగ్రెసువారు శాంతయుగముండిరి. జప్తినుపక్షమువారి పు బ్రాహ్మణులను నిందించుచోనే సరిపోవుమన్నది ఆపక్షమును అణివేయుటయే దేశమునకు మంచిది. కావున స్వరాజ్యపక్షము అభ్యర్థులకే ఓటుజేయవలెనని కోరిరి.

పి. భక్తవల్సలనాయకుగారు మదరాసులో సభలనిమేధించుచు కమీషనరుగారిసంగిన వుత్తరువు జప్తినుపక్షమువారి ప్రాత్యహమునకే జరిగియుండుననియు అదియు తనకొక మేలేననియు బోరి. కాంగ్రెసువారు ఓటరులకు వారిభాగ్యులను బోరి. జప్తినువారు వెంటురుండగనే చక్కపెట్టుకొనవలెనను పదవియారు. అంతేకాని బ్రాహ్మణేంద్రులకేమియు మేలు చేయలేరు. కావున అభ్యర్థులను ఎంచునపుడు ఓటరులు జాగ్రత్తగ నుండువలెననిరి

అబ్దులు హమీదుఖానుగారు కాంగ్రెసువారు గత 10 ఏండ్లనుండి జేసెడిమేలు దెలియబరచిరి. అట్టి సంస్థను యీ జప్తినువారు తొలగింపబాలరు. జప్తినువారికి ఎన్నికలఫలితమే అనుసరముగాని దేశక్రేయ మనుసరము. జప్తినువారు గత 6 ఏండ్లలో యేమిజేసిరి? ఉద్యోగములందుదారి నిరంకుశ ప్రభుత్వమునకు దమ్ముగనుండిరి. వీరులేమన్నచో ప్రభుత్వమువారు కాంగ్రెసువారిమాటలను లొంగియుండురు.

మీనాక్షి నుంగరం పిల్లేగారు కార్యోరేషనులో స్వరాజ్యపక్షమువారు దేశమునకు గావించిన సేవను దెలియబరచిరి.

జప్తిను పక్షము సభ

యాకూబు హుసేనుగారి ఆంక్ష

నిన్న సాయంత్రము సౌందర్యసూలనందుకృష్ణసామి నాయకుగారి అధ్యక్షతక్రింద జప్తిను పక్షము సభ జరిగెను. ఆర్. మదనగోపాల నాయకుగారు స్వరాజ్యపక్షము వారు సభలనుండి వెడలిపోవుట నాటకముగ పరిమించెననియు మరల వారు సభలోనికి వచ్చి జేరుచున్నారనియు బోరి. వారు స్వలాభము జూయకొనియే తిరిగి ప్రవేశించిరి. యాకూబు హుసేనుగారి కానసభల ఆంక్షగూర్చి ప్రతిపాదన గావించిరి. ఆ విషయము ఒక ప్రత్యేకవ్యక్తికి సంబంధించిన వసుటచే నాని యోగ్యతాయోగ్యతలనరసి జప్తినుపక్షము సభ్యులు యిష్టము వచ్చినట్లు ఓటుజేసిరి. యాకూబు హుసేనుగారు మల బాగులో మాట్లాడి కాల్చివచ్చి బెట్టుటకు వెడలుచున్నారని క్షీ|| శే|| సర్ త్యాగరాయచెట్టిగారు రిరి. అట్లే జరిగెను. జప్తిను వారు మహమ్మదీయులు సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముకోరెదరు. కావున యిష్టములేకుండ మహమ్మదీయుల ప్రతినిధిగా యాకూబు హుసేనుగారిని బలవంత పెట్టబాలరు. స్వరాజ్యయులు అన్నమాట ప్రకారము ప్రవర్తించలేదు. వారు పన్నులు తగ్గించిరే గాని వృత్తిపన్ను కాపిహోబులుపన్ను యెచ్చించుటచే నిది యేమియు లాభము లేకుండెను.

పిమ్మట టి. వి. నుబ్రహ్మ్యంగారు ఉపన్యసించుచుండగా నాటి సభకు అధ్యక్షునిగ ప్రకటించబడినకె.వి.రెడ్డినాయకుగారు వచ్చి అధ్యక్షస్థానము నలంకరించిరి.

2. తణికాచలం చెట్టిగారు

స్వరాజ్య పక్షమునందలి త్వరత్వరగజరుచున్న మార్పులన్నియు దాని అంతయును నూచించుచున్నవనిరి. జప్తినుపక్షము ఉద్యోగవాంఛాప్రేరేత మని నిందించుచున్నాడు. తమకు కావలసినది ఉద్యోగములందు బ్రాహ్మణేంద్రులను న్యాయమును ప్రాతినిధ్యము. బ్రాహ్మణులందరు ఉద్యోగముల విడిచి చదువుకొని న బ్రాహ్మణేంద్రులతో సరి సమానముగ బోటీ చేసి ఉద్యోగములు గైకొనునట్లు వాగ్దానముజేసినచో తాము స్వరాజ్యపక్షముతో గలసి పని చేయగలమనిరి.

రా|| బి|| నరేశముగల్గారుగారు తనజీవితకాలములో నెన్నడు మహమ్మదీయులకు వ్యతిరేకముగ నుండలేదనిరి. యాకూబు హుసేనుగారి విషయమున తాను ఎట్లు ఓటుచేయనా యని ఆలోచించుచుండ కొందరు మహమ్మదీయులు సంతకము జేసి ప్రతిహతాభిప్రాయమును దెల్పు కాగితమునందజేసిరి. ప్రతిహతముగనున్న కొందరు మహమ్మదీయుల కానసభ్యులనుగూడ సంప్రదించి నాని అట్లేదెట్లుచే దైర్ధ్యముతెచ్చుకొని తీర్మానమునకు ప్రతిహతముగ ఓటుజేసెను. తీర్మానము ఓడిపోయెను. దీనివలన తాను తరువల్లి క్షేణి మహమ్మదీయులకు సంకృప్తి పరుపగల్గెను. కావున హుసేనుగారి పలుకుబడివలన తనడివిజనులో మహమ్మదీయు ఓట్లు చెల్లిపోవునని భయపడవనసరము లేదు. కొందరు బ్రాహ్మణులుగూడ తనకు మిత్రులుగలగు. వారు తన్ను వీడరును సమ్మతముగలరు. ఈనాటి స్వరాజ్యయుల కెచ్చుటకు తావీయరాదు.

జె ఎన్. రామనాథుడు, జె. ఎస్. కన్నప్పరుగారు ఉపన్యసించినపిమ్మట సర్ కె. వి. రెడ్డినాయకుగారు సభను ముగించుచు యిట్లు నుడిచిరి.

సర్ కె. వి. రెడ్డిగారు

యాకూబుహుసేనుగారి అభ్యర్థితవ్యముగూర్చిన ప్రతిపాదనపై చాల ఉత్సాహము ప్రబలెను. సభకు చూడవచ్చిన మహమ్మదీయులను క్రేళ్లపై లెక్కింపవచ్చును దానిబట్టి బ్రాహ్మణ స్వరాజ్యయుల ప్రతిపాదనగూర్చి మహమ్మదీయుల కెంత ఉత్సాహముగలదో తెలియగలదు. అట్టిలో సంతకముజేసిన వారలలో ఆర్కాటుప్రెస్సు మామగారిసంతకములేదు సత్యమూర్తిగారు నిజంగ ప్రజాసేవకులే అయినచో నేనాతనితోకలసి ఓటు జేయిండును. కాని అన్నివేషములలోకి దేశభివానపు వేషము వీరమైనది. గత చారిత్రలో కానసభలను వీరు నిపించి వెళ్లనప్పుడు ఓటరులను సంప్రదించిరి. అ. ధా. కాంగ్రెసుసంఘముతో సంప్రదించిరి. తమ్ము కానసభలకుంపిన ఓటరులు వేదగనుండ వెలిపిపోవుచుండు మా సంస్థ కేమి అధికారముగలదు. సభలకు విషయ ఓటరులు విర్రుత్వముజేసిరి. తిరిగి సభలకు వచ్చునప్పుడు గూడ వారిని సంప్రదించలేదు. స్వరాజ్యయులు బాగుగ సంస్థాపించబడిన పరమపాండితులు. ఎన్నికలు రానున్నవి గనుక ఓటరులగూర్చి ప్రసంగించుచున్నాడు. వీరిని తిరిగి ఎచ్చుకొనినను యంతకన్న సుంచిగ ప్రవర్తించరు. జప్తినుపక్షమువారు గుండె మీద చేయివేసికొని తాము డాబీటును మోసగాండ్లు కారని జెప్పగలరు. వారు ఓటరుల మోసగలలేదు. స్వరాజ్యయులు దిగుమొగమైరి. రానున్నఎన్నికలలో వారి కేడీ అర్హతనెనా తెలియగలరు.

కాంగ్రెసు:

ప్రత్యేక సాంఘికోద్యమములు

ప్రత్యేక సాంఘికోద్యమములు దేశాభివృద్ధికి దోహద మొనగట యనవలయును. తమ హద్దుమీరి ప్రవర్తించుచో ఎట్టి నష్టము వాటిల్లునో ఉత్తరహిందూస్థానమున హిందూమహమ్మదీయోద్యమములును, దక్షిణదేశమున జప్తిసు ఉద్యమమును తెలుకకనే తెలుపుచున్నవి. సాంఘికోద్యమములను నడుపువారిపై ప్రచండబాధ్యత గలదు. అన్యసంఘములపై ద్వేషము పెంచుట సులభము. ఇందుకు విశేషబుద్ధివైభవము గాని, శక్తిసామర్థ్యములు గాని అక్కరలేదు. పరస్పరసహకారము, ప్రేమ, జాతీయభావములను వ్యాపింపజేయుటకు మాత్రము బుద్ధివైభవము, నేర్పరితనము, సుగుణ సంపదయు ముఖ్యసరములు. ద్వేషాన్ని ని ప్రజ్వలంప జేయువారు, పిమ్మట దాని నణగ గ్రొక్క జాలరు. మాలానా అబ్దుల్ కలం అజద్ బోలువారలు హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యముగూర్చి ఎంత చింతించుచున్నను, సర్ అబ్దుల్ రహీం బోలువారల యాగడములే ఫలించుచున్నవి. కాంగ్రెసు కలుకుబడిని ధ్వంస మొనర్చుట కిట్టివారు ప్రయత్నించుచున్నారు. మహమ్మదీయ మతసంఘములు ఎన్నికలు మున్నగు రాజకీయ వ్యవహారములలో కాంగ్రెసుకు పోటీక జోక్యము దీసికొనుటకు ప్రోత్సాహ మొనగుచున్నారు. శ్రద్ధాసందస్వామి బోలు నాయకుల హితమును సయితము మూల ద్రోసి, పంజాబు హిందూసభవారు ఎన్నికలలో ప్రత్యేకముగ పాల్గొనుటకు దలపెట్టిరి. ఇట్టిస్థితిలో జాతీయభావపూరితు లగు హిందూమహమ్మదీయ ప్రముఖులకు ప్రత్యేకసాంఘికోద్యమము లనిన రోతపుట్టుట వింతగాదు.

డాక్టరు అన్నాగారి బోలు మహమ్మదీయ నాయకులు సాంఘికవిభేదముల గాంచి, శోకించుచున్నారు. దేశబంధుదాసుగారి సంస్కరణదినమున నువస్థాపించు తాము మహమ్మదీయ సంఘములో గాని, కిలాఫాత్ సంఘములో గాని, లేక ఏయిశ్వర ప్రత్యేక సాంఘిక ప్రతిష్ఠాపనలో గాని సభ్యులుగ నుండ మని, అన్నాగారు ప్రమాణము జేయుటకు కారణ మెద్దియో యూహింపవచ్చును. కిలాఫాత్ ఉద్యమమునకు డాక్టరు అన్నాగారు చేసిన సేవ సెనచును మరవజాలరు. కాని కిలాఫాత్ ఉద్యమము మతరక్షణకార్యమును పడలి, రాజకీయ వ్యవహారములలో పాల్గొనుచు, కాంగ్రెసు ఉద్యమమునకు భంగకరముగ పరిణమించుచున్నపుడు, ఏదేశభక్తుడు విచారపడకుండును? తమతో పడినుండి జాతీయభావప్రపూరితులు

చేరిన చాలునని, అన్నాగారు డెలుపుచున్నారు. లాలాశంకరలాల్ గారు వీరితోపాటు కృషి నలుప నిశ్చయించిరి. డాక్టరు అన్నాగారి ప్రకటనము, పలువుర కాశ్మీర్యము గలిగించుట వింతగాదు. ఏమతమయినను, సహనమును, ప్రేమను పెంచుట కువయోగపడవలయును. అందుకు మారుగ క్రొర్యమును పురికొల్పుచుతము, మతము గానేరదు. అసహనము, మతభర్మమునకు విరోధము. అందుచే, నిజమగు మతాభిమానులు ప్రస్తుతపరిణామమునందు బోక్యము దీసికొనక, ఐకమత్యమునకై కృషి నలుపుట సహజము.

ఇటులనే పంజాబునాయకులగు డాక్టరు సత్యపాలుగారు ట్రిబ్యూను పత్రికలో వ్రాసిన లేఖను గమనింపవచ్చును. గుర్జునురాయిగారు, కాంగ్రెసును నిరసించుచు హిందువులు హిందూసభద్వారా మాత్రమే రాజకీయవ్యవహారములలో పాల్గొనవలయునని కోరగ, సత్యపాలుగారు చక్కని జవాబిచ్చిరి. హిందూదేశపు మోక్షము, జాతీయప్రతిష్ఠాపన ద్వారా చేకూరగలదుగాని, ప్రత్యేకసాంఘిక సంస్థలద్వారా గాదని, సత్యపాలుగారి విశ్వాసము. సత్యపాలుగారు చెలిపినటుల, హిందువుల మోక్షముగాని, మహమ్మదీయ మోక్షముగాని, స్వరాజ్య సిద్ధివలననే చేకూరగలదు. డాక్టరు కిచ్చాగారు బానిసలకు మతము లేదని, యితీవల చెలిపియుండిరి. రాజకీయస్వాతంత్ర్యము ఆధ్యాత్మిక స్వాతంత్ర్యమునకు దారిజూపును. స్వరాజ్య స్వరాజ్యము లవిసాభావసంబంధము గల వగుటచే, ప్రత్యేక సాంఘికోద్యమములు స్వరాజ్య వశ్యకతను గుర్తించుట ముఖ్యము. పంజాబునందు సాంఘిక ద్వేష మెంతప్రబలముగనున్నను, జాతీయోద్యమములకై తమ సర్వస్వమును ధారబోయువారికను గల రని, సత్యపాలుగారు చాటుచున్నారు. కాంగ్రెసు పునరుద్ధరణకు నడుముగట్టువారు బయలు చేరుచున్నారు. సత్యపాలుగారు సూచించినటుల, కాంగ్రెసు బలహీనముగ నున్నదనిన, ప్రజలహృదయములలో స్వాతంత్ర్యేచ్ఛగూడ బలహీనముగ నున్నదని గ్రహింపవలయును. ఇట్టి సిద్ధి గాంచి, దేశభక్తులు దుఃఖించెదరు గాని సంతసింపజాలరు. కాంగ్రెసును ధ్వంసము జేయుటకు సత్యపాలుగారేమాత్రము తోడ్పడరు. తమకన్న నుగూడ కాంగ్రెసు సభికముగ ప్రేమించెదమని తెలిపినపుడు, సత్యపాలుగారి ప్రేమ ఎంత గాఢమయినదో యూహింప వచ్చును. అవసర మేర్పడినపుడు, కాంగ్రెసునిమిత్తము అంతులేని త్యాగముల గావించుటకు సత్యపాలుగారు సంసిద్ధత జూపుచున్నారు. నేడు స్వాతంత్ర్యరథము సాంఘికద్వేష మను అడుగుతో నిరుకుకొని త్వరితముగ నడువజాలకున్నది. దానిని మరల సరియగు మార్గమున బెట్టుటకు, దేశభక్తులెల్ల గురు తమశక్తి సంతను వినియోగింపవలెను. సాంఘికోద్యమములు తమ సరిహద్దులను దాటి కలహ కారణములుగ పరిణమించుటచే, వానిపట్ల దేశారాధకులకు వెగటు పుట్టుచున్నది. జాత్యైక్యమువలన గాని, మోక్షము గలుగదను భావము ప్రబలుచున్నది. ఇది శుభచిహ్నము. కాంగ్రెసు ఉద్యమము మరల తన పూర్వప్రతిభను కోల్పోని, సర్వస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడు గాక!

యాకుబుహుస్సేను బహిష్కారము: జప్తిసుపక్ష కలవరము

యాకుబుహుస్సేను బహిష్కారవిషయము గూర్చి శాసనసభలో చర్చ ముగిసినపిమ్మట, జప్తిసు పక్షమువారిలో కలవర మధిక మయినటుల దోచును. ఇటుల జరుగు నని వా రెన్నడను భావించి యుండరు. స్వరాజ్యపక్షమువారిచర్చలో పాల్గొనరుగాన, ఈవిషయము ప్రాముఖ్యము వహింపదని వారు భావించియుందురు. తమ గుట్టు బయటపడునని వారు కలనయిన తలంచియుండరు. జప్తిసు పక్ష దురదృష్టవశమున, సత్య మూర్తి గారితీర్మానమును ప్రతిపాదించుట తటస్థించెను. వీరితో నేకీ భ విం చుట జప్తిసుపక్షమువారికి దుర్లభము. తుదకు విధిలేక, వీరు తమ అంతరంగమును బయల్పరచవలసినచెప్పెను. జప్తిసుపక్షమువారి కెట్టి స్వాతంత్ర్యనిరతి గలదో, ప్రపంచమునకు మరియొకసారి వెల్లడియయ్యెను. యాకుబు హుస్సేనుగారి రాజకీయాభిప్రాయములతో జప్తిసుపక్షమువారికి భవిష్యత్ జోషము. అంతమాత్రముచేత మానవస్వాతంత్ర్యము నరికట్టెద మనుటకన్న హేయము వేరుండదు. ప్రభుత్వముతో గల అభిప్రాయ భేదముచే, ఎంతటి సచురులయినను రాజకీయశిక్షలకు లోనగుట, ప్రపంచముం దంతటను సామాన్యముగ జరుగుచున్నను, అట్టివారిని ప్రజలు గౌరవించుట గాని నేరస్థులుగ నెంచజాలరు. రాజకీయ నిర్బంధితులు ముక్తిపదవుల నాక్రమించిననిదర్శనము హిందూదేశమునందు గూడ గలదు. అట్టితరి శిక్షితు లయిన దేశభక్తులను శాసనసభలలో నడుగుపెట్టనీయ కుండుట, ధర్మమగునా? జప్తిసు పక్షమువారికి వ్యక్తిస్వాతంత్ర్యస్వేచ్ఛలపై ఇసు మంతయు గౌరవము లేదని తెలుచున్నది. “శేషం కోపేనపూరయేత్” అనువిధమున, స్వపక్షసభ్యులు చూపిన సంకుచితదృష్టిని సమర్థింపజాలక, నిన్నటి దినము జప్తిసుపక్ష హిందూపక్షము సత్యమూర్తిగారిని కసిదీరదిట్టినది. యాకుబు హుస్సేనుగారిపై, జప్తిసుపక్షమున కింత యాగ్రహ మెందుకు? బ్రాహ్మణులతో కలిసి వీరు పని చేయుట యొక దోషము! అందుచే తమను రక్షింపు మని అట్టి బ్రాహ్మణులనే కోరవలయు నని, జప్తిసుపక్ష యధిష్ఠించుచున్నది. ‘బండ్లు ఓడలగును, ఓడలు బండ్లగు’నను సామ్యమున, జప్తిసుపక్షము బోలు స్వాతంత్ర్య విముఖులు చిరకాలము ప్రాబల్యము వహింపజాలరు. స్వాతంత్ర్యభానుడు నిజదీప్తితో ప్రకాశించు తరి, ఇట్టి అనర్థకరమగు సంస్థలన్నియు మూలబడక మానవు. దేశము పరాధీనత ననుభవించుచున్న సమయమున, అధికారవర్గమునకు చేమూత నొనగువారు స్వేచ్ఛలు రయిలుబండ్లలో పర్యటనము నలుపుటయు, గాంధీబోలు ఉత్కృష్ట పురుషులు కారాగృహములలో మగ్గుటయు తటస్థించును ఇందువలన దేశభక్తులకును, త్యాగధనులకును లోపము వాటిల్లునా? అందుకు మారుగ, ప్రజలకు వారు మరింత ప్రేమాస్పరులగుదురు. ఇట్టి వారి మూలముననే దేశములున్నతస్థితికి వచ్చును. విరికథలే చరిత్రల నలంకరించును. కాలము గడచిన కొలదియు, వీరినే మానవు లధికముగ స్మరించు

గుండురు. తాత్కాలికవైభవము గాంచి యుప్పొంగుచున్నది. అట్టి యవకాశము పోగనే, స్మరించుచు నుండును. “యాకుబు హుస్సేనుగారు శాసనసభలోనికి వచ్చినను రాకున్నను, గుడ్డిగవ్యయినను దేశము లక్ష్యపెట్టినా” యని జప్తిసు ప్రతిక యడుగుచున్నది. ఎంతవరకు లక్ష్యపెట్టునో చూపవలసిన బాధ్యత ప్రజలపై నిలిచియున్నది. ప్రజలు స్వాతంత్ర్యము గోరునెడల దేశారాధకులరాకను కృత్రిమముగ నడ్డగించు వారికి శాసనసభలలో ప్రవేశము గలుగకుండ జూడవలయును. ఇట్టివారిని తమ ప్రతినిధులుగ బంపుటకన్న ప్రజలకు వేరొండు అవమాన ముండబోదు. జప్తిసుపక్షమువారు శాసనసభలో జూపిన వైఖరిని దేశము ఆమోదించుననియు, యాకుబుహుస్సేను బోలువారికి గుణపాఠము గఱపబడెననియు జప్తిసు ప్రతిక చాటుచున్నది. ఇందుకు తగిన జవాబుచెప్పట వోటరుల యుఖ్యధర్మము. నిన్నటిదినము సాందర్యముహాలులో జరిగిన జప్తిసుపక్షసభలో సర్. కె. వి. రెడ్డి నాయుడుగారు తమ చర్యను సమర్థించుకొనుటకు ఖూనుకొనిరి. సత్యమూర్తిగారు ప్రజాభిరూపము జూపినచో, జప్తిసుపక్షమువారు వారి కనుకూలముగ వోటుజేయుదురని నాయుడుగారు దెలిపిరి. సత్యమూర్తిగారిలో తమకు పరిపడదనుకొన్నను, నాయుడుగారును వారిపక్షమువారును స్వాతంత్ర్య సూత్రము నేల విచ్చిన్నము గావింపవలెనో తెలియదు. ఇది వ్యక్తిసంబంధమగు ప్రశ్న గాదు. స్వరాజ్యపక్షమువారికయినను, జప్తిసు పక్షమువారికయినను, శాసనసభలలో ప్రవేశించుటకు సంపూర్ణావకాశ ముండవలయును. ఏదియో యొకపేరు పెట్టి, అర్హులగువారి నెవరిని రాసేయక బోయినను అ పక్షములవారును ఆక్షేపించుట యవసరము. వీరిమీద కోపముచేతను, వారిమీద కోపముచేతను జప్తిసుపక్షమువారు ప్రతికూలముగ మెలిగిరనుటకన్నను బలహీనమగు హేతువుండజాలదు. తగిన కారణము దెలుపలేక, దేశభక్తిని బూటక మనియు, స్వరాజ్యపక్షమువారందరును దొంగలనియు, సర్. కె. వి. రెడ్డినాయుడుగారు దెలుపుట, వారి కారవమునకే సంగకరము. ఇందువలన కాంగ్రెసుపక్షగౌరవమున నుమంతయు భంగము వాటిల్ల సేరదు. యాకుబు హుస్సేనుగారి ప్రశ్న వ్యక్తిసంబంధ మగు ప్రశ్నయనియు, సాంఘిక ప్రాతినిధ్యముపై వీరికి నమ్మకము లేదు గావున తాము వ్యతిరేకముగ వోటు జేసితిమనియు, మదనగోపాలనాయుడుగారు చెప్పట ఎంత వింతయో యూహింపవచ్చును. తణికాచలంశెట్టిగారు మరియొక వింతసూచన గావించిరి. బ్రాహ్మణులండును తమ ఉద్యోగపదవులను వదలుకొనుచో, జప్తిసుపక్షమువారు స్వరాజ్యపక్షమున చేరెదరని, శెట్టిగారు నుడివిరి. ఏమి వీరి తెలివితేటలు! స్వరాజ్యపక్షమువారు బ్రాహ్మణోద్యోగులకు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నచో, వీరిలు అడిగినను సబబుండును. స్వరాజ్యపక్షమువారికి బ్రాహ్మణోద్యోగులయినను, బ్రాహ్మణేతరోద్యోగులయినను నొకటయే. ప్రస్తుతస్థితిలో ఉద్యోగస్వీకారమే పనికిరాదునున్నపుడు, స్వరాజ్యపక్షమువారి నిట్టి ప్రశ్న నడుగుట పరిహాసాస్పదము గాదా? స్వరాజ్యపక్షమునందు ఉభయసంఘములవారును గలరు. గాంధీ

దాసు, మున్నగు బ్రాహ్మణేతరనాయకులచే నడువబడిన కాంగ్రెసు ఉద్యమమును సాంఘికకలహములలోనికి దింపుట పాడియా? స్వరాజ్యపక్షమువారడిగిన మాత్రాన, ప్రభుత్వోద్యోగులు మానుకొందురా? అసంభవమగు పరితులను విధించుటకు కారణము విదితమే. స్వరాజ్య మనిన, తణికాచలంశెట్టి ప్రభుత్వలక్ష్యము లేదనియు, ప్రభుత్వోద్యోగసంపాదన దప్పవారికింకొక గొడవ పట్టదనియు, స్వప్రముగుచున్నది. పాపము, నతేశమొదలియాగుగారు ఇదివరకెన్నడును మహమ్మదీయునిపట్ల ప్రాతికూల్యము జూపలేదట. అందుచే యాకుబు హుస్సేనుగారి పట్ల ఎటుల బ్రవర్తించవలయునో వారికి మొదట తోచలేదట. అయినను మన స్వమాధానము జేసి కొని మిగిలిన జప్తిసుసభ్యులవలె వీరును వోటుజేసి రట తరుకు బ్రాహ్మణస్నేహితులు కొందరుగలరనగనే, వారిని నమ్మనద్దనియు, వారితో చెలిమి చేయవలదనియు సభ్యులు గోలచేసిరి. నతేశమొదలియారుగా రేమనుకొనిరో తెలియదు. యాకుబు హుస్సేనుగారి విషయమున తాము తప్పొనర్చితిమనిమాత్రము లోలోన భావించియుండురు. జప్తిసు పక్షమునకును కాంగ్రెసుపక్షమునకును గల తారతమ్యము వోటరులు స్పష్టముగ దెలిసికొనుట కవకాశ మేర్పడినది. ఇట్టిసందిగ్ధసమయమున, వోటరులు కాంగ్రెసుసభ్యులను ప్రతినిధులుగా నెన్నికొని తమ కర్తవ్యమును ప్రశంసార్హముగ నిర్వహించెదరని నమ్మదము.

లోకలుబోధులు: అధ్యక్షుల నియామకము

లోకలుబోధుల కింకను అధ్యక్షులను ఎన్నికల మూలమున నియమించుటకు, మంత్రివర్గమువారంగీకరించుట లేదు. నిన్నటిదినము శాసనసభలో నడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పిన, రాజంపేట, వెంకటగిరి, పెరంబులూరు, హన్మనేటి, హర్షనహల్లి, దేవకోటతాలూకాబోర్డుల కింకను అధ్యక్షులను నామినేటు జేయుటయే మంచిదని ప్రభుత్వమువారెంచిరట. కల్లికోట, చిరక్కాల్, పాపనాశనం తాలూకాబోర్డు ఆవరణములను మాన్పుటచే, వానికిని ప్రభుత్వ నియమిత అధ్యక్షులే యుండవలయునట. తాలూకాబోర్డుల కయినను అధ్యక్షుల నెన్నికొనుట కింకను సమయము రాలేదను మంత్రులు, స్వపరిపాలనమునకు సమయము వచ్చినదని అంగీకరింతురా? నామినేటును అధికారము చేతులలో లేనిచో, తమ పలుకుబడి తగ్గునని వీరికి తెలియును. ఇక జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులవిషయమున, వీరి వైఖరి ఎటు లున్నదో తెలుప నక్కరలేదు. గుంటూరు, మలబారు, కడపజిల్లా లింకను అధ్యక్షుల నెన్నికొనుటకు అర్హత గాంచలేదట. స్వరాజ్యసంపాదన కొరకు కృషి నలుపుటలో రాజధానిలో కెల్లముండదుగు వైచిన గుంటూరు మండలము జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షుల నెన్నికొన లేదనుట ఎంతటి విపరీతమో యూహింపవచ్చును. 1923 సంవత్సరమున మద్రాసు శాసనసభ వారు గావించిన తీర్మానమునందు, మహమ్మదీయులు మున్నగు మైనారిటీ సంఘములకు ప్రాతినిధ్య మవసరమయినదప్ప, జిల్లాబోర్డులన్నిటికిని అధ్యక్షుల నెన్నికొను హక్కును ప్రసాదించవలయునని, సూచించబడెను. ఈతీర్మానము జప్తిసుపక్షపు టనుమతిబడసెను. ప్రభుత్వము

వారు దీని సంగీకరించిరి. గుంటూరు జిల్లాబోర్డు కిపుడు అధ్యక్షులుగనున్నది. బి. పి. సి. ఎతిరాజులునాయుడుగారు ఏమైనాటి సంగతులనుకు ప్రాతినిధ్యము వహించుచున్నారో దెలియదు. మహమ్మదీయుల కేల యిట్టిపదవి నొనగలేదు? “ఇతరకారణముల” బట్టి మంత్రిగా రెండు గావించియుండురు. ఇతరకారణములని పేరుపెట్టి మంత్రులు తమయిష్టమువచ్చినటుల మెలిగవచ్చును. ఏ రెండు దలచినను, గుంటూరుజిల్లాబోర్డు తన అధ్యక్షుని నెన్నికొనలేదని, ప్రజలు తలంపజాలరు. స్థానిక స్వపరిపాలనాభివృద్ధిపట్ల మంత్రివర్గమువారి కెట్టిప్రతికూలభావము జూపుచున్నారో, యిందునుబట్టి సులభముగ గ్రహింపవచ్చును.

పోలీసుకమిషనరుగారి ఉత్తరువు

పోలీసు కమిషనరుగారి ఉత్తరువును పలువురు ఖండించుచుండ, జప్తిసు ప్రతిక మితిలేని సంతసము జూపుచున్నది. ఉత్తరువువలన ఎన్నికల సభలకు యిబ్బంది గలుగునని యీ ప్రతిక యంగీకరించుచున్నది. అయినను, కమిషనరుగారి ఉత్తరువు అవసర మనియే యీ ప్రతిక తలంపు. జప్తిసు పక్షమునకు ప్రజాప్రభోధముతో నిమిత్తము లేదు. కాంగ్రెసు పక్షమువారు మొదలుపెట్టిన యాచారమును, జప్తిసుపక్షమువారు విధిలేక యనుసరించుచున్నారు. కాంగ్రెసు పక్షమునకు సభలజేయుటకు అవకాశము దొలగుచో, జప్తిసు పక్షపుశ్రమ దీరిపోవును. అందుచే స్వాతంత్ర్యనిరోధపు టుత్తరువును జప్తిసుపక్షమువారు బలపరచుట వింతగాదు.

మలబారు టెనెన్సీచట్టము

మలబారు టెనెన్సీచట్టపు చర్చ నాపుటకు, సర్ మెక్ డొగల్ గారు తెచ్చిన ప్రతిపాదన మోడిపోవుట, సమంజసముగ నున్నది. లామెంబరుగారు గూడ టెనెన్సీ చట్ట విచారణను నిలుపుట కిష్టము జూపిరి. రయితులహక్కులను రక్షించెడి 6, 7 క్లాజులను శాసనసభవారంగీకరించినను ప్రభుత్వమువారామోడింపజాలరని, లామెంబరుగారు స్పష్టపరచుట జూడ, శాసనసభాతీర్మానములపై ప్రభుత్వసభ్యుల కెంతటి యభిమానము గలనో తెలియగలదు. ప్రస్తుత పరిపాలనావిధాన మెంత లోపభూయిష్ఠమో కనుగొనుట కీనిదర్శనము చాలియుండును.

21 జూలై

ప్రభువులసభలో హిందూదేశసమన్వహార్మి జూలై 21 వ తేదీని చర్చ జరుగునని, ప్రకటించబడినది. ఆరోజున బర్మెన్ హెడ్డు ప్రభువుగారు తమ యభిప్రాయములను తెలిపెదరు. ఏమని చెప్పెదరో ముందే యూహింపవచ్చును. మాదిరిని వారిటీవల జూపియున్నారు. అందుచే, ఎట్టియూశల బెట్టుకొననక్కరలేదు.

దేశబంధు దేశీయనిధి

క్రిందటిసంచికలోని మొత్తము 88424-7-5
ఈసంచికలో వివరములు 126289-2-2

మొత్తము 168668-10-8

ఆంధ్రులలో ధన మొనగినవారు

ఆంధ్రరాష్ట్రీయకాంగ్రెసుసంఘము(కాకినాడ) ద్వారా 18-1-0
పి. వి. చలపతిరావుగారు రాజమండ్రి 5-0-0
పూరిపండ్ల అప్పలస్వామిగారు ముగం విశాఖపట్నం 1-0-0
(మో. క. గాంధీ—ఎంగుయంగిమా 8-7-26)

భారతదేశ వ్యవహారములు

ప్రభువులసభలో చర్చ

జూలై 21 తేదీని జరుగును

లండన్, జూలై 14:— ప్రభువుల సభలో భారతదేశవ్యవహారములను 21 తేదీని చర్చించుటకు నిశ్చయించిరి.

కలకత్తా అల్లరులు

“సంగతి అంతా నాకు దెలియును”

ప్రభువులసభలో ఎవరైన నాకు నమైన లిట్టా మిత్రుని ఖండించిన నేను ప్రత్యుత్తరమునిచ్చెద.

‘లిట్టా ప్రభుని పాలనము ఘనమైనది’

లండన్, జూలై 10:— ఆంగ్ల సమాచారము ఇచ్చిన విషయందర్భమున బర్మింగ్ హామ్ ప్రభువు ఇల్లు తెప్పిన:— కలకత్తా అల్లరులగుర్చి లిట్టా ప్రభునిగుర్చి జేసిన ఖండనము నకు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుట కీయావకాశమును గైకొనుచున్నాడను. ఇండియాలోనున్న గొప్ప రాజధానులలో యొకటి యగు మద్రాసులోని పాలించుబాధ్యతను లిట్టా ప్రభువు సమించెను. అట్టి బాధ్యతను మంచి సందిగ్ధావధాయము, కష్టకాలముందు నిర్వహించినట్లయినట్లు. కష్టదినము లన్నిటియందును నేను లిట్టా ప్రభుని సహాధ్యోగినిగానున్నాను, కష్టకాలములందు, భయము ను సమయములందు ఆతని సహాధ్యోగిని సంతరించి.

లిట్టా ప్రభుని గవర్నరు పరిపాలనమున ఆతని సత్వము కష్టములన్నిటియందు పాల్గొనుచు ఆతని కెంతయు తోడ్పడుచుండెను. ఆతని గవర్నరు పరిపాలనము చాలగొప్పది. ప్రఖ్యాతిగాంచినది. వార్తాపత్రికలలో ఒకటి, ఏదో సరిగా జ్ఞాపకము లేదు, మార్చింగునాడు ప్రతిక యనుకొనెదను. మొన్నటి కలకత్తా అల్లరులగుర్చి ‘ఆకాశరామన్న’ వ్రాతలను, పిటికీ తనముగ ఖండించుచు వ్రాసెను. నాకును, రాజప్రతినిధికి సంగతు లన్నియు తెలియవలెనని లోకమునకు స్పష్టముగ జేప్పవలసింది. లిట్టా ప్రభునిపై ఎట్టి ఖండనములను జేసినను ఆతనిని సమర్థించకం దముదాల్చితిని. పార్లమెంటులో రెండుసార్లు మాట్లాడుచు, ఎవరైన అవాచకముగ లిట్టా ప్రభుని ఖండించిన నేనును, రాజప్రతినిధి యొక్క వారిని సమర్థించెదమని అందఱును తెలిసికొనవలెను. కలకత్తా అల్లరుల పూర్వోత్తరములందు నాకు తెలియును.

కలకత్తా అల్లరులకు లిట్టా ప్రభుని బాధ్యతగీతయును నాటకు సంవత్సరములకుండు ఎక్కువకాలమునుండి సాక్షాత్తు ముందుకొందు. ఇండియా పతాకమును విరాజిల్లజేసిన లిట్టా ప్రభుని, సంగతు లేవియు తెలియగలది ఖండించుట ఉత్తమోకి తన ముఖించుకొనును. బాధ్యత నెలుగనివారు జేసినదిమించుకొను ను. ఘనమైన నామిత్రుని లిట్టా ప్రభుని ప్రభువులసభలో ఎవరైన ఖండించిన, నేను ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెదను. మరల వారిట్టి ఖండనములకు గడంగరని తలచెదను.

ప్ర్యాంకుధర లండనులో హెచ్చుట

లండన్, జూలై 13:— లండనులో ప్ర్యాంకుధర పెరిగినది. దీనికి కారణము ఋణపరిష్కారము నడుచుటయే. నేటి ధర 189 3/4 ప్ర్యాంకులు ఒక పౌనుకు సమానముగ నున్నవి. బెల్జియం ప్ర్యాంకులు 218 1/2 ఒక పౌనుకు సమానము.

కెమాల్ పాషా వైకుట

15 గురికి ఉరిశిక్ష

కాన్స్టాంటినోపల్, జూలై 13:— స్వీర్జాకుల సమావేశములో 15 గురికి ఉరిశిక్ష విధించిరి.

కార్మిక పక్షమువారు

మాస్కో భయము

లండన్, జూలై 11:— ట్రేడ్ యూనియన్ కార్మిక పక్ష విలేజ్ బిల్లు ప్రాయమున్నాడు. రషియా శ్రేణి యూనియను వారు శ్రేణి యూనియను కాంగ్రెస్ వారి జనరలు కన్వెన్షన్లు వారికి తిండిసంపుటగాడ, ఆంగ్లో రషియా కమిటీ నేర్పాటు జేయదలంచినది తోచుచున్నది. కమ్యూనిస్టులు బ్రిటిషు యూనియనులను ఒకవంక దిట్టికను పిటితో ఆంగ్లో రషియా కమిటీ కలుగజేయు సంబంధమును గోల్పోవుటకు పిలువెద. చాల విలువైనది. ఇట్టి ప్రవర్తన కన్వెన్షన్లు కోపమును దెచ్చును. సమిష్టి సభ పీరికిష్టములేదు. టాంస్కి మున్నగువారు ఈ ఆహ్వానమును శ్రేణి యూనియను కాంగ్రెస్ సభకు బోవుటకు ఆంగ్లిక రింకనుదురుగాక! ఆంగ్లికరించిన సమిష్టి సభ క్రింద మారును. అందుచే ఆంగ్లికరించరాదు.

శ్రీకృష్ణ రైల్వీ గ్రాపు కంపెనీ

లండన్, జూలై 14:— గ్రీకు ప్రభుత్వమునుండి 50 సంవత్సరములకు వరతులను జేసికొని ఒడంబడికను వ్రాసి ఇచ్చిరి. సమద్రతంతివార్తలను వాయువ్య రైలు కంపెనీ సౌకర్యముగ ఏర్పాటు చేయుట కిదియే ప్రథమముననున్నాడు.

ఫ్రెంచియుద్ధ ఋణము

ఇంగ్లండు కీయవలసిన ఋణపరిష్కార

వివరములు

లండన్, జూలై 18:— చర్చిలు కెయిలో గారు సంతకము జేసిన ఒడంబడిక ఒకయుద్ధము పరిష్కారమును మాత్రమే గాక ఇంకొకరకు తేలవన్న ఇతర ఆంగ్లో ఫ్రెంచి అప్పలను గూడ పరిష్కరించుచున్నది కామన్వెల్థులో చర్చిలు గారు ప్రకటించిరి. ప్రతిసంవత్సరము ప్రాంతము 4, 000, 000, 6,000,000, 8,000,000, 10,000,000 పౌనులు ఇవ్వవలసి యుండును. 1930 లో 12500,000 పౌనుల నీయవలసి యున్నది. 1930 నుండి 1956 వరకు ప్రతిసంవత్సరము 12500000 పౌనుల నీయవలెను. ఆఖరు 31 సంవత్సరములు 14000000 పౌనుల నీయవలసియున్నది.

ఒడంబడిక వివరములు

పోయిన ఆగష్టు ఒడంబడిక వివరములే ఇప్పుడు ఖాయమైనవి. 62 సంవత్సరములవరకు ప్రతిసంవత్సరము 12500000 పౌనులు చొప్పున ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు బ్రిటన్ కీయవలసిన ఋణము తీర్చును తీర్చుకలెను.

జర్మనులు ఇప్పుడు పరిహారమును బట్టి ఫ్రెంచి ప్రభుత్వము వారు తీర్చు అప్పు ఏర్పడునను నిబంధనను ఒడంబడికలో జాగ్రూకముగ పరిశీలి ఫ్రెంచివారు. ఇంతవరకు ప్రాంతము జర్మనుల పరిహారము ఇచ్చినట్లు కన్పించును. ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు భయమున నున్నాడు జర్మనుల పరిహారము నీయవలెనని ఒడంబడిక వరకును మాట్లాడుకొనిరి వచ్చునని ఫ్రెంచి వారు ఉత్తములను ప్రాణికోనుటకు ఏర్పాటు జేసికొనిరి. అదే ప్రకారము ఆ పరికాకు బ్రిటిషు ఇవ్వవలసిన ఋణమును గూర్చి ప్రభుత్వము దేశములయందు నడుచుచున్నది. మార్కెట్టు చిక్కులచే అప్పును దీర్చుట కొంత ఆలస్యము నుపేక్ష జేయవలెను అనుబంధము జేర్చిరి. యుద్ధ పేడే స్టేట్స్ కీయవలెనని మొత్తముకంటె ఎక్కువ పరిహారములు యుద్ధమునకు బ్రతుకును వినివసో విక్రమించు ఋణములు దాని కంటె బెట్టుకు విలువము కేర్చుచిరి. మార్కెట్టులో విక్రయమునకు అవకాశముగ నుండి పత్రములను ఇవ్వవలెనని మేము గోరలేదని చర్చించుకొనిరి.

ఇదివరకు లండనులోనున్న ఫ్రెంచి సామ్రాజ్యము బ్రిటిషు కోశాగారమున జేర్చెదరు. ఈ సంవత్సరము బాకీ క్రింద 6000000 పౌనులను జూకట్టెదరు. 4000 000 పౌనులను జనుకట్టరు. వడ్డీకేసుండ ప్రాంతము నుండు 53500,000 పౌనులు అప్పును ఇవ్వవలసియుండును. యుద్ధసమయమున గ్రేటు బ్రిటన్ కు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమువారు బడలాయించిన బంగారు విలువ 53500,000 పౌనులు. దీనినే మనకు అప్పుగ నీయవలసి యుండుననిరి.

ప్రాంతములనున్న బ్రిటిషు ప్రజల కీయవలసిన మొత్తములగుర్చి తమ దేశముల కిప్పించుటలే సమానముగ ఫ్రెంచి ప్రభుత్వమునా రిప్పించెదరట.

ఈ ఒడంబడికను కామన్వెల్థువారు ధ్రువపరచ నక్కరలేదు. కాని ఫ్రెంచి పార్లమెంటువారు ధ్రువపరచవలెనని చర్చిలు గారునిరి.

ఫ్రెంచి పత్రికాభిప్రాయములు

ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఋణపరిష్కార ఒడంబడిక

ప్యారిస్, జూలై 18:— వార్తాపత్రికలకు ఆంగ్లో ఫ్రెంచి ఋణపరిష్కారపు ఒడంబడిక తృప్తికరముగానే యున్నది. అమెరికాలో రానున్న చర్యలకు ఈ ఒడంబడిక సంతకముగ బుచ్చే ఇంట్రా జిటియంటు పత్రిక సంతసించుచున్నది. నిర్దాక్షిణ్యమును జూపుటలో బ్రిటన్ లు గూడ అమెరికన్ లకు గుణపాఠమును జూపుటలో ఏవగించుకొన రని లిబర్టీ పత్రిక వాకొనుచున్నది.

ముందు ఏమిరానున్నను జేసికొన్నందులకు టెంపు పత్రిక సంతసించుచున్నది.

ప్రాపంచిక నౌకానిర్మాణము

లండన్, జూలై 18:— జానువో అంత్యమును మూడు మాసములలో ప్రపంచములో అంతటను నిర్మించుచున్న మోటారు నౌకలో నూటికి 84 1/2 నౌకల తయారగుచున్నట్లు లాయన్స్ కంపెనీ రిజిస్టరు చెబుచున్నది. ఇందులో నూటికి 58.8 కేట్యుబిటన్ లోనే తయారగుచున్నది. డెస్ట్రోయర్ హాలండు, ఇటలీ, జపాను, స్వీడనులో నిర్మించబడుచున్న మోటారు నౌకలు పోగయో డిలకంటె ఎక్కువగనున్నది.

రీడింగు ప్రభువు

నకు బ్రాండ్ క్యాన్సింగు కమిషను అధ్యక్ష పదవి నిచ్చెదమని రని తెలియుచున్నది. ఇయ్యది ఈ సంవత్సరాంతమున ఏర్పడునట.

గనుల పనివాండ్ల తగవు

వార్మిక్ లో పనివాండ్లు పనిలో జేరుట

లండన్, జూలై 18:— నిన్నటి యుద్ధమున యజమానుల క్రొత్తవర్తక ప్రకారము దేశమందున్న బొగ్గను లన్నియు మగల జేరవబడినవి. కాని ఒక్క వార్మిక్ లో మాత్రమే పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించిరి. ఇతరు నిన్న 2500 నంది పనిచేయుచున్నారు. ఇందులో స్త్రీ సహజముగ గూడ గలరు. క్రిందటివారముకంటె 500 మంది ఎక్కువగవచ్చిరి.

గనుల పనివాండ్ల విజృంభ

లండన్, జూలై 11:— ట్రేడ్ యూనియన్ కార్మిక విలేజ్ బిల్లు నుండి ఇల్లు ప్రాయమున్నాడు:— కుక్క, రిచర్డ్ సువ్యాజ్జు, ఆకులఫ్ గార్డు గనుల పనివాండ్ల తగవును గొప్పమాజురను సంతకము జేసినను దీనిని రషియానులే తయారజేసిరన్న మాటన్నట్లును. ఈ మాటజరుగదు పెట్టుబడిదారలపై ద్వేషమును పురి గొల్పుచున్నాడు. గనుల పనివాండ్లను మోలవలెజూచుచు వారిని బానిసలుగ జూచుచున్నారని తెలిపిరి.

గనుల పనివాండ్ల నిశ్చయము తమ తెగయొక్క కౌర్యమును జూపుచున్నది. చావు బ్రతుకులుగ, ప్రపంచముందున్న పనివాండ్లకు కన్పించు ఈ తగవును సాధించునటులున్నారు.

గనుల పనివాండ్ల తగవును 15000 రౌబిల్లు మాత్రమే దొరికెను. మాస్కోలో 750000 రౌబిల్లును మే, జూలై మాసములంపిరినియు, జూలై 9 తేదీ 870000 రౌబిల్లును కుక్క గారి కింపిరిని సోవియటు పత్రికలు చెబుచున్నవి.

బెలియం ఆర్థిక పరిస్థితులు

ప్ర్యాంకుధరను నిలకడ జేయు ప్రయత్నములు

బ్రుసెల్స్, జూలై 18:— ఆర్థిక పరిస్థితులు వివాదకరముగ నుండుటచే ప్ర్యాంకుధరను నిర్ణయించుటకు ప్రభుత్వము వారు యావచ్చు క్రిని వినియోగించి ఆలోచించుచున్నారు. 200 లక్షలవరకు ప్ర్యాంకులను పౌనుకు సమానముజేయు ప్రయత్నము చున్నారు. మూలధనముగ, ఆహార పదార్థములను ఎక్కువ తీజేయరాదనుచున్నారు. భోగపదార్థములను వాడుక గూడ నిబంధనల నేర్పరుచుచున్నారు.

ఆగు నెలలకు రాజుకు అసాధారణాధికారము నిచ్చు బిల్లు నోకదానిని ప్రవేశ బెట్టుచున్నది. నోట్ల చెలాపణి నాపు జేయుటకును, విదేశములందున్న పెట్టుబడిని స్వదేశమునకు రప్పించుటకును, పూర్వము శత్రువులుగనున్న వారితో పిని వశపరుచుకొన్నదానిని క్రమముగ విక్రయించుటకును ప్రభుత్వపర పత్తి భంగకరముగ వదంతులను పుట్టుకొండజేయుటకును ఈ బిల్లు ను ద్వేషించిరి.

ఈజిప్టులో బిటిషువిధానము

లండన్, జూలై 11:— సకాజీ టైముస్ పత్రికా రాచ కీయబిలేఖ రిట్లు చెబుచున్నాడు.

మంత్రివర్గముతో ఈజిప్టు పరిస్థితులను చర్చించుటకు సర్ జార్జి లాయిడ్ గారిని ఇంటికి పిలిచిరి. మంత్రివర్గమునకు పీరియండు పూసంబ్బవిశ్వాసముగలదు. నిరాశూటముగ ఇతిరవిధానమును సమర్థించిరి. కాని ఉత్తరముల మూలముగను, తింతులములముగ చెలియనగతులు పూర్తిగావని తెలచిన వారై స్వయముగ కలిసిమాట్లాడుటకు పిలిపించిరి.

మంత్రివర్గమువారు సూడానుదేశమున వదలరు. స్వాయిజకాల్యను విడువరు. పార్లమెంటుతో కలిసి పనిచేయగోరుచున్నారు. కెయిరోనుండి బ్రిటిషుసేనలకు మరలించరు. పార్లమెంటుతో కలిసిగని చేయుటకే లాయిడ్ ప్రభునినుండి మరి కొన్ని సంగతులను స్వయముగ చెలిసికొనగోరుచున్నారు. జనులు పక్షమువారిని స్వాధీనములో నుంచుకొనుటకు నలయునధికారమును పూర్తిగ ఇతినికిచ్చెద రనుకొనుచున్నారు. కెయిరో పార్లమెంటువారు మనతో కలిసి పనిచేయనిచో అసలు పని చేయకుండగనే యుండవచ్చు ననుచున్నారు.

చెరిషియా తిరుగుబాటు

నెమ్మది ఏర్పడుట

టెహరాన్, జూలై 14:— ఆజర్ బైజన్ అల్లరిలో ఇంకొక రోగురు విప్లవకారులనుదీసిరి. ఇప్పుడు అంతయు అచట శాంతముగ నున్నది. బిక్ జన్మలో నూడ ఇటలుండి వెడలిన సేనలు త్వరలో సక్రమపరిస్థితుల నేర్పాటుజేసి ద్రోహులను శిక్షించు ననుకొనుచున్నారు. తగిలేదాగారు విదేశాంగ మంత్రిపదవిని నిరాకరించుటచే మాస్కోలో మంత్రిగనున్న మసెవోలోలు మాములుకుగారిని ఆతనిస్థానే నియమించిరి.

చీనాకలహము

జాతీయ నైనికనిరోధము

తీవ్రపోరాటము

ష్యాంగ్ హై, జూలై 13:— 10 లేదీని జెప్పిన మిత్ర మండలి ముట్టజిననసరించి న్యాక్ కోకనుమయందున, ఉత్తర పాస్టీవగరను తీవ్రపోరాటము జరిగెను. మిత్రమండలికి గొప్ప నష్టముగల్గెనని వారే ఒప్పుకొనుచున్నారు. మందుకేగితిమని జెప్పటలేదు. అందుచే కోమిక్ టెన్యము పరాక్రమముగ పోరుచు నిలబడెనని తోచుచున్నది. ఈలోపుగ ష్యాంగ్ హై యుద్ధము సాగుచున్నది. ఇచట పూతూపుసేనలు ఒకపక్షము నుండి మామిక్ చిక్ టెన్యమునుండి స్వాస్పరాజధానిని బట్టుకొనుటకు వ్యర్థప్రయత్నియలను సల్పుచున్నది. క్యాంటనునుండి సమగ్రముగనున్న రెడీ సేనలు 11 లేదీని పూతూపుసేనానిని చుంగానుండి వెడలగొట్టెను.

శీ|| శే|| రాలైన చెత్తకన్య ఉత్తరక్రియలు అతిగౌరవముతో జరిగెను. ఇరాకు అధికారులు నైన్యములు వెంట జనెను.

ఇండియన్ క రెస్సిక మీషను

నివేదికము

ప్రకటన సమయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 14:— కరెన్సీ కమిషను నివేదికమును ప్రకటించుటకు ముందు ఇండియాలో మారకమున తీవ్రమగు మార్పులు లేకుండ జేయుటకు అందులో ఒకభాగమును నెప్టెంబరు సామ్రాజ్యసభలో ప్రవేశపెట్టుటకును నివేదికమును ప్రకటించుటకు మున్యవ్యవధి యుండరాదని ఇండియా ప్రభుత్వమునకు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువు తెలియజేసెదరాయని కామన్వెల్థలో నేడు సర్ ప్రాంతం న్యూక్ గారకు ఈసంగతు లన్నియు బర్మెన్ హెడ్ ప్రభువును బాగుగ తెలియునని వింబర్ట్ ప్రభువు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను.

కెయిరో వాయువార్తా కార్యాలయము

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 14:— సామ్రాజ్య వాయు వార్తా కార్యాలయముతో జరిపదుటను కెయిరో వార్తను వాయు వార్తా కార్యాలయమును విక్రయించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించరని కామన్వెల్థలో నేడు వోమర్ ప్రభువు ప్రకటించెను. కాని ఇప్పుడే పనికిరాదు. వాయువార్తా ప్రచారములో గొప్పమార్పులు గలుగుటచే అది ప్రాతనినది.

ఈజిప్టులోనున్న కార్యాలయముతో సంబంధములేకుండ గనే మనము అప్రేలియాతో మాట్లాడుచున్నారము. ఈజిప్టు వాయువార్తా కార్యాలయమువలన నష్టమునున్నది. దీనిని కొన్నవారు పోస్టాఫీసు వాయు వార్తా ప్రచారముతోడను, యూరప్రుండమునందున్న దానితోడను పోటీసల్ప జాలదనిరి.

జపాన్, చీనా భారత కారిక పరిస్థితులు

విచారణసభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జూలై 14:— చీనా జపానుదేశములకంటె ఇండియాలో కారిక పరిస్థితులు బాగున్నవను సంగతిని మొన్నటి కారిక మహాసభలో అనిరని చెబుచును అవిషయమై విచారణ సబ్బుటకు జపాను చీనా భారతసభను గావించవలెనని కామన్వెల్థలో రాబర్టు ఎంగెగారు నూచించ దీనిని ఇండియా ప్రభుత్వమునకు చెబుచునని వార్తాత్తమొనర్చిరి.

నూతనకనడామంత్రివర్గము

అట్టావా, జూలై 14:— బింగుప్రభుని ఎదుట నూతన మంత్రులు ప్రమాణమును గైకొనిరి. ప్రధానామాత్యుడు విదేశాంగమంత్రి పార్లమెంటు అధ్యక్షుడు—మెయిగ్ గారు, ఆర్థికమంత్రి—ఆర్. బి. బెన్సేటుగారు, రక్షకమంత్రి—హ్యూ గ్రిగారు, ప్రభుత్వమంత్రి—సర్ జార్జి పెర్సె, వాణిజ్యమంత్రి—చాప్లెయిన్ గారు, సుంకములమంత్రి—హెచ్. హెచ్. స్టీవెన్సు, మొయిగన్ గారు ఎన్నికలలో నుండుటచే ఆతనిస్థానే సర్ హెన్రీ డేలుగారు ప్రధానామాత్యుడగు నుందురు. నెప్టెంబరు మాడవ వారములో ఎన్నికలు జరుగవచ్చును.

సుక్కూరు ఆనకట్టు

దొరతనముయొక్క ప్రకటన

బాంబాయి, జూలై 14:— సుక్కూరు ఆనకట్టు, కాల్య ప్రాజెక్టు లెంతవరకు సాగినదియు చెప్పయ గవర్న మెంటు ప్రయోచెను.

1923 జూలై 1-న లేదీన ఆనకట్టు, కాల్య స్కీము ప్రకారముగ పనులుజేయుట ప్రారంభ మయ్యెను. కావలసిన వస్తువుల చాకగ పనిజేయుటకు బ్రాడుగేజీ రైల్వే జేయుట పను అభివృద్ధి నొందుచుండెను. ఆనకట్టు పనులందు బనిజేయు వారల కిండ్లపనుపాయములు గలుగజేయుటకు రెండు పట్టణములు కట్టబడెను. పవరుకొరకు విద్యుచ్ఛక్తిని తయారు జేయు రెండు యంత్రములు స్థాపింపబడెను. త్రి వ్య వల సిన 1600 మైళ్లతో పోల్చి చూచినయెడ కాలునూ త్రివ్యుట మందముగ నున్న దని దోపచేసినను మొత్తముమీద సంశ్లేషికరముగ నున్నది. 1600 మైళ్లు మేనుకెనాలు, 3700 మైళ్లు బ్రాంచి కెనాలులు త్రివ్యవలసి యున్నది. 1927 మార్చి మాసంతమున కు 3.7 కోట్ల రూపాయలు వ్యయ మయ్యెను. అంచనాప్రకారముగ మొత్తముమీద 18.35 కోట్లు యాపనలకు వ్యయము జేయబడును. (అ. ప్రె.)

కారిక సమెకు సహాయము

జమైన్పురము కార్మికులు 10 పౌనులంపుట

బాంబాయి, జూలై 14:— జమైన్పురము కారిక సంఘమువారు అఖిలభారత ప్రేమియునియనువారికి సమ్యదాదుల సహాయార్థము 10 పౌను లంకిరి. అ. ప్రె.

వాతావరణస్థితి

1926 నలి జూలై నెల 15-వ, తెది గురువారము

ముఖ్యస్థానాలు	అనంతపురము	కర్ణాటక	కర్ణాటక	కర్ణాటక	కర్ణాటక	కర్ణాటక
కర్ణాటక	కర్ణాటక	కర్ణాటక	కర్ణాటక	కర్ణాటక	కర్ణాటక	కర్ణాటక
గోపాల్ పూర్	88.3	79.4	...	2.83	—	6.68
విశాఖపట్టణం	87.4	75.2	0.04	6.15	—	0.81
కాకినాడ	85.1	76.0	...	14.78	+	6.97
మచిలీపట్టణము	85.2	76.8	0.26	6.57	—	10.8
కర్నూలు	89.8	78.5	...	8.62	—	1.85
బళ్లారి	89.8	76.2	...	8.24	+	0.57
అనంతపురం	7.06	+	8.82
కడప	98.4	82.2	...	6.96	+	2.03
నెల్లూరు	94.2	78.8	...	4.46	+	1.60
మద్రాసు	96.6	79.3	...	2.35	—	1.30
కడపూరు	98.8	78.4	...	1.82	—	1.40
నీలము	98.9	78.0	0.05	4.87	—	0.35
కోయంబూర్	89.4	74.3	...	1.90	—	0.46
తిరుమనాపల్లి	103.6	70.2	1.77	8.71	—	1.64
నాగపట్టణము	95.5	73.7	...	0.88	—	1.85
మధుర	98.1	78.7	...	1.85	—	1.08
పాంబర్	88.8	78.4	...	0.09	—	0.34
తిరునల్వేలి	0	—	0.75
తిరువేంగుడు	84.1	77.4	...	14.58	—	2.74
కొచ్చిన్	84.9	77.7	0.01	46.99	+	6.51
కాలికట్టు	89.0	76.5	...	49.75	+	0.47
మంగళూరు	86.0	76.8	...	48.21	—	8.76
బెంగళూరు	86.3	68.7	...	8.46	—	1.56
మలకార	73.2	62.6	0.02	89.95	—	6.59
కొడైకనాల్	67.4	68.7	...	8.96	—	2.68

సక్కూరులు:— మచిలీపట్టణములో 0.26 వర్షించెను. విశాఖపట్టణములో చినుకులుపడెను. మేఘములు పట్టణముగ నున్నవి. మచిలీపట్టణములో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. పగటివేడిమి దక్షిణమున 6 నుండి 7½ డిగ్రీలు తక్కువ. విశాఖపట్టణములోను కాకినాడలోను రాత్రివేడిమి 3½ డిగ్రీలు తక్కువ.

డక్కన్:— మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రతతక్కువ. కర్నూలులో పగటివేడిమి 2½ డిగ్రీలు తక్కువ. రాత్రివేడిమి 3½ నుండి 4½ డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. నెల్లూరులో పగటివేడిమి 2½ డిగ్రీలు తక్కువ. స్థానికచినుకులే పడవచ్చును.

ఎస్. ఆర్. యు. సాపూరు.

వాతావరణాస్త్రజ్ఞుడు.

ఇవికొసాదు దుండగములు

పాట్నా మహమ్మదీయులు

పాట్నా, జూలై 14:— ఇవికొసాదును వారీయనుచు రులును గావించిన దుండగములను అసమ్మతిని చెబుటకు పాట్నాలో నున్నీలు పియాలుకూడ ఒకనాడు దుఃఖిదినము నాచరించిరి. యం. యల్. ఏ. ఖాన్ బహదూర్ నవాబ్ మహమ్మదు యిస్మాయేల్ గారి ప్రోత్సాహమువలన జేయుమిది కూరి తమ దుఃఖమును చెబుచును ఊరేగింపుగా బయలుదేరిరి. మూలా నా హజరత్ హాజీషా మహమ్మద్ హాబీబుల్ హూల్ సాహెబుగారి అధ్యక్షతక్రింద సార్వజనికసభ యొకటి కూడెను. హెడజాజీ పరిస్థితులను చెబుచును ఆఫలముల యొక్క మాహాత్మ్యమును గూర్చి మహమ్మదు జెప్పిన మాటలను గట్టిగా నమ్మువలసి నదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. హెడజాజీ నంటి పవిత్రస్థలమునండి ఆటనుంటి దుండగిండెను తొలగింపవలసినదని భగవంతుని ప్రార్థించెను. అచ్చటిభగవంతులకు అసమ్మతిని చెబుచును యీ విషయమున జోక్యము కలిగింపుకొని సహాయము చేయవలసినదని యితర మహమ్మదీయ రాజ్యముల నడుగుడు తీర్మానములు గావించబడెను. (అ. ప్రె.)

మహాత్ముని స్వీయ చరిత్ర

హరియొక పరాభవము

బొంబాయి, జూలై 12:— ప్రెటోరియా ప్రయాణముందు తనకు గలగిన అనుభవముల నిన్న ప్రాంతిని "నవజీవన్" పత్రికయందు మహాత్మాజీ వ్రాసెను. బాహ్యమైనదిగా జూహాన్ బాగ్ నగరము బోవుటకు మహాత్మునకు బండిలో నోటీసు లేదు. బండిలోని వాని ప్రక్కను బయట కూర్చుండఁగలసి వచ్చెను. కొంత దూరము ప్రయాణము సాగిన పిదప చుట్ట కాల్పులు కొక ప్రయాణికుడు గాంధీ మహాత్ముడు హత్యపరచునను నకు వచ్చి తనకాళ్ల దగ్గర కూర్చుండ వలసినది చెప్పెను. అందుల కంగీకరింపక, తన కాళ్ల వద్ద కూర్చుండఁదలయు, అప్పుడలవ బోయి మార్పుండెననియు మహాత్ముడు చెప్పెను. తన యీ ప్రకారముగా నాఅనగ్గులని యెల్లయిండ్ల నన్న చెక్కసార్లు ఆరము చెంప కాముల గొట్టెను. నాచేయి పట్టుకొని లాగ నారంభించెను. నేను మాగ్గున్న ప్లయ వద్ద గల యిత్తడి ఉచల బట్టుకొంటిని. ఆరడు నన్ను సిందించుచు ప్రోయించు కొట్టుచుండెను. కాని నేను ను ప్రయ కిమన్నానీక యుంటిని. ఇతర ప్రయాణికులు ఆడు నచ్చిన తోడనే గాంధీగారిని చుట్ట కాల్పుకొనుట కింత అల్లరి చేసిన ప్రయాణికుడు ఉరకుండెను. మరొక నవుకరు నతిథి లనకాళ్ల వద్ద కూర్చుండఁగలసినది ఆజ్ఞాపించెను. తుమకు గాంధీజీ జూహాన్ బాగ్ వద్ద జేరెను. ఇచ్చట కూడ అయినను హోటల్ లోనికి రావీయలేదు. నేను ఆల్బర్ట్ గారినిగాలితో బాగ చేయవలసి వచ్చెను. ప్రెటోరియాను బోవుటకు మొదటి దిగిరి టిక్కెట్టు సుపాదించుటకు నారొమ్మి చిక్కుల పాలైన పిదప తుమకు మునుపటి దినుసు రాత్రికి గాంధీ గారు ప్రెటోరియా చేరి.

రాజరాజేశ్వరి ఉత్సవము

హిందూ మహమ్మదీయ పోరాటము

ఒకడు చనిపోయెను. 40 మందికి గాయములు కలెను. కలకత్తా, జూలై 15:—నగరమున ఉత్సవము జరిగింది. హిందూమహమ్మదీయ పోరాటము నేటి ఉదయ 10 సంధి వింతెను. ఉరేగించుటకు హిందువులు రాజరాజేశ్వరిని బయటకు దీసికొనిరాగానే మహమ్మదీయులు లాటిలతో వచ్చి హిందువులను, ఉరేగించు ప్రయముగజరపించుటకు ఎచ్చిన పోలీసువారల వైపును మహమ్మదీయులుండెరి. పోలీసువార యుధముల ప్రయోగించిరి. అల్లరివలన ఒకడు చనిపోయెను. పోలీసువారితో సహా నలువదిమందికి గాయములు కలెను. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూలై 15 హరిసన్ రోడ్డునందు బయలుదేరి పెల్లెటలు అగన్నాకు వెడలుటకు ఉత్సవము బయలుదేరెను. ఏదీయలవాసములో అల్లరులు సంభించిన మిశ్రమయెదుటకు ఉత్సవము సమీపించుచుండ, ప్రక్కసందుల నుండి నామమ్మదీయు లాకస్మికముగ వచ్చి ఉత్సవము ముందుకు పోకుండ దారియం దడ్డుగ వచ్చిరి. ఉత్సవముతో వచ్చుచున్న భారతీయ పోలీసువారికి యేమియుదోచలేదు. కాని యూరపియును సార్లెంటు ఆడువచ్చినవారిని ఎదుర్కొన వారు చెల్లెలచెదరైరి. కాని వెంటనే సయ్యదసాలి, మొదలగు ప్రక్కసందుగ నుండి రాళ్ళురము ఉత్సవముపై గురిపెను. ఈ సందులను చాల వరకు మహమ్మదీయులే నివసించుచున్నారు. రాళ్లవర్షముచే చాలమంది హిందువులకు గాయములు కలెను. అప్పటినుండియు ఉత్సవమందు జనసంఖ్య క్రమముగ బెరుగుచుండెనను ప్రజలు శాంతముగ ఉత్సవమందుగలకు. ఉత్సవము మిశ్రమగు మూటను పెల్లెటలు అవెన్యూ, బీడనుబీడ్, చిట్టోపూర రోడ్డు, హరీసన్ రోడ్డు గుండ ఉత్సవము జరుపుటకు దొర నము ఉత్సవపుయిచ్చెను. తొమ్మిది గంటలకు ఉత్సవము గమ్యస్థానమును జేరెను. కాని దారిపొడుగునను అల్లరులు బరిగెను. పోలీసువారు గాయము దగిలినవారల కాసుప్రతికి గొంపోజుటకు యేర్పాట్లు గావించిరి. పరిస్థితులు చెయిజారలేదు.

అసాసియేటును వెను ప్రత్యేకతలి

కలకత్తా జూలై 15:—వైద్యకళాశాల అనుపత్రియించు వైద్యకళాశాలను నొందుచున్నవారిలో ముగ్గురు హిందువులను ఒక మహమ్మదీయునును, దెబ్బలమూలమున జనిపోయిరిని అసాసియేటును వెను విలేజిరి యిటీవలి విచారణలన దెలియుచున్నది. పోలీసు కనిస్టేబుల్ సహా 50 మంది అనుపత్రియించుగలరు. యిందులో ఏద్యరకు తుపాకి దెబ్బలు దగిలెను. తిక్తనవారలకు లాతి దెబ్బలు పోట్లు తగిలెను. అమ్మతోలాలుగ ఒకహిందువును పొడిచి చంపిరి చనిపోయినవాని కేదము పోస్టుమార్టము పేయవోటునకు గొంపోబడెను. వైద్యకళాశాల అనుపత్రియించు వైద్యకళాశాలను 6 మందిలోను 18 మంది హిందువులు గు 45 మంది మహమ్మదీయులును గలరు.

పోలీసు కమిషనరుకు టోపి

ముద్దాయికి 4 నెలల కఠిన నరకము

బొంబాయి, జూలై 14:—పోలీసు కమిషనరువద్ద ఆరు నెలలు 50 రూపాయల సహజ. విన మోని లూయిగారి కేసు లేట చివరకు వచ్చింది. ముద్దాయి కమిషనరుకు వ్రాసుచేసెను. కమిషనరు ముద్దాయినున్న రికార్డులను లెకల వైపులసినదని గోరగా ముద్దాయి దానిలకు లెకలముందు చాల సులభయోగ కుంస్తుచున్న కాబట్టి నాకను దొందలదనియు కోరిరి. ముద్దాయి తానేయు ప్లేటుమెటు నియతదనియు కేసుగలది బిబ్బగియున్న స్పాన్లంకు లాభ్య డిస్కను చేయలేదనియు తాను క్లయముగా ప్రభుత్వము నిమిత్తమక సాంఘికనాడు కాదుమచ్చుడనియు చెప్పెను. దొంగ చంకము చేసినది సాధనమేకాని దిద్దినయోగము చేయవలసలేదు. తానిదివరలో లెంప వర్తమానులు వైరునుండుండెనని బిబ్బ కొనెను. న్యాయాధికారి యాదాకి 4 నెలల కఠినమరకము విధించెను. (అ. ప్రె.)

బందిపోట్లు పశువులను

తోలుకొన్నిసోవుట

ఒక నర్తాను ధైర్యనాహుములు

బందిపోట్లు చాలించి చంపబడిరి

విజయపుర, జూలై 14:—ప్రెటోరియానని పశువులను బందిపోట్లుగూర్చి తోలుకొని వచ్చుచున్నగా వెనిక పోలీసు న మాదారు కర్తారు సోమ భద్రభూషణ వజారిగారు కొలఁదలకొనికేలుల సహాయంతో గిరూండ్లవద్ద పశువుల తిలగవో పోరాటములు బందిపోట్లకు చంపారించి కొందరను చంపి చేసెను. (అ. ప్రె.)

వత్రికా స్వీకారము

మహమ్మదీయులు

ఈశా, జూలై 15:—సంధ్యంపులము నాల్గసంధికకు కృష్ణజ్యోతిసంబంధించి. ఒది అగ్గలను ప్రకటించుటకు వచ్చిరి చందా మూడునెలలకు ఒక (2-0-0) రూపాయలు. మట్టికోస్తా పనిమట్టు భాగవతియు, కేనోపనిమట్టు, రామయ్య, శ్రీ, నాయుస్థలి, విరాటానూరుకన్న కిడాతో న్నాపినిసభ, తిలగలిక్కిలీనా మమ్మలలో ఉద్వేగము, శ్రీరామనమ, ధారా పురొత్తనము, ఉడిపి మమ్మలలో సభలు, సత్యవిజయవార పురాణము మున్నగువాక్యములందుకలె. బలయువాగు మహ్మజనరలు, తిరువలిక్కిలీ, మదరాసు అని వ్రాయలేను.

నామోపాధ్యాయుడు

ఇది మాడునెలల కొకసారి అంగ్రమున వెలువకను బండికి సంపులము ముకరించుక నూ కార్తాలయుము నలంకరించినది. నర్సన్నపేట రేంజీ ఉపాధ్యాయ సంఘమువారచే నిది ప్రకటించబడుచున్నది. లక్ష్మీనర్సన్నపేట నాప్రత్యుల శ్రీయుత టి. విరాటయ్యగారు సంపాదకులుగా నున్నారు. నాలుచందా పదిఅకాల మార్కెట్. విడిసంచిక వెల రు 2-0. ప్రకృతి యగకతలు, ఉపాధ్యాయసంఘ వార్షికోత్సవము, కృష్ణాతాననీతోద్యోగము, ఉపన్యాసము, స్వాగతపద్యములు మున్నగునవి దీయందుకలవు. వలయువా రిటుల వ్రాయవలెను. టి. విరాటయ్యగారు, ఎడిటరు, లక్ష్మీనర్సన్నపేట, గంజాంబిల్లా.

స్వస్థరప్రకాశిని

మాడవసంపుటము మాడవసంచిక జూన్ నెలలో వెలువడినది. దీనిని కృష్ణజ్యోతి నందుకొంటిమి. స్వస్థరప్రకాశము, అగ్గిధారము, సరభూమి (సాంఘము) అను వ్యాసము లింప్రకటించబడెను. సాలుచందా రెండు (2-0-0) రూపాయలు వలయువారికి ల వ్రాయవలెను. "మాడేజరు స్వస్థరప్రకాశిని, బృందావనం, కీతోపకృత పాప్ట, నుచరాను.

అనంబి ఎన్నుకలు

కాంగ్రెసు జాతీయవాదిగ బి. దాసుగారు ఎన్ను

కొనబడుటకు నిలవ నిశ్చయించిరి

పాట్నా, జూలై 14:—ఉత్తరప్రదేశ్ నందుండి కాంగ్రెసు జాతీయవాదిగ అనంబిసభ కెన్నుకొనబడుటకు బి. దాసు, ఎమ్. ఎల్. ఎ. గారు కల్పించిరి. ఉత్తరప్రదేశ్ రాష్ట్ర కాంగ్రెసు కమిటీ తీర్మానమును రద్దచేయవలసినది కలకత్తాయందు జరిగిన బరిక్కుల కమిటీసహాకారముల అసీలు సరాకరింపబడెను. కాంగ్రెసు ప్రమాణమును నిశ్చయించు దాసుగారిచిత్త మంగీకరింపబడుచి. కానుపురం, కీల్లీ, పాట్నాలందు జరిగిన అఖిల భారత కాంగ్రెసు కమిటీ మిటింగులందు దాసుగారు కాంగ్రెసు ప్రమాణమును ఏకఁటి ప్రతినిధించిరి. (అ. ప్రె.)

అలహాబాదు హైకోర్టు ఆకింగు

ప్రధానన్యాయమూర్తి

కా|| సర్ సెసెర్ నాలు అధికారము స్వీకరించెను. అలహాబాదు, జూలై 15:—సర్ గ్రెమెపుట్టు మిస్సినారి స్థానే అలహాబాదు హైకోర్టు అడ్వీంక ప్రధానన్యాయమూర్తిగా|| సర్ సెసెర్ నాలుగాను నెను అధికార సమ స్వీకరించిరి.

అలహాబాదు, జూలై 15:—ఈజిప్టు శ్రీయు, విన్యా వ్యాపకమును శ్రీక్షకకొను నామెయు నను ఒకే అబ్దుల్ హమీదు నులేవన అను నామె అలహాబాదు సందర్శింప నున్నది. హారిత దేశ సాంఘిక విద్యాపరిస్థితుల స్వీకరము దేశికొనుట కామెంగాడెను వచ్చెను. (అ. ప్రె.) అలహాబాదు, జూలై 15:—ప్రధానమంత్రి సర్ జేజబహదూరు సుప్రసానెను నడలెను. (అ. ప్రె.)

బేకే బే స్క్రీము విచారణ

సర్ గ్రెమెపుట్టుమియర్పుగా రద్యక్షులుగ

నియమింపబడిరి

బొంబాయి, జూలై 14:—అలహాబాదు హైకోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి సర్ గ్రెమెపుట్టుమియర్పుగా రద్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి మార్కెట్ న్యాయమూర్తి

బొంబాయి, జూలై 14:—బొంబాయి హైకోర్టు న్యాయమూర్తిగ నియమింపబడిన ఎన్. ఎన్. పటోకాడుగారు ఆపీలువక్షులుగా నేటినుండి బరిజేయ (సారంభించిరి. న్యాయవాదులు మారినన్యాయమూర్తిగ లభించెనెరి. (అ. ప్రె.)

టాంపు కోర్టు విచారణ

ఏంగను యింపిరివిం కంపెనీ సాక్ష్యము

కలకత్తా, జూలై 15:—ఏంగన కోర్టుకోర్టు ఎదుట సాక్ష్యమును పోషులపై రక్షణము మోస్తూ జేయవలయునని ఉత్తర్వులువారికోరికకు ఏంగను యింపిరివిం కంపెనీ బలపరచెను. (అ. ప్రె.)

జీవ కళ్యాణమాజన సభ

కలకత్తా, జూలై 14-15 తేదీలలో సమావేశము కానున్న కన్యకుమారి. భువ ఆంగ్లచేతలో అన్ని ప్రాంతములనుండియు కన్యకుమారి వచ్చుచున్నవని కానవచ్చుచున్నది. ఆహ్వానములలో జేరువారు త్వరము నూదించుచు ముందుకు వచ్చుచున్నారు. అందుచే అన్ని రంగులకు పిలగునట్లు సాధ్యమైనంత కృషిచందల గీతించివలెగా నేర్పిటు చేయడమైనది.

Table with 3 columns: Item, Quantity, Price. Rows include: రాజపోషకులకు, పోషకులకు, సహాయకులకు, అధిమానులకు, సభ్యులకు.

1. ప్రై సభ్యులొకాడు కన్యకుమారిలము, కవిశ్రీయలయు పండితసమావేశము జరుగును. లెను లెను గ్రంథములను పండితులు ప్రెండ్లు అండు కంపెనీ ప్రాప్తయిటరు గూడవలి రానుబ్రహ్మం చాచరిగారి కేర దంపగోరుచున్నాము.

11. ఓదార్థ ప్రసంగసభ (Parliamentary debate) యొంటి జరుగుచున్నది. దీ.కి సంబంధించిన యావద్విషయములు వ. రా. రా. శ్రీ, జంపాల సాంబయ్య చాచరిగారి కేర దంపగోరు పంపవలయును.

111. వ్యవసాయ ప్రదర్శనము. ఈ ప్రదర్శనమందు సర్వవిధములగు వ్యవసాయక విస్తూసామగ్గులు అనగా నాగళ్లు, పాటలు మొ|| పరిముట్లు. ఇతర ఎరువులు పుష్పఫల జాతులు ధాన్యములు వలయు వడుకు నేరబట్టలు, నూలు వగైరాలు) అన్నియు ప్రదర్శించబడును. ఈకాశిను ఆమెరికాదేశమున కేసి విద్యనభ్యసించి వచ్చిన వ. రా. రా. శ్రీ మాగంటి బాపి నీడు చాచరిగారు ఏర్పాటుచేయుచును. పంపవలసిన పస్తువులకు మాగంటి బాపి నీడు చాచరిగారు, ప్రెండ్లు అండు కంపెనీ బెజవాడ అలి వ్రాయవలయును. కావున ఉదారు లెల్లరు ఈ యున్ననుమునకు దోడ్పడ గోరుచున్నాము.

సూతక్కి రామశేషయ్య,

సంఘాధ్యక్షుడు.

గూడవలి రామబ్రహ్మం,

సంఘకార్యదర్శి.

18-7-1926 నరసాపురం, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

అరఖానులో తుపాను

నవంబరు 84,955 రూపాయలు

ప్రభుత్వభవన నవంబరు మాత్రము
44,955 రూపాయలు

రంగూను, జూలై 13—అరఖానులో తుపానువలన గల్గిన నష్టము రూ 84,955 లు. ప్రభుత్వ భవనములవలన నష్టము రూ 44,955 లు. మిగిలిన 40 వేలు జిల్లా సంఘముల నష్టము. తాత్కాలికముగ పాకలు చేయుచున్నారని పని జరుగుచున్నది. దుక్కిపశువులు తెప్పించుటకు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి. దున్నడము ప్రారంభమైనది. విత్తులు సరఫరాచేయుచున్నారు. పాలములకు నష్టము లేకపోయినను గట్లన్నియు తెగిపోయినవి. గుమారు కోజునకు 40 మంది అలతెంగయ మాండ్లాకోడుపై పనిచేయుచున్నారు. జూను 22 వ తేదీకి 3 మరణములు తెలుపబడినవి. కలరా వచ్చినను భయమువలన రక్షకముగా ఒక డాక్టరును పంపడమైనది. (అ. ప్రె.)

రంగూను నగర పోలీసు దళము

రాజప్రతినిధి యభినందనము

రంగూను, జూలై 13:—రంగూను పోలీసువేదికపై బర్మా ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుచు నిట్లనిరి. “నివేదిక వారు చేసిన అత్యద్భుతమైన పని తెలుపుచున్నది. నగరము చాల చాక చక్కము గలదని చెప్పక చెప్పవచ్చును. రాజప్రతినిధి అందఁడను అభినందించుచు కమిషనరుగారిచే “పేర్కొనబడినవారిని అధికము అభినందించిరి గవర్నరుగారు అభినందించుచున్నారని కమిషనరు వెల్లడగుచు చేసినపనికి అంభినందించుట నావలనగుదు. కమిషనరుగారు అభినందించిన అనేక పరిస్థితులలో నైపుణ్యముతో ప్రవర్తించిరి. (అ. ప్రె.)

లైసెన్సు పొందనిలాటరీ ప్రచురణ

పత్రికా సంపాదకుడును ప్రచురణాధిపతులపై కేసు

(స్వ కీ య వి లే ఖ రి)

బొంబాయి, జూలై 14:—“హిందూస్థాన్ ఆటోమోటార్ ఇంజనీరింగ్” పత్రికా సంపాదక ప్రచారము ఇందు లాభము లాగుచు గాఢపై లైసెన్సు పొందని లాటరీ ప్రచురించినందులకు కేసు చేయబడినది. ముద్దాయిల తరపున వకీలు వ్యాఖ్యానింపవలెనని వాయిదా కోరగా ప్రతికూటి ఆక్షేపించి చెప్పవలెనని వాయిదా వేయబడినది. వారి లాటరీ మోర్చిలో జూను 30 వ తేదీన తీయబడుననియు టికెట్టు 1 రూపాయి మాత్రమే ననియు మొదటి బహుమానము రూ 10 వేలనియు టికెట్టులకు ఏకైకము కావలె ననియు ప్రభుత్వముచే అంగీకృతము గాని లాటరీని ప్రచురించెను కావున ఇండియన్ పీనలుకోడు క్రిందకు వచ్చెడు కేసును చేసినవా డయ్యెను.

రాజరాజేశ్వరీ రీయూరేగింగు

కలకత్తా, జూలై 14:—రాజరాజేశ్వరీ రీయూరేగింగును కేంద్ర ఉదయమున ఇదివరకు తాను కాంక్షను చేసిన త్రోవనే తీసికొనిపోవుటకు పోలీసు కమిషనరు అనుజ్ఞ యిచ్చినట్లు అస్సాసియేటెడు ప్రెస్సువారికి తెలియచున్నది. అసలు త్రోవను మార్చుచు కమిషనరు క్రిందటి నెలలో ఒక యుత్తరు విచ్చి యుండుటచేత ఈ కేసు గింగు పు ఏర్పాటు చేసినవారు అసంతృప్తులై దేవీవిగ్రహముల మనడివాజాలందు మోటారు లారీలలో విడిచిపొయియుండిరి. అటుపిమ్మట మేజిస్ట్రేటు యొక్క ఉత్తరువుచే నావిగ్రహములు అవి యిదివరకున్న చోటికి గొంపొబడినవి. (అ. ప్రె.)

మహమ్మదీయులకు ఖుజ్జ విగారివినతి

కలకత్తా, జూలై 14:—సాంఘిక పోరాటములకు గూర్చి రాజప్రతినిధితో మాటాడుటకై సిద్ధుబాబోయిన వి.కె. ఖుజ్జ విగారు కేంద్ర రాజరాజేశ్వరీ యుత్సవ సమయమున దొడ్ల న్యాయాధికారి గవర్నరు కాంతముతో సుండువలసినదని అలహాబాదు నుండి రాజరాజేశ్వరీయులకు వివరములను పంపారు. దొడ్ల యుత్సవమున కొందరపడినట్లయిన నేమియుచేయజాలమనియు నిట్టి యిక్కట్లుల నెదుర్కొనవలసి రావచ్చును ఓర్పును సహనమును వహించి యున్నట్లయిన జనులనుగూర్చి గాంధీజీగారు వచ్చుననియు జ్ఞాపకముచేసినవలసి ఓని పీరు చెప్పుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్ర నాటకలోకము

శ్రీ శతావధాని కాళీ కృష్ణాచార్యులవారి

సంభాషణలు

బింబవిచారము

ప్ర:—బింబస్థానము, నాటకరంగమున కలిగింపవలె నన్న నేమగును?

ఉ:—బింబమును హరిశ్చంద్రులనీ, నాటకరంగము నకు పిలిపింపవలెను.

ప్ర:—అట్లు ప్రదర్శించిన, నది నాటకమునా?

ఉ:—ప్రదర్శించుట చూచినవెనుక, నేమగునో?

ప్ర:—హరిశ్చంద్రుడే హరిశ్చంద్రపాత్రను ధరింప, ప్రేక్షకులవలన కావచ్చును?

ఉ:—అదియు, హరిశ్చంద్రుడే కావచ్చును.

ప్ర:—అన్యథా, సంభవింపమాడదా?

ఉ:—మాడకేమి? అది యెట్లుమాడునో యిదియు నట్లే మాడును.

ప్ర:—తనకథను తానే ప్రదర్శింప నది యెట్టి నాటక మగును?

ఉ:—తనకథను తానే ప్రదర్శించు నాటక మగును.

ప్ర:—అది నాటకలక్షణమునకు విరుద్ధముకాదా?

ఉ:—అట్టిలక్షణము గల నాటకమే యభిప్రాయమో నది యానాటకలక్షణమునకు విరుద్ధ మెట్లగును?

ప్ర:—తదన్వయము, తదనన్వయముగ ప్రదర్శింపబడుటేగదా నాటకలక్షణము?

ఉ:—అవును.

ప్ర:—అట్లను పాత్రధారియు, పాత్రయు నొకడే యగుమండ నన్యత్వమేద?

ఉ:—1 పాత్రధారియు, 2 పాత్రయు, యనుటయందే గల యన్యత్వము.

ప్ర:—అన్యత్వము ప్రకృత మెన్ని విధములు?

ఉ:—రెండు విధములు. 1 స్థితిగతము, 2 వ్యక్తిగతము.

ప్ర:—స్థితిగతభేదము సంగీకరింపవో, నేమగును?

ఉ:—హరిశ్చంద్రుని పురవాసస్థితియు, కాళిపురవాసస్థితియు, నొకటియగును.

ప్ర:—కాన కేవలము, హరిశ్చంద్రుడవలెను, తత్సాన్నిధిత్వముగదని అర్థమ?

ఉ:—అయాస్థితియందును హరిశ్చంద్రు దర్శనమున తప్ప, కలుగదని యర్థము.

ప్ర:—కాన, అన్యత్వము యీహరిశ్చంద్రుని స్థితుల యందు యత్కృతము?

ఉ:—పరస్పర స్థితిగతము.

ప్ర:—ఉదాహరణ?

ఉ:—రాజ్య, రాజ్యభ్రంశాది స్థితి (భేద) కృతము.

ప్ర:—కాన హరిశ్చంద్రుడే తన వనవాసస్థితిని ప్రదర్శింపవలెనన్న నేమికావలెను?

ఉ:—నటుడుకావలెను.

ప్ర:—నిరంతరము సంతియేనా?

ఉ:—తాను సహజముగ, వనవాసముం దున్నప్పుడు తప్ప.

ప్ర:—అస్థితియు నాటకమునా?

ఉ:—కాదు.

ప్ర:—ఏల?

ఉ:—(1) అందు అన్యత్వమును (2) అనన్యత్వభ్రమ కల్పనమును రెండును లేకుండు.

ప్ర:—ఇందు అనన్యత్వభ్రమ కల్పనమేల లేదు?

ఉ:—సహజస్థితి యగుటచే, అనన్యత్వభ్రమ సంకల్పనమే యసంభవముగలచేత.

ప్ర:—అట్లుననే అనన్యత్వ మెందుగలదు?

ఉ:—తనయందే.

ప్ర:—హరిశ్చంద్రుడే, తన స్థితిభేదమును ప్రదర్శింప నందు అన్యత్వము; అనన్యత్వభ్రమజనకత్వము మెందుగలదు?

ఉ:—హరిశ్చంద్రుని, తత్వవర్తనమునను, పూర్వస్థితి యందు అన్యత్వము, అనన్యత్వ కల్పనయందు (2) అనన్యత్వభ్రమ జనకత్వము కలవు.

ప్ర:—అనన్యత్వభ్రమ యెన్నివిధము?

ఉ:—ప్రయత్న సిద్ధము.

ప్ర:—ప్రయత్నమే నాటకత్వ నియామకమునా?

ఉ:—ప్రయత్నముత్రముకాదు; ప్రయత్నసిద్ధి.

ప్ర:—ప్రయత్నమునను, నాటకమునను అవిసాభావము చెప్పదగునా?

ఉ:—ప్రయత్నమునకేకాదు, దానికిని నని చెప్పదగును?

ప్ర:—ఈ ప్రయత్నమునకు చిహ్నమేమి?

ఉ:—ప్రయత్నముగ కనపించు కుంఠయే. (ఒక విలేఖరి)

రావుసాహెబు బడేటి వెంకట్రామయ్యనాయుడు

గారికి కొన్ని ప్రశ్నలు

1. మీరు రాజోపురాసనభి ఎన్నికలలో ఒకస్థానము నకు నిలిచితిరి గదా? మీరు జిప్సిసుపార్టీ కార్యదర్శివదనికి రాజీనామా యిచ్చితిరా?
2. మీరిప్పుడు ఏపార్టీ తరపున నిలబడుచున్నారు.
3. మీ కార్యక్రమము ఏదీ?
4. మీకు ఉద్యోగావేతనగలదా?
5. పెనగొండలో జరిగిన మహాసభలో మిమ్ములను ఆ భ్యర్థిగా నిలువవలసినదిగా సభవారు తీర్మానించిరా? దయచేసి ఈ ప్రశ్నలకు సగు తరమిచ్చి మాసందియములను తీర్చురని కోరుచున్నాను.

గతా వెంకయ్య

9-వ కమ్మ మహాజనసభ

సాహితీ రంగరావుగారు, కొంకణి, చీరారు కమ్మవారి గూర్చి చేసిన ప్రకటన 13-వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికయందు గాంచి ఆహ్వానసంఘమువారు కడుసంతసించినారని యందుమూలముగ తెలియచేయుచున్నాను. వారికి తొమ్మిదవ కమ్మమహాజనసభ బెజవాడలో యీ సంవత్సరము ఆగస్టు 14, 15 తేదీల జరుగునని మనవిచేయుచున్నాను. ఆసమయమున వ్యవసాయకవస్తుప్రదర్శనము, కమ్మవిద్వాంసుల సన్మానము మొదలగునవి జరుగును. వివరములకు యెప్పటికప్పుడు ఆంధ్రపత్రికయందు జూర కోరుచున్నాను. ఈ సంవత్సరము జరుగనున్న మహాజనసభకు మధ్య పరగణాలనుండియు, కమ్మమహాజనులు విచ్చేయుచు భూమిచనలు కనబడుటచే, సంతసించుచు యిందుమూలముగా సరకు రాష్ట్ర వాగులకు కమ్మమహాజనుల నాహ్వానించుచు, సాహితీ రంగా రావు గారు యీ దినపత్రిక వినవానును అచ్చటగల కమ్మప్రముఖుల చిరునామాలకు అంశతయ్యునో, వారందరకు విడివిడిగ ఆహ్వానముల పంపుదు మని మనవిచేయుచున్నాను.

గూడవల్లి రామబ్రహ్మం,
ఆహ్వానసంఘ కార్యదర్శి, బెజవాడ.

వెంకటగిరి క్లబ్బు

నెల్లూరు జిల్లాలో వెంకటగిరియందు జరుగు టెన్నిసు పంచెములకు దరఖాస్తులు జూలయి 25 వ తేదీలోపల పంపవలెను. ఆటలు ఆగస్టు 1 వ తేదీ నుండి జరుగును. నిరుడు గెల్చినవారు సింగిల్స్-బి. కామేశ్వరరావు. డబ్బుల్స్-కె. బ్రహ్మ సందరావు భాగస్వామి.

ఈఆటలలో గెల్చినవారి కిప్పబను బహుమతులు సింగిల్స్—

- (1) రూ 200 వెండిగిన్నె మూడు ఏండ్లు వరుసగ నెల్లూరుకి వెంకటగిరి రాజాగారి బహుమానము (2) గెల్చినవారికి రూ 80 వెండిగిన్నె. రాజా వెంకటరాయణు బహుమారు వారి బహుమానము (3) చివర వరకు వచ్చి ఓడిపోయినవారికి రూ 20 గిన్నె రాజా కృష్ణయ్యచంద్ర బహుమారు వారి బహుమానము. డబ్బుల్స్— రూ 80 మిగిలిన రెండు వెండిగిన్నెలు కాళహస్తి రాజాగారి బహుమానము (2) చివర వరకు వచ్చి ఓడిపోయినవారికి రెండు ప్యాంటులు.

గయూ మంకొట్లాట

గయ, జూలై 14:—హిందువులకు సంబంధించినమొక చోట స్త్రీలను నిలువబెట్టబోవగా నిన్నరాత్రి నాడిగంజిలో హిందూ మహమ్మదీయ కొట్లాట యొకటి జరిగెను. నలుగురికి గాయములు తగిలెను. (అ. ప్రె.)

జాబ్బులు

శంకరమరము-పొన్నూరు

కృష్ణాజిల్లా తలసూత్రాలకా పండులపర్రు గ్రామ కాపురముల ప్రస్తుతం బాటలతలకా పొన్నూరులోనున్న కొత్తపల్లి మార్కెట్ వారాంతర భార్య శత్రువత్తు వరల్ నా కాయలమ్మగారు యాగ్రామములో వారి కష్టతీతమైన య 2 కుముల భూమిని 50 గజముల స్థలమును యందులోయున్న 3 గదుల పెంకుటిల్లు వెనుక ముందు పంచ నుమారు 6 వేలు ఖరీదుగల ఆ స్థిని యాశ్వరార్యముగా శంకరమరమును పేరుతో 3-7-26 వ తేదీన దానపత్రమును వ్రాయించి యిచ్చిరి.

ఇందులో శంకరప్రతిష్ఠ కావలసియున్నది. అన్నిటికిని భవము మూలముగా కాన ఆంధ్రమహాజనులు శక్తికొలది ప్రవృత్తమును జేయ ప్రార్థించుచున్నాము.

వారణాశి వీరరాఘవస్వామి

కవితాసమితి

పైసమితి స్థాపించబడినట్లుగ విక్రమ లాకరు పత్రికల యందు ప్రకటించినపై పలుతావులనుండి (ఇతరమండలముల నుండి) పెక్కురు యాసమితియందు విశాఖపట్టణ మండలేతరు లు చేరవచ్చునా? యని ప్రశ్నించుచు యావిషయమును ప్రక టించవలసినదిగ పలుజాబులు వ్రాయుచున్నారు. వారెల్లరకు ప్రత్యేకముగా జాబులు వ్రాయలేక పోయినందుకు తునిం చెదరు గాక!

కవితాసమితి కేవలము విశాఖపట్టణ మండల యవతులచే స్థాపించబడినను బాగా నేవకాయ తృప్తువాల్లెరు నేమండల మువాల్లెనను యందు జేరుట కభ్యంతరము లేదని యందు మూలముగ మనవిచేయుచున్నాము.

ప్రాత ఆస్పత్రికి విశాఖపట్టణము

పురిపండా అప్పలస్వామి కార్యదర్శి.

ఆంధ్రవాణి

ఆంధ్రవాణి సేటికి మూడుమాసములనుండియు వెలువడు చు లేదు. దీనికి కారణము లనేకములున్నవి. మది నిమ్మ శంక జాతీయపత్రికయగు కారణమున ప్రభుత్వవారు చర్యలను మితవాదుల పిరికితనమును, జస్టిసుపక్షవాదుల స్వార్థపరత్వ మును కులకక్షలను జాతికక్షలను, తీవ్రముగా ఖండించుచు కాం గ్రెసుయొక్క కార్యక్రమమును బలపరచుటచేత విశాఖపట్టణ ములో కొంతసాంధి పెద్దలకు మాపై కోపమువచ్చి మాపత్రిక యాయాలోలో నెప్పుడెప్పుడో జేసినందులకు మేము పత్రికను నిర్విఘ్నముగా నడుపలేకపోతిమి. రాజకీయభావములను పెం పొందించుటకు స్వరాజ్యలబ్ధికి పాటుపడుటకు అంతగా నను కూలమైన వాతావరణము విశాఖపట్టణములోలేదు. ఈపరిస్థితి లో మాపత్రికకు స్వంతప్రస్థు లేనంతకాలము మాపక్షులను సానుకూలముగా జరుపలేమని మాకు స్పష్టపడెను. ఈకారణ ముల చేత మేముక స్వంత ముద్రాలయమును కొని పత్రికను వి ర్విఘ్నము గా నడుపుటకు నిశ్చయము చేసి కొని ద్రవ్యసహాయమునకై ఆంధ్రలోకములోనుండిను కొంత మంది జాతీయవాదులను దానశిలరను దర్శించి కొంత ద్రవ్య మును పొందెడి ముద్రాలయమునకు కావలసిన సామానులను కొనితిమి. ఆంధ్రవాణి ముద్రాలయములో మాపత్రిక వెలు వడుట కింకను కొన్నిదినములు పట్టును. మాకు ద్రవ్యసహాయము చేసినవారిపేర్లను మున్ముందు మాపత్రికలో ప్రచురణ చేసెదము. కాసనసభ ఎన్నికలు పురపాలక సంఘములయొక్క ఎన్నికలు దేశమంతటను త్వరలో జరుగనున్నవి. ఆయాకారణ ము చేత ఆంధ్రవాణి ముద్రాలయములో పత్రిక వెలువడుటలో పున "రామాప్రస్థ"లో రెండుసంవత్సరములపాటు అన్వేషిం చి రాజోపు ఎన్నికలకు మాకు వీలైన సహాయముచేయ సాహ పించినాము. కొద్దిరోజులలోను మాపత్రిక వెలువడునని చెప్పు చు ఆంధ్రదేశమందును జాతీయవాదులను దేశభిమానులను స్వార్థకృతులను మాతో తోడ్పడమని పోషించుచున్నాము.

నివల రామమూర్తి

DO YOU KNOW

Do you know మీరు భజించు ఆహారము ఆకలిని పుట్టించునదిగా యుండవలెను. ఆకలి లేనియెడల మీరు భజించు ఆహారమునుండి మీకు పుష్టికలుగ దని మీకు తెలియునా?

కోకోజెముతో (Cocogem) తయారుచేయు ప్రతివస్తువయును రుచికరము గాను, మంచి ఆకలిని పుట్టించునదిగాను యుండును. అందుచేతనే మీరు దానితో వస్తువులను వండవలెను.

Do you know గురుత్వమైన ఆహారము మిక్కిలి తిన్నగా జీర్ణ మగుటచే అది పుష్టికరమైనది కాదని మీకు తెలియునా?

కోకోజెము (Cocogem) మిక్కిలి తేలికయైనట్టియు, త్వరలో జీర్ణ మగునట్టి ఆహారము. అందుచేతనే దీనితో వస్తువులను వండవలెను.

Do you know నేతితో వండబడిన వస్తువులనుండి కలుగు పుష్టి మంచి ఆరో గ్యమునకు తగినంత యుండదని మీకు తెలియునా?

అందుచే మంచి పుష్టి కలిగియున్నట్టియు, ఆహారమునకు పుష్టిని కలిగించునట్టియు ఈ మేలైన కోకోజెముతోనే (Cocogem) మీరు వంటచేసుకొనవలెను.

నేడేకోకోజెముతో (Cocogem) వంటచేయుటకు ప్రారంభించుడు.

9వ కమ్యూనికేషన్ల ఆహ్వానసంఘమున కొకమనవి

9వ కమ్యూనికేషన్ల ఆహ్వానసంఘమున విద్యార్థి ఎ స తి గృహమున ఆగస్టు 14, 15 తేదీలందు జరుగునని ఆంధ్ర, కృష్ణా పత్రికారత్నములయందు యిప్పుడే చూచినాను. మహాజనసభ కు ప్రసిద్ధింతు ముందు తెలుపనున్నాము అని వ్రాసిరి.

కమ్యూనికేషన్లను, స్వార్థత్యాగియ మధ్యరాష్ట్రముల లో స్వరాజ్యపాత్రి నాయకుడు అరు యాద్వగంటి రాఘవేంద్రరావుగారు తగు సమర్థులని నాయత్రిప్రాయము.

జరుగనున్న ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుకు ప్రబోధము చేయ గలరనిన్ని మన కమ్యూనికేషన్ల వృద్ధిలోనికి రప్పించ గల సమర్థు లని ఆహ్వానసంఘమును విషయపూర్వకముగా ప్రార్థిస్తూన్నాము. వీరి నామమే పేర్కొనెదరని నమ్ముచున్నాను.

దెండులూరు దేవిసేని వెంకట్రామయ్య

మద్రాసు లిటరరీ అకాడమీ శ్రీ నైటు స్కూలు చూపు

చెన్నైపురి, వేపేరి వాస్తవ్యులగు చదులవాడ నేకట రామయ్యగారిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— గత శనివారము (10-7-28) ఏతత్వకాలయందలి బాలురును తదితరులను 6-20 నిమిషములకు సమావేశమయిరి. రావు బహదూరు ఆర్. కృష్ణరావు భాగస్వామిగారి ఆధ్వర్యము యుండగా, చెన్నైపురి ఎన్. సి. సి. ఏ. బాపరింపెండెంతుగా రగు శ్రీమాన్ ఎన్. సి. రంగస్వామి అయ్యగారు 'భూతదయ' (శివకారుగ్రామము) గురించి మాజీకొల్లెటరకా మూలముగ హైందవు, బౌద్ధ, జైన్, క్రైస్తవ, మహమ్మదీయుల ఇతిహాస పురాణములయందు భూతముల నెల్లు ఆవరించుచున్నారను విషయమును గూర్చి ప్రండ భావయందు వెలిబుచ్చుచు, చిట్ట చివరకు 'అహింసాపరిమార్కర్మ' అను సంశ్లము దాని యర్థము తోటి బాలురచే చెప్పించిరి. అధ్యక్షు లగు రావుబహదూరు ఆర్. కృష్ణరావు భాగస్వామిగారి అంత్యోపన్యాసమయిన సిద్ధప కరతాళభాగములతో వందనపూర్వకముగ ఏతత్వకాల ప్రధానోపాధ్యాయులగు మల్లారాజు బండెప్పి రామ లింగయ్యగారిచే నిరుత్తురును మున్ముఖాలంకృతులయిన యనంతరము సభ జయప్రసముగ తి గంటలకు ముగిసెను.

(విలేఖరి)

సందరి తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ 0-8-0

ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటి ములు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతివారి, నున్నగా అద్దము లై ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నానాకు తేరును. ఈతైలము మంచి సువాసన దలిగి మిగడవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

తాడిపత్రి

(స్వకీయ విలేఖరి)

మ్యునిసిపల్ వ్యవహారములు

జూలై 18:— యం. బి. కొండప్పగారు తమ అధ్యక్ష పదవి అధికారమును రెవరెండు జకరయ్యగారికి డెలివేరు చేసి నారు. రెవరెండు జకరయ్యగారు ప్రస్తుతము జమ్మలమడుగులో నున్నారు. త్వరలోవచ్చి అధికారమును నిర్వహించురుగాబో లు! రాబోవు 18-వ తేదీన జరుగబోవు మ్యునిసిపల్ సమావేశ ము మీదనే ప్రజలదృష్టి నిలచియున్నది. కడచిన రెండు తేదీ ఇదివరలో మ్యునిసిపల్ ఉన్నత పాతకాలకు ప్రధానోపాధ్యాయుడుగ నుండిన మ. రా. శ్రీ. టి. యం. నరసింహారావుగారు చేర్మమకగారి పుత్రులమేరకు అదేస్థానములో గణితకాస్త్రు ఉపాధ్యాయుడుగ నుండు మ. రా. శ్రీ. వి. ఆర్. కృష్ణమూర్తి అయ్యగారికి చార్జీ ఒప్పజెప్పినారు. వీరిని ఉద్యోగము నడులు నట్లు చేరుమనుగారు ఉత్తరువునిచ్చినట్లు తెలియుచున్నది.

జిల్లామహాసభ

తొమ్మిదవ అసంతృప్త మండల మహాసభ ఈనెల ఆర, అగవ తేమలలో గుంతకల్లునందు జరుగుటకు ఏర్పాట్లు గావించ బడినవి. మ. రా. శ్రీ. సి. వి. యం. నరసింహారాజుగారు, యం. ఎల్. సి. గారిని ప్రెసభకు అధ్యక్షులుగ నుండుటకు కో రడిమైనది. ఆసమయమునకు ఆంధ్రరాష్ట్ర సంచార ఉపసం ఘమువారు యిచ్చికి వెచ్చుటకై శ్రీయు. టి. ప్రకాశంపం తులు గారిని కోరడిమైనది. అచ్చటనే ఆ, ఆ. తేమలలో జిల్లా వోల్టర్లసభ కూడ నొకటి జరుగబోవుచున్నది. దీనివల్ల ప్రజలలో కొంత ప్రబోధము కలుగుననుటకు సందేహములేదు.

ఎన్నికల ప్రచారము

జిల్లాలో ఎన్నికల ప్రచారము తీవ్రముగ కొనసాగు చున్నది. కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ నుండు శ్రీయుతులు సి. ఓ. రెడ్డి చిమలనాగుపల్లె నారాయణ రెడ్డిగారు జిల్లాలో తిరిగి ప్రచారము సూచుచున్నారు. జస్టిసుపక్షము అరపున అభ్యర్థులుగనుండు శ్రీయుతులు పి. కేశవస్వామిగారు తోపురు నారాయణరెడ్డిగారు కడు శ్రద్ధతో ప్రచారము సూచుచున్నా రు. మ. రా. శ్రీ. జి. రామేశ్వరరావుగారు కూడ విభి విరా మము లేక తాము ఇదివరలో చేసిన మేలును ప్రజలకు నచ్చ జెప్పుచు కాంగ్రెసువారు జేయు హితమునకన్న తాము ప్రజల కెక్కుడు హితము గలుగజేసెదమని చెప్పుచున్నారు. వీరికి కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠను కాపాడుటకై స్వత్రప్రతి నిరుత్తు కొనుటయే ఎక్కువ దేశోపమోదముగ నున్నది కాబోలు!

కాలమానము

వర్షములు శ్రేష్ఠ మాసాంతమునంచి ప్రారంభించుట సుఖనామకముగనున్నది. ఈతూలైన డామదేశిత మామండలము పదిలిపోవుగాక! తైతులు సంతోషముతో హలముల దుక్కు కొనుచున్నారు. విత్తనములు జల్లుచున్నారు.

గోసంరక్షణ

(సూర్యదేవర సంజీవరాయణంగారు)

గోవు పరమపవిత్రమైన పశువుగా జన్మించి ఎన్నో జీవులను జీవంపజేయుచున్నది. పాలమునకు ఎరువునిచ్చి, దున్ని నీరతోడి మరెన్నోవిధముల సహాయపడి జీవకోటికి ఆహారము నిచ్చుచున్నది. గోవు వ్యవభుము లేనిది మానవకోటి జీవంపజాల దని ఓకొకసారి వ్రాసెద. అట్టి గొప్ప వ్యవభుములను మాంస మునకై పలువురు హింసించి వధచేయుచుండుట మీ కెల్లరికిని తెలిసియ్యెను. వహాపకారియైన గో వ్యవభుముల వధించి మాంసమును భుజించుట ఎంతటి పాపకృత్యమో నే వేరుగా వ్రాయ నవసరము లేదు. ఇంతటి పాపకృత్యమునండి విడుగడ చేయుటకై ఆదటచట గోసంరక్షణసంఘము స్థాపించి పనిచేయ వలయు ననిన సుమారు పదివేల రూప్యము లైన నిలవయండ వారయిన. ఇంత ప్రైక్మున్న కటికవాని వాడిభద్రము వారికి వచ్చిన గోవులను ఒకమాదిరిగా సంరక్షింపవచ్చును. సంరక్షించి నను గోవులకు మేతవేసి మేపుట వగైరా పనులు చేయుట మిక్కిలి కష్టము. ఇట్టిపనులు చేయుటకు మిక్కిలి భూమియూ యుండు కావలయును. గోసంరక్షణ ప్రతిష్ఠలమున స్థాపించవల యును. ఇంత ప్రైక్ మండవలయునే ఎటుల నిర్వహించుట అన నవసరము లేదు. గోసంరక్షణ ఒకవర్తకరూపమున యుండ వలయును. ప్రభవమున రూ 500 లు యుండిన చాలును. మేత గ్రామాదులందు నిరంతరము వసూలుచేయుచుండవల యును. కటికరుకాణమున వధకు వచ్చు గోవునుమాత్రమే పరిక్షించి సంరక్షించవలయును. కాని గ్రామములోకి ఏ వేర గాడు వచ్చినను (మేము ఇన్నిటిని సంరక్షించుచున్నాము అని ప్రజలకు చూపి మోసగించుటకు గాక) వాని గోవును కొన గూడదు. వధకాలవద్దకు వచ్చు గోవుల నన్నిటిని తప్పక సంరక్షింపవలయును. సంరక్షించినవాటిలో మంచిగోవులండి ఎప్పుడు వేరమొచ్చిన అప్పుడు ఆకొనువాడు సంఘవర్తుల దివ్యకొని లిఖితపత్రము ఇచ్చిన వెంటనే అమ్మవలయును ఈ అమ్మటలో కొనువాడు రైతు అయియుండి పశువుల మేపువాడా యని కనుగొనవలయును. ఇటుల వర్తకరూప మున యుండిన అమ్మినవైక్ముతో మరొక దానిని సంరక్షింప వచ్చును. కాని కొన్ని వాటి నన్నిటిని నిలవయందుమండిన ఎన్ని లక్షలవైక్ముతో నైనను కటికవాని కృపామునుండి గోవును సంరక్షింపలేము. కావున గోసంరక్షకు లెల్లరు గమనించి గోవు లను బహుభాగ్రతగా సంరక్షింపవలయును. మరయు మేత సంపాదించుట బహుకష్టము. వసూలైనంతవరకు గ్రామాదు లందు రైతులవద్ద మేత ననూలుచేయవలయును. అయినను ఈ మేత చాలదు. కావున గ్రామాదుల రైతుల ఆచరణ సంసా దించవలయును. ఎటులనో మేత సంపాదించినను, సంవత్సరము నకు ఆరురూపాయలకు వైగా మేతతో అవసరము లేకుండా యుంచవచ్చును. విరికొలిలు అయినవెంటనే మాగాణిభూమిలో వచ్చిమేత, మోడుయంచును. వర్షాకాలమున పచ్చికబయళ్ళ లో అమితమైన గడ్డి యుండును. రైతుల ఆచరణతో మాగాణి భూములకు, పచ్చికబయళ్ళకు తోలి గోవులను మేపవచ్చును ఇటులచేసిన మేత కొన నవసరములేకుండి ఆరురూపాయలకు వైగా గోవులు మేయను. ఇటుల వైవిధ్యముగా వర్తకరూప మున గోసంరక్షణచేసి కటికవాని కృపామునుండి సంరక్షించి వచ్చును. స్వలాభమునకే పాటుపడువారలు గోసంరక్షణ చేయ లేరు. అట్టి సంఘములు వెంటనే రూపుమానును.

హోమామోపలి వైద్యము

(డాక్టరు యస్. సంజీవరాయణంగారు)

హోమామోపలి వైద్యము అగ్రోపతి ఔషధములనామము లకు సంబంధించినను ఆంగ్లదేశము, బెంగాలు రాజధానులందు గొప్ప ప్రఖ్యాతినిదియున్నది. అగ్రోపతి వైద్యమువారలు నాగు విమ, చేదు, నూది మందులు ఆయుర్వేదపు రస ఔషధములవలె గాక హోమా పతి ఔషధములు ఒహు రుచికరముగను, ఎక్కువ పనిచేయునవిగా యున్న నని అనుభవమున వ్రాయు చున్నాను. ఈ ఔషధము చేదు, పుంపు మొదలగు అరుచి గలిగి వాంతులను గలుగజేయుదు. ఇయ్యది అరుచి సహించలేని వారికి పరమాషధము. తిదితర వైద్యులవలె గాక ఔషధము లోగమనకు న్యతిరేకాషధము. వాడినను ఎట్టి అపాయము చేయవు. ఔషధము ధరలా చాక. మోతాదా ఒక ఔషధము, ఒక బొట్టుమాత్రమే. అయ్యది జ్యూనిలోని మెంకో అను పట్టామున 1755 సంవత్సరము ఏప్రియల్ 10-వ తేదిన జన్మించిన ప్రెథ్రిల్ శ్యామూల్ హానూన్ అను గొప్పవైద్యుడే కని పెట్టబడెను. తెర్నూసి, అమెరికాదేశములందు బహు నెక్కువ ప్రఖ్యాతితో అనుభవమునుండి ఒక్క యం వైద్యుడే డ్రీబ్బు లోనే 102 కి వైగా వైద్యులగుట గలవు 1895 సంవత్సరమున మహారాజా రజతోద్యోగ దర్బారు వైద్యుడైన జర్మనీ దేశముడు డా॥ హునిగ్ బర్గర్ ఈవైద్యము హిందూదేశమున వ్యాపింప జాల ప్రయత్నములు చేసెను. తిరుపతి ప్రెంచిదేశమును డా॥

టానర్ 1857 వ సంవత్సరము ప్రయత్నించెను. కాని విఫల మాయెను. పిమ్మట బెంగాలురాష్ట్రమున జయముపొంది మంచి ఫలితమున యున్నది. పెక్కురు బెంగాలున మిక్కిలి విజయము పొందుచున్నారు. వారలు ఆంగ్లభాషనండి వారి స్వభాష లోకి పాత్రముల తిరుమాదేసి వ్యాపింప చేయుచు న్నారు. ఆంగ్లదేశమున ఈ వైద్యము బహు తరగతుగా యున్నది. ఈ వైద్యము ప్రతిగృహిణి కేర్వకొని తన కుటుంబమును చక్కబెట్టుకొనవచ్చును. బహుతేలిక, ఇట్టి తేలిక వైద్యము ఆంగ్లదేశమున బహు తక్కువనండికి అనుభవమున యున్నది. కారణము ఈసంబంధక పాత్రములు ఆంగ్లమున లేకపోవుటయే. మరియు వైద్యులకుము లేకపోవుట కారణము. ఇట్టి వైద్యు లయములు పలుచోట్ల యుండిన ప్రతిగృహిణి మూడే కేర్వకొని తన గృహవైద్యము ఎక్కువ న్యయును లేకుండా చేసికొన వచ్చును. ప్రతి బాలుడు స్త్రీయు బహు తేలికగా కేర్వకొన గలిగి నంతతేలిక నీచున్నది ఈ వైద్యము. ఇట్టి వైద్యకళా శాలలు పలుచోట్ల యుండిన చాలా శ్రేయముని నా లెంపు. ఇందుకు ప్రధమమున ఆంగ్ల హోమియో పాత్రి ఏర్పరచ వలయును. పాత్రముల ఆంగ్లమునకు తర్జమా చేయవలయు. ఇట్టి కార్యమునకు పలువురు అత్యవసరము ఈ వైద్యభిమాను లెల్లరు వారి చిరునామాలు తెలుపుచు వారి ఉద్దేశ్యములను తెలిపిన అందరు కూడి చేయవలసిన కార్యము గురించి ఆలో చించుకొనుటకు వీలుగలుగజేసికొనవచ్చు నని నా శలంపు. కావున ఎల్ల హోమోపతి వైద్యు లెల్లరు వారి చిరునామాలు ఈ చిరునామాకు తెలుపగోరెదను. ఇవట తెనుగునామము లతో హోమా ఔషధములు దొరకును. సామాన్య లోగనివా రణవకము ఆంగ్లమున గలను. వెల 0.25-0.50 లు.

ఆంగ్ల హోమో ఫార్మసీ, తుమ్మపూడి.

దుగ్గిరాల పోస్టు, (సంబూరుజిల్లా)

వైద్యశ్రీ పునర్వివాహము

ఆంగ్లదేశములో వివాహములు శ్రీశ్రీదేశంగం పంతులు గారు ఆరంభించారు. తిరిగి ఈవిషయమై ఉపన్యాస మిచ్చారు. కష్టపడి మెంబర్లను చేర్చారు. ధనవ్యయంచేసి వితంతుకరణాలయం స్థాపించారు. దీనికోసం శాస్త్రం చదివారు. రజస్వల సంతరివివాహములు శ్రీపునర్వివాహములు వేదహితము లగు ఆంధ్రకు చాటించారు కొన్నివివాహములు చేశారు. కాని జయప్రసం కాలేదు. కొందరు కాదు చాలమంది అన్ని కులాల్లో ఒప్పుకోలేదు. ఎందు కనగా శ్రీ తపస్వతులు వన హిందువులకు శ్రీశ్రీ. శ్రీ తపి కాకపోయిన మసల్మాన్లు ఆచరణయం గుంచిన వని తెలిసినా శ్రీశ్రీ. ఇట్టి సీనియర్ 1921-వ సంవత్సరంలో వైద్యహాజనసభ విశాఖపట్టణంలో కూడినపుడు శ్రీశ్రీలకు పునర్వివాహములు చేయ నన్ను నని శీర్షానం చేశారు. దాన్ని అనుసరించే మొన్న మేళులో సంబూరులో ఒక వైద్యకన్యకు వితంతు వివాహము జరిగినది. ఆ సంగతి ఆంగ్లదేశమునకు శ్రీశ్రీకి కాదు. ఇట్టివల తిరిగి ఈ నెలలో ఏలూరులో మసల్మన్ వివాహము జరిగెను. ఈ రెండు పెండ్లిండ్లకు కొంచెం వారయ్యెను. సంబూరులో జరిగిన వివాహమునకు సంబూరు వైద్యులు రాలేదు వివాహమునకు పోయినవాండ్లకు వెలి వేస్తామని తెలిసింది పెద్దలు శీర్షానం చేశారు. శీర్షానమే కాకుండా కొంత మాదావుడి చేశారు. కాని పురవైద్యులవల ఆశేక్షముకు సంఘదౌర్జన్య మేమి చేయగలదు. శీర్షానమునకు 15 రోజులలోనే అంత్యక్రియలు పూర్తి అయ్యెను. ఇక ఏలూరులో జరిగిన వివాహం యు పురవైద్యులు చాలమంది పాల్గొనిరి. అందు వైద్యసంఘసభ్యులు, పలుకుబడిగలవారు ఉండిరి ఇచ్చటకూడ న్యాయులు ఒకసభ గావించిరి. పాపం విలెతువివాహములు చేసినవారిని పోవేయవలె నని వారి అభి ప్రాయం కన్యకావ్యూహి స్వత్రంలో మీటింగు. మీటింగుకు పెద్దలు, చిన్నలు అందరు వచ్చారు. పెద్దలకు భయంవేసింది. ఏమంటే మీటింగులో చిన్నవాండ్లతో కూడితే పర్యవసానం ఎక్కువ తేలుతుందో. ఈవివాహములు మంచిది అనే వాండ్లే ఎక్కువ పుంటాకేమో అని వాపం. మీటింగునదరి వెల్లి శ్రీయుత మోతే గంగరాజుగారి యింట్లో రహస్యముగా మీటింగు పెట్టారు. ఏ కొద్దిమంది శీర్షానాలు చేశారట. మీటింగు చిన్నయము పత్రికాముఖులందు పెద్దగా వ్రాశారు. ఈ శీర్షానాలు వారంరోజుల్లో పటాపంచలై ఎచ్చటది అచ్చట ఎగిరిపోయినాయి. తిగిరి ఏలూరు అందరు కలకారు. ఇదివరకు కంటే యిప్పుడు ఇంకా ధైర్యంగా వున్నారు. పెండ్లి అయినతరువాతి విలెతువివాహములను గురించి శ్రీ మోతే నారాయణరావుగారి అభ్యుక్తి తీరేంద గొప్పమీటింగు జరిగింది. అంటూలే నిర్బంధవైద్యమును గురించి చాలమంది ముచ్చటించారు. శాస్త్రము సమ్యక్తించినట్లు కనుబరిచారు. హిందూ సంఘమునందు యీ దురాచారమును నిర్మూలం చేయాలని, ఇకపలకులువాండ్లకు దోహదపించాలన్నట్లు ఏలూరు వైద్య యువకులు ఆవేశం చూపించారు. ఆవేశం కాదు. సంతోషం

కూడాను. పెద్దలు వైకి కేకలువేసినా తిరిగి తమతోనే కలిశా రని మరి సంతోషం. ఇతర కులాల్లో పాపం, యానిలెంతు, వివాహములు చేసుకొన్నవారు ఒకకాఖగా వున్నారు. వైద్యు ల్లో అట్లాకాదు. అందరు ఒకటి. ఏకగ్రీవంగా అందరు ఒప్పు కొన్నారు. వీళ్లకువాండ్లకు ఏమి వారలేదు. కొన్నివిషయాల్లో మా వైద్యులు వెనుకగానే వున్నారు. కాని ఈవివాహవిషయం లో మాత్రం అందరకు మా వైద్యులమే ఆగ్రహీయముగా వున్నది. వీరిని చూచి యితరకు కూడ అనుసరిస్తారు అను కొంటాను. వైద్యులను అందరికన్నా ముందంజవేయవలెయడం బాగుండదు. మరచిపోయినా ఇంకోసంగతి కూడా! అందులో కూడా మేమే ఫస్టు. ఇతర దేశాలు అంటే ఇంగ్లండు, అమె రికా, జపాను మొదలైనదేశాలకు వెళ్లినవాండ్లున్నారే వాండ్లను బ్రాహ్మ్యం ఒకమో సరుగా చూస్తాడు. చాటుకుండా భోజనం పెట్టేవారు. ప్రైవేటుపాట్లకు పిల్వేవారు కొందరు. ఇట్లాంటి దొంగ పిలుపులు లేకుండా రాజమార్గాన చూకులం లోని వాండ్లు ఇతరదేశాలకు వెళ్లితే రానిస్తాం. మాలో ఎవరికి యీ శిప్పులేదు. వైద్యయువజనులారా జన్మధ్వజమెత్తుడు. సాంఘిక సంస్కరణములందు మీరే ముందంజవేయుచున్నారు.

ఇంక న సేక వితంతువివాహములు జరిపి మతనాయకుల మత్తును పటాపంచలు గావించుడు. ధన్యులగండు.

దరిశి చంచయ్య,

అగ్ర్యతుడు, వైద్యసంస్కర సంఘము.

శ్రీరామ బాలభక్త పుస్తక భాండాగార

తృతీయవారికోత్సవము - రాజమండ్రి

శ్రీ శ్రీయనామ సం॥ శ్రీకృష్ణ బ 30 అమావాస్యదిన మున రాజమహేంద్రవరమున శ్రీరామ బాలభక్త పుస్తక భాండాగార తృతీయవారి కోత్సవము పండిరి వీరన్నగారి మార్గపట్టులో జరుగుటకు మారుగా వర్ణాంకముచే గ్రంథాలయ భవనమున జరుపబడెను. తత్సభకు అగ్రవైద్య నహాసభ కార్యదర్శులను శ్రీయుత యలవర్తి కుబ్జారావు బి. ఏ. బి. ఎల్ వారాధిపత్యము వహించిరి. ప్రధమమున మ. రా. శ్రీ కంచర్ల లక్ష్మణారావుగారు భగవద్భాగవత జేసిరి. తదనంతరమున అగ్ర్యతులు ప్రారంభోపన్యాస మిచ్చిన తరువాత గ్రంథాలయ కార్యదర్శి తీగెల శ్రీరామలంగారు సంవత్సర కార్యనివేదికను సభ్యుల కందరకును వినిపించిరి. తదుపరి మ. రా. శ్రీ తలవర్తి చెంచుపున్నయ్యగారు గ్రంథాలయాభివృద్ధిని గొనియాడుచు, పాశ్చాత్యులు గ్రహించు మేధాసంపత్తి భారతీయులు గ్రహించి వారభ్యసించు యంత్రములను భారతీయులు గ్రహించుటయు వికసిత్యమును కలిగియుండుటయు, మనదేశీయు లెప్పు డెట్టి యుత్తముజయములను గ్రహించుచుందురో యప్పుడే మన భారతీయ చాన్యత్యమును నహించునని పంతులు గ్రంథాలయ మున నెట్టి గ్రంథములను పఠించవలయునని పండిత మునున్న గ్రంథాలయాభిమానమును వెల్లడించుచు పరనాలయమునకు వా డిజపుస్తకములకై రు 5 లు (అయిదురూపాయల) విరాళముల నిచ్చెనమని నడివి విరమించిరి. తరువాత ధూళిసాళి సీతారామయ్యగారు పరనాలయాభివృద్ధిని శ్లాఘించుచు గ్రంథాలయ ము వలన గలుగు మహోపకారములను వెల్లడించుచు మృగును ధర పద్యగద్యములతో సభారంజము గావించి దేవాలయము లను గ్రంథాలయమున లను పోర్చి వేర్వేరు కవులచే రచింపబడిన భక్తిరస పద్యములను జరుపుచు నొకగంట యువన్యసిందిరి. తదనంతరము మ. రా. శ్రీ పొట్లూరు అప్పారావు పాఠకులు పుస్తక భాండాగారాభివృద్ధికి సహాయ విద్యాభివృద్ధికి గల తారతమ్యమును పద్యగద్యములతో సభాసదులను రంజింపజేసి, బ్రహ్మశ్రీ చల్లా సూర్యనారాయణశాస్త్రిగారిచే గ్రంథాల యాభివృద్ధినిగూర్చి రచింపబడిన శ్లోకములను చదివిరమించిరి. తదుపరి మ. రా. శ్రీ కోరుకొండ బుచ్చిరాజుగారు గ్రంథాలయ మెట్లు అభివృద్ధి గాంచునో చెప్పుచు గ్రంథాలయమునకు పుస్తకములను సంపాదించుటయు, చందాదారులకు జేర్పించుట యు, నూతన పత్రికలను తెప్పించుటయు ఎల్లప్పుడు సభ్యులను గ్రంథాలయమున పఠించు శీర్షానాలు చేయవలెననియు శుద్ధి విరమించిరి. పిమ్మట వైద్యశిఖామణులైన మ. రా. శ్రీ నాళం పట్టాభి రామారావుగారు వర్తకులెల్లరు యీపుస్తక భాండా గారమునకు తోడ్పడవలయునని పలుకుచు భాండాగారమునందు తిరుకుగల యభిమానమును వెల్లడించుచు, రు 10 లు (పది రూప్యములు) విలువగల సద్గ్రంథముల నిచ్చెదమని శిష్టి విర మించిరి! తరువాత సజ్జ వేంకట్రావుగారు రు 2 లును సభా ధ్యక్షులు రు 10 లును పుస్తకములకై విరాళము లొ స గిరి. పిమ్మట సభాధ్యక్షులు తమ అంత్యోపన్యాసమునందు పురవా సులకు సంఘసభ్యులను గ్రంథాలయాభివృద్ధికై పాటుపడవలయు నని ప్రోత్సహించి సభ జయప్రదముగా జరిపిరి.

(ఒకవిలేఖరి)

గొప్ప మోసగాళ్ళు

15-5-26 తేదీన ఉదయం 7 గంటలకు మా మురారి గ్రామమునకు 25 సం|| ప్రాయముగల యొక యపరిచిత యౌవనుడు వచ్చెను. మేముందరము వానిపేరు గ్రామము మొదలగు సంగతుల నడిగితిమి. అతడు దీనాలాపముతో నిట్లనెను. "నా పూరు తెనాలి తాలూకాలో నందివెలుగు. నాది కమ్మకులము. నాపేరు నిమ్మగడ్డి రామారావు. నాతండ్రిపేరు నిమ్మగడ్డి నాగభూషణం చౌదరి. నాతండ్రికి నేను తప్ప మరి సంతానములేదు. మాకొక గొప్ప రైతుమిల్లును 400 ఎకరముల భూమియు ఉన్నది. నా అత్తవారిది కూడా నందివెలుగే. నా తల్లిదండ్రులతో ను, యత్తవారితో ను జగడవాడి కలకల్పూరులో రెండవవివాహము జేసికొనుటకుగాను రు 3800 చేబట్టుకొని యిద్దరు స్నేహితులతో బయలుదేరగా దారిలో నన్ను మోసగించి నాడబ్బు వస్త్రములను దొంగిలించినారు. నాతండ్రిగారు వచ్చువరకు నన్నాదరించవలెనని దీనాలాపముతో ననెను. ఆతని దీనాలాపము లాించి దుర్మార్గువృద్ధుడును, కమ్మవారునగు ఆళ్ల రాయుడుగారతనిని మిగుల యుదారభావముతో ఆదరించుచువచ్చిరి. వారిగ్రామమునకు దీసికొని వెళ్లెదనగా యాతని తండ్రివచ్చి వారి స్థితిగతులు యిక్కడ చెప్పేవరకు వెళ్లనని ఖింపునకు లాడుచుండెడివాడు. ఇట్లు 10, 15 దినములు గడచినతరువాత రామారావు స్వగ్రామమునుండి 22 సం||ల ప్రాయముగల నొక బ్రాహ్మణ యౌవనుడు మా పూరికివచ్చెను. ఆతడు రామారావు స్నేహితుడననియు, రామారావు తండ్రియితనిని వెదకుటకు వెళ్లిననియు, తప్పకుండా యిక్కడకు కొద్దిరోజులలో వచ్చి తనకుమారుని దీసికొనిపోవువరకుననియు ఆయన వచ్చువరకు ఆపుజేయవలసినదియు జెప్పెను. మరియు నాతడు కూడా రామారావు చెప్పినట్లే యాతని స్థితినిగురించి జెప్పుకొని వచ్చెను. యాడవదినమున నాతడు వెడలెను. ఇంతలో వానికి జబ్బుచేసి చనిపోవుటకు సిద్ధమయ్యెను. ఘనవైద్యునిచే వాని జబ్బును మరలించితిమి.

తదనంతర మునగాది 24-5-26 రోజున ఆళ్ల రాయుడుగారి కుమారుడు వీరన్న కొకబాబు నందివెలుగునుండి వచ్చెను. అది విప్పి చూడగా రామారావు భార్యయొక్కయు, నాతని తల్లియొక్కయు చేవ్రాళ్లుండెను. కాని వారి గ్రామములో వాకబుచేయగా దానిని రెండవార్యాయమువచ్చిన బ్రాహ్మణుడు వ్రాసినట్లు తేల్చెల్లమయ్యెను. ఆబాబులో తన కుమారుని తప్పకుండా వారి ఊరు దీసికొని రావలయుననియు ప్రయోగపు ఖర్చులిచ్చి తగిన మర్యాద జేసి పంపుదుమనియు, వారికి రామారావు చెప్పినట్లుగా 400 ఎ|| భూమి గొప్ప రైతుమిల్లున్నదనియు వ్రాసియుండెను. నాగభూషణంగారి రైతుమిల్లు ముద్రయు, వారి పైబిలాసము ముద్రించియుండెను. ఈబాబునుజూచి గ్రామములో చాలమంది నమ్మిరి.

మరుసటిరోజున ఆళ్ల వీరన్న తనకు వచ్చిన బాబులో నున్న సంగతులన్నియు యదార్థములని విశ్వసించి కుమారు నెల దినములుండి తనతో సహాదర్శితిగా మెలంగుచున్న రామారావుని బ్రతిమాలి నందివెలుగునకు దీసికొనివెళ్లుటకు స్థిరపరచుకొనెను. నన్నుకూడా సాయమురాలసిన దని కోరగా వల్లెయంటిని. అప్పుడు మేము మువ్వరము శుక్రవారము సాయంత్ర మారు గంటలకు రాజుమహేంద్రవరము చేరుకొంటిమి. అచ్చట ఒకడు క్రొత్తబట్టు కొనిపెట్టులసిన దని బ్రతిమాలగా రు 6 విలువగల ఖద్దరుచావును గొనిచ్చినాడు. తరువాత స్టేషనుకు వెళ్లితిమి. అచ్చటికి బండి రాత్రి 12 గంటలకు వచ్చును. అచ్చటనే కొంతతడవు నిద్రించితిని. అంతట్లోవారిరువురును ప్లాట్ ఫారముమీదకు వెళ్లి మాట్లాడుకొనుచుండర్చులో వీరన్నను నమ్మించి వానిచేతని నుండిన 6 కాసు లెత్తు బంగారపు గోడి మురుగుల జెను రామారావు తనచేతికి తోడుగుకొనెను. ఈ సంగతి బెజవాడ వెళ్లువరకు నాకు తెలియనేలేదు. సిగ్ నల్ అయినవెంటనే మేల్కొంచి బెజవాడకు మూడుటిక్కెట్లును గొంటికి. నందివెలుగువెళ్లవలెననిన కొలకూరుస్టేషనులో దిగవలెను. అక్కడకు నందివెలుగు మైలుమార్గములో నున్నది. కొలకూరుకుటిక్కెట్లు లేనందున బెజవాడకు మాత్రమే దీసికొంటిమి.

ఉదయం 4½ గంటలకు బెజవాడ వెళ్లితిమి. రాత్రియంతయు మేల్కొనియే యుంటిని. ఎందుకనగా వాని చర్యలు నా కనుమనమును గల్గించినవి. కొలకూరుకు టిక్కెట్లు నిమిత్త మాత్రమే వెళ్లుటకు సిద్ధబడెను. కాని నే నందుల కొప్పుకొనకనేనే వెళ్లితిని. వారిరువురను యొకచోట యుంచినాను. నా వెనువెంట నాదగ్గరకు వెళ్లి టిక్కెట్లు దీసికొనునని నెపపెట్టి వీరన్నతో జెప్పి రైలుదిగి మాముమయ్యెను. నేను టిక్కెట్లు కొని కంపార్టు మెంటుదగ్గరకు బోగా వీరన్న యొకడేయుండెను. రాజారాజేంద్రుని యడుగగా నానిమిత్తమే వెళ్లివాడని చెప్పెను. అప్పుడు మే మిరువురము స్టేషను అంతరము వెదకగా వాడనుపడలేదు. అతనిదగ్గర మురుగులు నా బంగారపుగొలును తప్ప రొక్కమేమియు లేనందున వాటిని బెజవాడలో విక్రయించునని దలంచి పట్టణములోకి వెళ్లినాను. లోకల్ పో

లీసువారితో యీసంగతి జెప్పగా యది రైల్వేపోలీసువారి ద్యూటీయని జెప్పిరి. అచ్చటికి బోగా లోకల్ వారిదిగాని మాది గాదని వారనిరి. ఇంతలో ఉదయం 11 గంటలకు బ్రయ ను వచ్చినందున తిన్నగా నందివెలుగువెళ్లి రామారావు స్థితిగతు లగురించి వాకబు చేసినాము. ఆ యూరిలో నిమ్మగడ్డివారింటి పేరుగలవారు తేరశియు, నాగభూషణం చౌదరిగారిది దానికి చేరునగ్రామమనియు, వారికి మగసంతానము లేదనియు తెలిసి నది. అప్పుడు మేము రామారావుయొక్క రూపమును యీ క్రిందివిధముగా నెరిగించినాము. వాడు ఎర్రగాను బక్క పలుచగాను పొడవుగా నుండును. బంగారా క్రాపింగున్నది. కాళ్లుచేతులు పొడవుగాయున్నవి. నడమనపుడు క్రింగులా డుతూ కాళ్లు ఎత్తిఎత్తి నడచును. మరియు వాని ఎవకుచేతి మీద రామారావు నాయుడని పచ్చబొట్టున్నది నాయుడు అని ఎందుకనగా మాయూరిలో చిన్నపిల్లలందరు నాయుడని పిలుచుకొను అలవాటుచే చిన్నతన ను యావిధముగా పొడిపించుకొన్నాననెను. 25 సం||వయస్సు. అప్పుడా గ్రామస్థులంద రాశ్చర్యమిస్తులయు వాడు కమ్మవాడు కాడనియు, బ్రాహ్మణుడనియు, వాడిపేరు పెద్దిరాజుల రామమూర్తియనియు మురారికి దర్శిలాను వచ్చినవాడు కేశవరావనియు, ఆబాబును వాడే వ్రాసినాడనియు, ఆరుసంవత్సరములక్రిందటనే రామ మూర్తి పారిపోయినాడనియు, వాని తల్లిదండ్రులు చనిపోయి వాడని తలంచి ఊరకుంకిరినియు, 2-3 సార్లు జెయిలుకు వెళ్లి నాడనియు మొదలగుసంగతు లన్నియు చెప్పిరి. ప్రళంభమున యిటువంటి మోసగాండ్లు యీ కలికాలమున బయలుదేరు చున్నారగాన ఎవ్వరు పైని యామనాలు చెప్పిన మనిషి ఎచ్చటికి వచ్చినను జేరనిద్యక తక్షణము పోలీసువారికి బిప్పజెప్పిని దేశమున కుపకారము జేసినవా రగుదురు.

చక్కా నూకరాజు

ఆంధ్రజనసంఘము - ఖరగపురము

ఖరగపురము బి. యల్. రైల్వే కంపెనీవారి ముఖ్య పట్టణము. ఈ యూరిలోని కట్టడము లన్నియు రైల్వేవారివే. వారే ప్రజల సౌకర్యముకొరకు మెట్రిక్యులేషనువరకును చదువు చెప్పే ఇండియన్ హైస్కూలులాంటి టి : టి : టి : చినారు. ఊరిలోని బాలు రందరకును సరిపోకపోవుటచేత, స్కూలెటిల్ మెంటులో ఒక ప్రైవేటుపాఠశాల యొకటియు, బాలికల కొక ప్రైవేటు పాఠశాల యొకటియు యీనడుమునే కట్టించినారు.

ఇక్కడ ఒకటవ తరగతిని మెట్రిక్యులేషను అందురు. ఆఖరు ఓసమాల తరగతిని పదియవ తరగతి యందురు. మనవైపు వలెనే ఒక్కొక్క తరగతి కొక్కొక్క సంవత్సరము పరిమితి గలదు. పది మొదలు ఐదవ తరగతివరకును హిందీయందే బోధనము జరుగును. ఇంగ్లీషు మాదా చెప్పెదరు. పది తొమ్మిది తరగతులందు తెలుగుకూడా నేర్పెదరు. కాని యెనిమిదవ తరగతిలో తెలుగులేనందున, ఆ చొక్క సంవత్సరములోనే ఫ్రెంచి, తొమ్మిది తరగతుల హిందీ మాదా మన తెలుగు కుర్రవాళ్లు నేర్చుకోవలసి ఉంటుంది. హిందీతోపాటు తెలుగు మాదా చెప్పించబడిన దని యిక్కడి తెలుగువారు కోరుచున్నారు. ఈ యూరిలో కుమారు సగముమంది తెలుగువాళ్లే ఉన్నారు. తెలుగునందు అభిమానముగలవాళ్లు స్వదేశము పంపించి తమ పిల్లలకి చదువు చెప్పించుకోవలసిందే. స్వదేశముగా బడిపెట్టుకుందుకు జాగాలేదు. రైల్వే సరిహద్దులవలె బడిపెట్టికే ఉపయోగములేదు. తప్పని సరిగా హిందీకి చదువుకోవలసివచ్చుటకీ 448 ను బడిపిల్లలలో 125 మంది ఆంగ్లము హైస్కూలులో చదువుకొంటున్నారు. చదువుకోవలసిన వయస్సులో వున్న పిల్లలందరికీ బడిలో జాగాలేదు బాలికాపాఠశాలలో తెలుగే చెప్పరు. ఇంతమంది ఆంగ్లము గల ఖరగపురములో వారిపిల్లలకు విద్యాసౌకర్యము లేకపోవుట విచారము. అధికార్లు దేవభాష లలో విద్య నేర్పించే యేర్పాటు చేయమని విన్నవించే పని ఆంధ్రనాయకులచే యున్నది. అడిగేవారుంటే గాని ఇచ్చేవారెవరు. ఆంధ్రజనసంఘమువారి రొక్కవిక్కపము పంపగా ఇంకొక తెలుగు తరగతి తెరుచుటను సూచి ఆగోచించబడును అని జవాబిచ్చిరి.

ఈలాంటి విషయములు జేడికెక్కుండా ఆందోళన చేస్తూ ఉంటే గాని కొనసాగవు. కనుక ఆంధ్రనాయకులు లేరు యూనియనువారు, ఆంగ్లము మాదా పథులచేసి విన్నపాలు పంపి అధికారులకు తమ కోర్కెను తెలియజేయువలసి ఉంటుంది.

దేవరాజు సీతారామస్వామి.

గౌరవకార్యదర్శి.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1996-వ సం|| జూలై నెల 15-వ తేదీ గురువారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 58 ౫౦ మొదలు 78 ౦౦ వరకు		
బియ్యముబస్తాలు		
మమమ తెనాలిబి ,, ప 48 గలవి రు 12 8౦ 18 ౦౦		
నెల్లూరిబి ,, డిటా ,, 14 ౦౦ 15 ౦౦		
డిబ్బి ,, డిటా ,, 15 ౦౦ 16 ౦౦		
రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 ౦ 9 ౦౦		
నవ్వులు ,, ,, 20 ౦౦ 24 ౦౦		

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 8౦ 12 8౦		
పెనగలు ,, డిటా ,, 12 8౦ 18 8౦		
పెనలు ,, డిటా ,, 14 ౦౦ 15 ౦౦		
మినుములు ,, డిటా ,, 16 8౦ 18 ౦౦		
ఉలములు ,, ర 164 ,, 6 8౦ 9 ౦౦		

3. నూనెపప్పులు.

నవ్వులనూనె బా 1-కి ,, 150 ౦౦ 162 ౦౦		
నెయ్య మ 1-కి ,, 14 ౦౦ 25 ౦౦		
కొండాపురంపేరునెనగపప్పుబా1కి ,, 58 ౦౦ 62 ౦౦		
ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 ౦౦ 58 ౦౦		
వేరునెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 187మి.కొ.నూనె 182 ౦౦		
అమునము బా 1-కి ,, 98 ౦౦ 100 ౦౦		

4. చిల్లరపప్పులు.

చాయపనుపు బా 1-కి ,, 70 ౦౦ 75 ౦౦		
కూరపనుపు ,, ,, 28 ౦౦ 85 ౦౦		
మిరపకాయలు(గుంటూరిబి) బా 1కి 188 ౦౦ 140 ౦౦		
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45		
కాళహస్తపాయకట్టు ,, ,, 50,55		
జెల్లము బా 1-కి రు 40 ౦౦ 60 ౦౦		
చింతపండు బా 1-కి ,, 28 ౦౦ 54 ౦౦		

5. ఇనుము.

పల్లారకం బా 1-కి ,, 80 ౦౦ 82 ౦౦		
చవరం ,, 29 ౦౦ 81 ౦౦		
రవుండు ,, 28 ౦౦ 29 ౦౦		

6. లోహములు.

జండి 100 తులంకు ,, 69 8౦ 70 ౦౦		
బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 4౦ 21 8౦		
పవరము 1-కి ,, 18 9౦		
ఇత్తడి బా 1-కి ,, 252 ౦౦ 260 ౦౦		
రాగి డిటా ,, 260 ౦౦ 261 ౦౦		

7. దూది.

బోండానెట్టు బారువ 1-కి రు 300 ౦౦		
పల్నాడు దూది ,, ,, 145 ౦౦		

8. నూలు.

పుష్కూరు యేనుగ నెం 8½ పెట్టె 1-కి ,, 5 12 ౦		
నూళ్ యేనుగ నెం 20 ,, 7 4 ౦		
నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె ,, 7 12 ౦		
,, ,, ,, 7 14 ౦		
నెం 12½ తెన్ని సర్కసు ,, 6 8 ౦		
నెం 14½ ,, ,, 6 12 ౦		
నెం 12½ అలెన్సు ,, 5 8 ౦		
నెం 12½ పాండిచేరి ,, 6 2 ౦		
నెం 14½ ,, ,, 3 6 ౦		
నెం 12½ న్యూకాటన్ ,, 5 10 ౦		
నెం 14½ ,, న్యూకాటన్ ,, ౦ ౦ ౦		
నెం 10½ బోయిలెట్టూరు ,, 5 4 ౦		
నెం 12½ ,, ,, 5 18 ౦		
నెం 14½ ,, ,, ౪ 8 ౦		
నెం 12½ చూడ ,, ౫ 12 ౦		
నెం 10½ ,, ,, ౫ 6 ౦		

అమృతాంజనము

చక్కనిడబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 1-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లెక, హిందూ

ఇదిచరకు మాప్రదర్శనశాలకు రానివారు దయచేసిచచ్చి ఒకదఫా మావద్ద బేరముచేసిన

మానమృకము, పనితనము, న్యాయము, మీకు విశదమగును

ప్రస్తుత పరిస్థానికతకు తగినట్టి లోలాకు, పుష్పరాగముల తోడులు, నేలరులు, క్లాసు ముక్కుపుసుకులు అంటుపోగులు, వెండి తిరుగుచెంబులు, బి నెల్లు, పెన్ని సుకపూలు, అనేక విధములగు ఉంగరములు, 2 హామాస్ పరికరములు మొదలగునవి మావద్ద సిద్ధముగా నున్నవి. తేనివి ఆర్డరిచ్చిన అతిత్వరలో లెదురుచేసి యిచ్చెదము.

ముఖ్యగమనింపు:- సీమ వెండికి, సవరం బంగారుకు, మేలురకం పుష్పరాగములకు గారంటి యిచ్చెదము. తృప్తికరముగా లేనిచో పైకము వాడను నిచ్చెదము. 18/2

తంజివిలాసము } ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి, నగల వర్తకులు, "ఉమ్మడియార్" } 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

వెలువడినది. త్వరపడుడు.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరఘువీర, నారాయణ, శ్రీకాలహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు ఇది యిందుగలవు. ఒక్కొక్క శతకమునను వెక్కు మూర్తికలతో సరిమూచి చేర్చిన పారభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనానామ, విషయమును విమర్శించు విపులమగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలికొబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు ౧ ౨ ౦ మాత్రమే. శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,
తపాలపెట్టె నెం 212 రు, చెన్నపురి.

నూతనమైనవైలి! నవినశక్తి! క్రొత్తకల్పనలు!

చక్కని గులభిశే తో మతాభిమానలకును సారస్వతాభిమానలకునుగూడ నింపైన కావ్యము.
— శ్రీ మతోద్ధారకుడు (బసవేశ్వరచరిత్ర) —

వలయువారు కృతికర్త: విద్యాక జి. జోగి సోమయాజి బి. ఏ. ఎల్. టి హైస్కూలు, ఆదోని, అసిగాని లేక మేనేజరు ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆఫీసునకుగాని వ్రాసి తెప్పించుకొనవలెను. వెల 0-12-0. పెద్ద ఆర్డరులకు మంచి కమిషను ఇయ్యబడును.

మైసూరు పాశ్యపు వెంకటాచల పండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాపథములలోవొకటియగు లోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

1. మ- సి. నుందరరావు బెంగాలీస్ట్రీట్, సెన్ట్రల్ బజార్ ఆంబేలా కంటోన్మెంట్ నుండి వ్రాసినది. లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలు మాకందరికి చాలాగుణమిచ్చియున్నది దయచేసి ఇంకనూ 12 సీసాలను బంపించ ప్రార్థన.
2. మ. రజనీకాంతశర్మబరువ, ఆయుర్వేదవైద్య- ములోరోడ్డు జోర్హట్ పి. జి. అస్సామ్ నుండివ్రాసి నది. తమవద్దనుండి రప్పించిన కస్తూరిమాత్రలు చాలాబాగా పనిచేసినవి గావున ఇంకను 6 సీసాలను పంపుడు.
3. మ. పి. వి. కున్నహమేద్ కొచ్చి పీరు వ్రాసియుండునది- తమరి లోకామయహర కస్తూరిమాత్రలను బహుకాలముగా వాడియు, అనేకులకు ఇచ్చివున్నాడు. అందరికిని వుత్తమమైనగుణము నిచ్చియున్నదివును. సీసాలను బంపకోరుతున్నాను.
4. ఎ. శేషయ్య గుమాస్తా సబ్రిజస్ట్రారాఫీసు, అల్లూరు P. O నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు పీరు ఇటుల వ్రాసియున్నాడు. తమ కస్తూరిమాత్రలు పెద్దలకూ, పిల్లలకూ మంచిగుణమిచ్చుచున్నవి ఇంకనూ 25 సీసాలను బంపుడు. 250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పొట్టేజివేర పొట్టేజితో 6 సీసాలను 1-8-0, 12 సీసాలు 2-12-0, 25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలు చొప్పున అన్ని దుకాణములందునూ దొరకును.

0.594 1 శ్రీ సీతారాఘవ వైద్యశాల, మైసూరు

హిందీ పుస్తకములు

హిందీ (జాతీయ) భాషను తెలుగుసహాయమునల్ల నేరు. కొనుటకు వీలయిన సులభ శైలిని వ్రాయబడినవి:-
1. హిందీ స్వభాషిని 0-12-0. 2. హిందీ నిఘంటువు 5-0-0. 3. తెలుగు హిందీనిఘంటువు, 1-0-0.
హిందీ తెలుగువ్యాకరణము (తేలికలు పం. శివన్న శాస్త్రిగారు) క్రొత్తగ వెలువడినది. స్వయంసహాయమున కొలది లో జాలలో సుధముగు హిందీభాషను అభ్యసించుటకు వీలగునటుల ఈపుస్తకము వ్రాయబడినది. ఇది సర్వ హిందీ వ్యాకరణముల యొక్క సారము. వెల 0-14-0. హిందీప్రచారక్:- మాష పత్రిక సం॥ సం॥ 1-8-0. పుస్తకముల క్యాటలాగు ఉచితము. హిందీప్రచారకార్యాలయం, 2805 ట్రిస్లికే. మద్రాసు.

వసుమతి

గ్రంథకర్త శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు వసుమతి సాంఘిక, సాంసారికానర్థములను వివరించు చక్కని సాంఘికనవల. ఆంధ్రయువకుల తనూసంపత్తిని పత్తి నురాగమును వెల్లడించుటలో దీనికి తుల్యమగు నవల యాంధ్ర భాషయందులేదు. విద్యాధికులచే ప్రశంసింపబడి, టెక్స్టుబుక్సు కమిటీవారిచే నప్రూవుడు చేయబడి, యువతృప్తిపాఠశాలలలో పఠనీయగ్రంథముగా నిర్ణయంపబడుచున్నది. పాపాణి హృదయం లనుపైతిము కరగించు ఎనుమతి కష్టగాథ సాంధ్ర శ్రీపురుషు లెల్లరు తప్పకచదివి నానుభూతిని జూపుదురుగాక, డిమ్మివైజా 169 పుటలు వెల రు. 1-0-0
విలాసము, మేనేజి, సరస్వతీప్రెస్, గుంటూరు.

విజయనగరసివాసులగు బ్రహ్మశ్రీ మదబ్బా డాది భట్ట నారాయణదాసుగారు రచించిన

శ్రీ యథాధిక రామాయణము

పారికథారూపక విద్యగద్యగీతిప్రబంధము. ఇందు శ్రీ రామ జననము, శతకార్యము, హనుకాపట్టాభిషేకము, సుగ్రీవసఖ్యము, హనుమత్సందేశము, సామ్రాజ్యగీర్ధియను నాతా స్వములు. పారికథాకాలక్షేపములకుం బరికినవ్వును. దీనివల పొట్టేజిగా: రు 2-8-0. గ్రంథకర్తగారికి వలసినవారు వ్రాసి ప్పించుకొనవలెను. 11